

Alman teklifleri tetkik edilecek, fakat ilk akisler ümid verici değil

Pariste söylenenler	Londrada söylenenler	Romada söylenenler	Berlinde söylenenler
Nutuk beklendiği gibi çıkmıştır. Almanyanın arzularına boyun eğmeleri için diğer devletlere yapılan tazyiklerle merkezî ve şarkı Avrupanın bir müstemleke gibi istismarı... Hitler işte bu esas üzerinde Avrupanın sulhünü kurmak istiyor.	Hitler'in sulh teklifleri birçok bakımdan kararlık ve muğlaklıktır. Almaya tarafından diğer milletlere yapılan haksızlıkların tamiri için hiçbir tehlibi ihtiva etmemektedir. Maa-fah teklifler iki prensipin şartları dahilinde tetkik edilecektir.	Tekliflerin sağlam bir barışa esas teşkil edemeyeceği anlaşılmaktadır. İtalya tarafından bu tekliflerin müttefiklere tevdiine ihtimal yoktur. Nutuk İtalyanın bitarafılık siyasetinde herhangi bir değişikliğe sebep olamayacaktır.	Nutkun mânası Hitler'in sulh müzakereleri kapısını ardına kadar açtığıdır. Tarihte hiç bir muzaffer şef, Hitler'in bugün kullandığı lisan tarzında bir lisan kullanmamıştır. Hitler'in sulh arzusu, zaf eseri değildir.

Romaya atfedilen bir mütalea: "Teklifler müzakere ihtimallerini yıkmıştır!,"

Tekliflerin akisleri

Amerikadan yükselen ses: "Biz böyle sulhe razı olmayız,"

Berlin diyor ki Berlin, 6 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Führerin bugünkü nutkunun Alman mahfellerinde bırakıldığı intiba, B. Hitlerin sulh müzakereleri kapısını ardına kadar açtığıdır. Umumiyetle tebarüz ettirildiğine göre, bu sulhü ve bütün milletlere daha mes'ud bir istikbalî realize etmek için yol, makul düşünceler ve hüsnüniyet sahibi olan herkese açıktır. Führerin her nutku daima tarihi bir mahiyet arz etmiştir. Fakat B. Hitler, şimdiye kadar, bugünkü nutku kadar muazzam ve mühim bir nutuk söylememiştir. Bütün dünya milletlerini bugün endişenak bir halde bulandıran meseleleri hallederken, büyük bir sarahatle ve emsalsiz bir itimada söz söylemiştir. B. Hitlerin Avrupada sulhü idame etmek arzusu ve harbin devamından doğacak neticelerden tahziri, zaf eserleri değildir. Bilâkis bunlar, Avrupa milletlerinin büyük ekseriyetinin hissiyatını çok iyi bilen bir insanın sözleridir. Burada tebarüz ettirildiği gibi, hiçbir kimse, zaferler arasında, Führerin bugün söylediği kelimeler tarzında kelimeler bulamamıştır. Führer, imkânın son haddine kadar varmış ve milletleri son seneler zarfında anlaşmazlıklara sevkeden bir maziyi tasfiye etmiştir.

Roma diyor ki Roma, 6 (A.A.) — (Röyter): Gayri resmi müşahidelerin mütaleasına göre Hitlerin nutku, müzakere ihtimallerini tamamiyle yıkmıştır. Almaya ile Rusya ekalliyetler haritasını çizirken diğer devletlere Avrupanın şarkına karışmalarını hakkında yapılan ihter İtalyada beklenilmemiştir.

İtalya sulhü bütün samimiyetle sevmektedir. Fakat Hitlerin yaptığı sulh tekliflerinin İtalya tarafından müttefiklere tevdiine ihtimal yoktur.

Paris diyor ki Paris, 6 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: İyi haber alan mehafilin kanaati şudur ki, Hitlerin nutku beklendiği gibi çıkmıştır. Nutuk evvelâ Polonyalıları aleyhindeki şiddetli hakaretle ve sonra da şimdiye kadar asla bu kadar ileri götürmediği kendi şahsı hakkındaki tezahürlerle temayüz etmektedir. (Devamı 8 inci sayfada)

Almanya, Romanyaya: "Rusyadan korkma bana güven!," demiş!

Leh topraklarında karşılaşan Rus ve Alman ordularının şübayhları. Romada Londra 6 (A.A.) — Times gazetesinin Bükreş muhabiri yazıyor: Alman diplomatısının Romanyadaki faaliyeti, Rus - Alman müzakerelerinin samimiyetine rağmen, iki hükümetin ek- (Devamı 8 inci sayfada)

Hitlerin teklifleri

- Hitler dünkü nutkunda sulhün iadesi ve Avrupada umumî emniyetin teassüsü için şu tekliflerde bulunmuştur:
- 1 - Almaya ve Rusyadan başka devletler Avrupanın şarkına karışamazlar. Ben devletimin hududlarını milliyet esaslarına göre tesbit ettim. Artık Avrupada hiçbir toprak iddiam yoktur.
 - 2 - Alman müstemlekelerinin iadesini isterim. (Bu talep iltimatom mahiyetinde telâkki edilmemelidir.)
 - 3 - Beynelmîlel ekonomi meselelerinin tetkiki ve halli lâzımdır.
 - 4 - Yahudi meselesinin halli icab eder.
 - 5 - Rus-Alman münasebatını bozmıyacak esaslara dayanan bir Polonya devletinin tekrar tesisi mukarredir.
 - 6 - Umumi bir silâhsızlanmağa tevessül edilebilir. Buna ânadeyim.
 - 7 - Bütün bu meseleleri görüşmek ve barışın esaslarını kurmak için muhasamatın tatilile bir konferans akdolunması icab eder.

Gizli konuşmalar oluyormuş!

İngiltere ve Fransa, İtalya vasıtasıyla Hitlere asgari şartlarını bildirmişler

Londra 6 (A.A.) — Daily Express gazetesine göre, Fransız ve İngiliz hükümetleri, kendilerinin asgari şartlarına uymayan herhangi bir barış teklifinin Hitler tarafından ileri sürülmesinin faydasız olacağını Mussolini'ye bildirmişlerdir.

Bu tebligatın Rayşttag nutkunu hazırlamadan önce Hitler'e tebliğ edilmiş olduğu bildiriliyor.

Sahte mektublar
Londra 6 (A.A.) — Daily Express gazetesini yazıyor: Naziler, parlamento ve hükümet azasına muhtelif yerlerden gönderiliyormuş gibi birçok mektublar göndererek Führer'in barış tekliflerinin nazarı itibara alınmasını istemişlerdir. Bu hile çabuk anlaşılmıştır. Zira mektubu yazanlar muhtelif mektubların metinlerini dahi değiştirmemişlerdir.

Fransada bir Çek devleti kuruldu

Londra 6 (Hususî) — Eski Çeko-Slovakya Cümhurreisi Beneş, bugün İngiltereden Parise hareket etmiştir. Dün gece Pariste bir nutuk söyleyen Çeko-Slovakyanın eski Paris sefir: (Devamı 8 inci sayfada)

Londra belediye reisi askerî heyetimiz şerefine ziyafet verdi

Londra, 6 (A.A.) — Londra belediye reisi bugün Türk askerî heyeti şerefine, Mansion House de büyük bir öğle ziyafeti verdi. (Devamı 8 inci sayfada)

Hitlerin nutku

Alman devlet reisi şartlarını saydıktan sonra: "Sulh için elimi uzatıyorum, bu beyanat sonuncu beyanat olacaktır," dedi

Nutuktan bir cümle: "Halle muhtac kalan meseleler için milyonlarca insan fedasına mahal yoktur, zira ne Versailles dirilecektir, ne de Almaya ölecektir,"

Berlin, 6 (A.A.) — Rayşttag meclisi saat 12 de Kroll operasında açılmıştır. Bütün tribünler dolu idi.

Saat 12 yi beş dakika geçe Hitler yerine geldi ve Göring celseinin açıldığını bildirdi.

Mareşal Göring cep hede ölen meb'usların ve Hitlerci teşekküller azasının hatıralarını yâdettikten sonra saat 12 yi yedi dakika geçe Hitler nutkuna bağladı ve dedi ki:

— Rayşttag meb'usları. 1 Eylülde size bir devletin tahrikâtına hattı hareketi dolayısıyla almağa mecbur olduğum kararları bildirmek zaruretinde kalmıştım. O zamandan beri beş hafta geçti, siz bu beş hafta zarfında olup bitenlere dair izahat vermek ve mümkün olduğu takdirde istikbale göz atmak istiyorum.

Alman milleti nev'i arasında emsalsiz bir zaferi tes'îd etmektedir. Düşman tard ve imha edildi. Polonyalıları Varşova ve Modlinde tutunmuşlarsa, bunu kudret ve kabiliyetlerine değil, lüzumundan fazla adam feda edilmemesi için emir almış olan ordumuza medyundur. Varşova kumandanı nezdinde

Hitler, Lehistan'da harb sahalarını gezerken delice bir mukavemetin faydasızlığı hakkında yaptığımız teşebbüs akim kaldı. On beş gün sonra Polonya ordusunun en büyük kısmı tahrib edilmişti. 1 Teşrinievvele kadar tutunan diğer kısmı, bu tutunmasını alıca-nabliğimize medyundur. İsteseydik, Varşova mukavemetini iki üç günde kırabilirdik. B. Hitler, kadınlara ve çocuklara acıyarak (Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Hitlerin nutku

Yazan: Muhittin Birgen

Dünyanın büyük bir sabırsızlık içinde beklediği nutuk, Bay Hitlerin Rayhstag karşısında irad ettiği nutuk, dün öğleden sonra, bütün radyolar tarafından, her dilde etrafa neşredilmeye başladı. Bu satırları yazdığımız sıralarda nutuk, zaman zaman Alman radyoları tarafından plâklarla yeniden neşrediliyordu.

Dünyanın mukadderatı üzerinde büyük bir tesiri haiz olan bu nutku, büyük merak ve alâka ile dinledim. Birkaç defa nutuklarını gene bu suretle dinlemiş olduğum Führer, bu defa, evvelkilerine nisbetle daha çok ciddi, ve daha çok heyecan verici bir mesele üzerinde söylediği halde, her zamandan daha sakin söylüyordu. Mevzuun ciddiyeti, onu daha serin, daha ağır ve daha diplomat yapmış gibiydi.

Nutuk iki kısımdan mürekkebirdir. Birbiri içine girifti olarak oturmuş bu iki kısmın biri sırf polemige, diğeri de nisbeten müsbet sulh mevzuuna taallük ediyor. Polenük kısmında şimdiye kadar onun ağzından işittiğimiz sözlerden başka yeni pek az bir şey vardır. 48 milyon nüfuslu İngilterenin yeryüzünde kırk milyon kilometre murabbai araziye sahip olmasına mukabil 80-90 milyonluk kesif bir halk kütesini temsil eden Almanyaya sekiz yüz bin kilometre murabbai toprağın çok görülmemesi lâzım geleceğini müdafaa eden bu polemik, ötedenberi Almanyanın ve Bay Hitlerin daima tekrar edegeldiği unsurlarla süslenmişti. Fakat, bu polemigin bu defa tekrarının sebebi, dünya içinde şiddetli bir radyo ve matbuat propagandasının tesiri altında tutulan Almanyayı, bu vesile ile dünya efkârı umumiyesine karşı müdafaa etmekten ibaret olsa gerek.

★

Günün asıl bakıcı meselesine, yani sulh teklifleri bahsine gelince bu hususta Bay Hitler kâfi derecede sarıh olmamakla beraber, hayli vazih esaslar söylemiştir. Bu esasları şöyle hülasa edebiliriz:

Evvelâ, Almanyâ, Lehistan meselesinde gayet sarıh ve kat'i kararını vermiştir. Lehistan ıfya edilecektir. Fakat, bu, Versalles esaslarına göre değil, Almanyanın yeni tayin edeceği esaslara göre yapılacaktır. Bu esaslara göre yeni Lehistan münhasıran Lehillerin meskün olan saha üzerinde tesis edilecektir. Bu Lehistanın Almanyayı alâkadar eden hududu, Almanyanın tarihi, iktisadi vesaire menfaatleri dikkate alınarak tayin edilecektir. Hududun pizgisi tayin edilmiyor. Fakat, bunun 914 Alman hududu olması çok mühtemeldir.

Saniyen, Almanyâ şark ve cenubşarkî hududlarını artık kat'i olarak tesbit etmeğe karar vermiş olduğundan bu sahadaki hududlarını kararlaştırdıktan sonra bir nüfus mübadelesi yapacak, Alman hududları haricinde kalan Alman nüfusunu kendi hududlarına çekecektir. Bu prensip, nütkün en mühim noktasını teşkil ediyor. Çünkü, bu kararı vermiş olan Almanyâ, bununla dünyaya karşı girişmek istediği taahhüdüleri bu defa kat'i surette tutacağına dair kuvvetli bir delil vermek istemiştir. Diğer Almanya, hududlarını mütemadiyen genişletmek isteseydi bunun en büyük bahanelerini teşkil eden Alman ekalliyetlerini daima hududları haricinde bulundurmayı tercih edecekti. Zannederek, Hitlerin nutkunun en mühim kısmı budur.

Bu iki nokta üzerinde Rusya ile Almanyâ çok sarıh surette anlaşmış görünüyolar. Führerin sözlerinden anlamadığımız budur. Mümkündür ki Rusya da aynı usulü kendi sahasında tatbik edecektir.

★

Bu iki prensip haricinde Almanyanın başlıca istediği şeyler, kolonilerin fidesidir. Fakat, sade koloniler meselesinin halî değil, Avrupada esaslı bir anlaşma ve bir sulh devri tesis edilebilmesi için beynelmîl mübadele meselesinin, Yahudi meselesinin vesaitinin de hallolunması lâzım geleceğini söylüyor. Bu noktalarda müsbet teklifler yoktur; esasen bu işlerin müsbet noktalar üzerinde konuşulması böyle nutuklarla olmaz; bunun için bir konferans akti lâzımdır. Almanyâ da bunu istiyor.

Bütün bunları talep veyahud teklif ederken de Hitler, bu taleplerinin bir nevi ultimatom mahiyetini haiz olmadığını tasrih ederek her şeyin müzakere yolu ile halledilmesi mümkün olacağını anlatmak istedi. Eğer böyle bir konferans aktedilecek olursa konuşmak ve anlaşmak imkânı bulunduğu, hiç olmazsa bizzat kendisi, çok kani görünüyor.

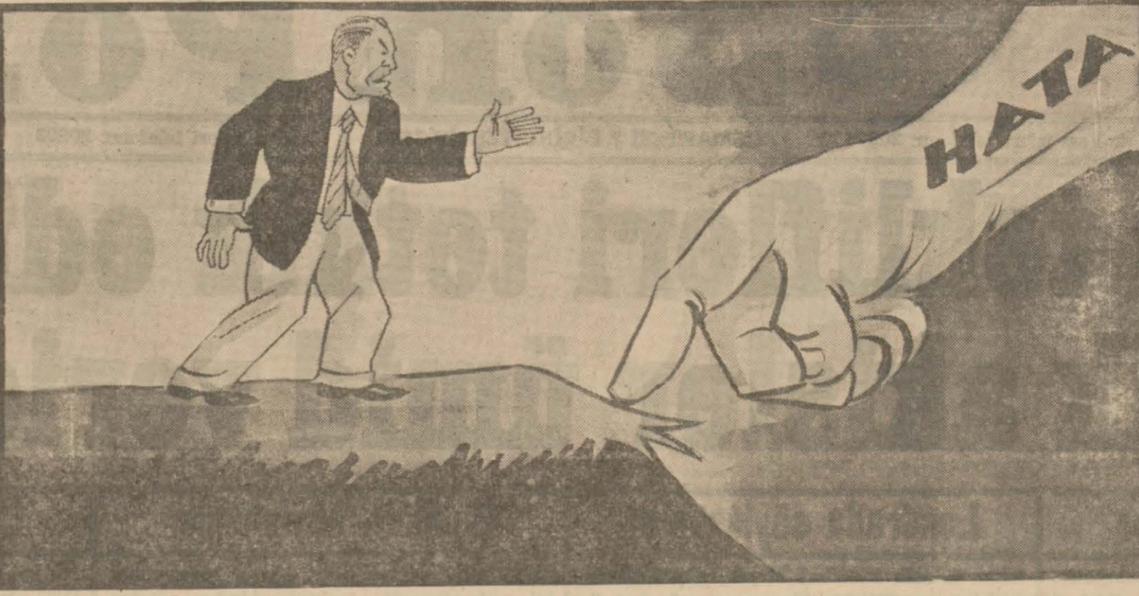
Umumi surette nutkün havasına gelince, sakındır, anlaşma unsurlarını muhtevirdir. Teklif edilen esaslardan, bunların teklif tarzlarından hâsıl olan intiba şudur ki Almanyâ, Rusya ile dostluğuna ve bunun istikbaldeki inkişafına kuvvetle kani bulunuyor. Aynı kanaat İtalya hakkında da çok kuvvetle varid nisbediliyor. Bu kanaatlerin hakiki esaslara istinad edip etmediği sonra görülecektir.

Fransa hakkında çok iyi sözler söyledi. İngilterede, ancak Almanyaya hasım olan zümrelere hitab etti. Almanyanın İngiltere ile anlaşmak istediğini, hattâ dünyanın rahat etmesi için böyle bir anlaşmanın en esaslı bir şart olduğunu söyledikten sonra bu anlaşmanın hattâ bugün bile mümkün olduğunu tasrih etti.

Nutkün bu havası, hiç değilse sulh ümidlerinin büsbütün bertaraf edilemeyeceği in-

Resimli Makale:

Yanlış yol

Uçuruma doğru gitmekte ısrar edenlere bak, ya kendilerini çok kurnaz sanırlar, yahud da gözleri kördür.

Hatanı anladığı dakikada dur, yanlış yoldan geri dönmek faziletlerin ve cesaretlerin en başında sayılan bir harekettir.

SÖZ ARASINDA

Harbin Amerikadaki Tesirleri

Avrupada harb başlar başlamaz bütün dünyada gıda maddeleri fiyatlarında görülen yükseliş evvelâ Amerikada vukua gelmiştir. Halbuki harb Amerikadan çok uzaktadır.

Avrupada harb patladığını duyan Amerikalı ev kadınıları derhal çuvaları ile bakkal dükkânlarına koşarak oralarını boşaltıncaya kadar evlerine erzak taşımışlardır.

Bu yüzden Birleşik Amerika şehirlerinde ve hususile Nevyorkta fevkalâde pahalılık baş göstermiştir. Nevyorkta şeker, un, kahve, et ve yumurtanın fiyatları yükselmiştir.

Nevyorkun birçok bakkaliye mağazaları adam başına ancak bir libre şeker satmaktadırlar.

Middle West'te birçok şehirlerde un bulunamamaktadır. Halbuki burası unun en bol olduğu yerdir.

Kanserin yeni bir tedavi usulü

Amerikada kanseri yeni bir usul ile tedaviye başlamışlardır. Bu usul soğuga istinad eylemektedir.

Hasta birkaç gün müddetle çok düşük bir derece hararet içinde bırakılmaktadır.

Bu hararet düşüklüğü buzlu su kompresleri, buz torbaları vasıtaları ile elde edilmektedir.

Üç gün kadar süren bu tedaviden sonra hastanın derecesi 37 den 31 e düşmektedir. Hasta bu sırada âdeta donmuş bir vaziyette bulunmaktadır.

İddiaya göre bu hararet düşüklüğü kanserli unsurları mahveylemektedir. Bu usulden şimdiye kadar bir hayli istifadeler termin edilmiştir.

Çin hakimlerinin kunduraları

Bundan beş on sene evveline gelinceye kadar Çinliler evvelden hakimlerin kunduralarına büyük bir kıymet atfederdiler. Hâkim öldükten sonra kunduraları dul kalan zevcesi tarafından satılırdı. Ekseriya bin franga kadar da para elde edilirdi...

tabanı veriyor. Bu nutkün diğer taraflarda ve bilhassa İngilterede uyandıracağı akslere baktıktan sonraki ki sulh ümidlerinin arttığını veya eksildiğini göreceğiz. Bu aksler de uzun sürecek değildir.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkrâ

Tam otuz gün otuz gece

Aç ve uykusuz kalmaktan bahsediliyordu. Biri:

— Ben, dedi, tam üç gün uykusuz kaldığımı biliyorum.

Bir başkası:

— Bu birşey değil, dedi, ben bir sefer tam otuz gün uyumamıştım.

Hayret etmişlerdi:

— Bu nasıl olur, imkân yok.

İzah etti.

— Neye imkân olmasın. Yalnız gündüzleri uyuyordum.

İngiliz Kraliçesinin Zarif gaz maskesi Torbası

1939 harbi birçok icadların yanına bir yenisini daha kattı. Bu yeni icad da bildiğiniz gibi gaz maskesi -dir. İngilterede her İngiliz vatandaşının bir gaz maskesi taşıması mecburi olduğundan, gündelik iç-timal vazifelerini yapmak için bir çok saatlerini dışarıda geçiren İngiltere Kraliçesi de bu kaidenin dışında kalmadı. Aynı zamanda kraliçe, kadınlık insiyakile, resimde gördüğünüz gibi, gaz maskesini kadifeden bir torbada taşımakla İngiliz kadınlara «mecburiyet» ile zerafetin pek ustaca mezcedebileceğini gösterdi.

Bir İngiliz Denizaltısının Harikulâde macerası

Londradan yazıyor: İstahbarat nezareti, bir İngiliz tahtelbahrine karşı yapılmış olan bir taarruz hakkında malûmat vermektedir, bu rivayet hâdiseyi gözü ile görmüş olan bir adamın rivayetidir. Şöyle söylüyor:

— Düşman sularında karakol geziyorduk. Tahtelbahrimiz, su altında sefer ediyordu. Sabahleyin erkenden sabah kahvaltısından evvel pek yakınımda iki denizaltı bombasının gürlüğü ile patladığını duydum, yerimizin keşfedilmiş ve yakalanmış olduğumuzu zannettik. Kumandan, derhal makinelere stoper ettirdi. Bu sırada düşman etrafımızda araştırmalar yapıyor, çelik ağılarla denizin dibini tarıyor, denize elektrikle pathyan bombalar indiriyor, denizaltı bombaları atıyor. İçiser dakika muntazam fasualarla, bir denizaltı bombasının patladığı iştiliyordu, bu hal, iki saat devam etti. Tam çay zamanı bir çelik ağı gemimizin teknesi üzerinden kaymakta olduğunu işittik. Tekneden birçok darbe akisleri geliyordu. Güya bir dev, demir ayaklarıyla teknelimizi tekneliyordu. Birdenbire müthiş bir infilâk tahtelbahrimizi sarstı. Bütün ışıklar söndü, tahtelbahrin her tarafında tabak ve bardakların kırılmasından mütevellid gürlük iştiliyordu. Bunu takib eden sükût içinde komprime havaya mahsus sistemden su fışkırdığını işittik.

Kumandan, zabıtları ve mürettebatı toplayarak onlara şöyle dedi:

«Eğer bu kadar derinlikte bu halde kalacak olursak teknenin esasen hasara uğramış olan cidarlarını suların delmesi çok mühtemeldir ve hepimizin kapanda yakalanmış fareler gibi ölmemiz muhakkaktır. Pek emin değilim amma, şayed balastlar mukavemet edecek olursa tekrar su yüzüne çıkabiliriz ve bir kere su yüzüne çıktık mı vaziyetimiz müskül olsa da mücadele edebiliriz, ölünceye kadar çarpışabiliriz.»

Herkes, cidalat atılmak şıkkını sevinçle kabul etti.

Tahtelbahir, mucize kabilinden, suyun yüzüne, kumandan da açık havaya çıktı. Gece, berrak idi. Hiçbir gemi görülüyordu. Ezilmiş bir periskop ve artık işlemlen telsiz cihazımızla yola koyulduk.

Motörlerimizden yalnız bir tanesi işliyordu. Maamafih üç saat sonra ikinci motör de tamir edilmiş bulunuyordu. Biraz sonra telsiz cihazımızın da tamir edilmiş olduğu tebliğ edildi. Torpido muhribelerini imdamımıza çağırarak. Gece yarısına doğru geldiler. Fevri vakti, İngiliz kruvazörleri de bize doğru geliyorlardı.

Sözün kısası

Zavallı kadın!

E. Ekrem Talu

Bir kadın.. Sürtük, fahişe, çirkef.. ne dersiniz deyin. Fakat bir kadın..

O iğrenç sıfatlardan tecrid edilsin, e dilmesin, himayeye muhtaç, sahabet hak kazanmış zavallı, biçare bir mahlûk..

Kimsesi yok. Ne ana, ne baba, ne kardeş, ne koca. Ne de barnacak bir yer var. Hepimizin sahib ve hâmisî dediğimiz mukaddes, manevî varlığın da böyle, sırrına erişilmez cilveleri vardır. O da bir kulunu, —belki de sevdiği ve öbür dünyada mükâfatlandırmayı tasmin eylediği cihetle— kapıp koyuvermiş.

Bu kadın, günün birinde bir parça elemek, yahud da, —kim bilir?— bir güler yüz, bir tatlı söz mukabilinde.. çünkü bunlar da beşeri ihtiyaçların başında gelir.. kendini verdiği bir adamdan bir piş peydalamış.

Bir kadının, ne kadar düşkün olursa olsun, içinde, kendi kanunun mahsullüğüne karşı, sırası gelince bütün gürlüğü ile cüşa gelen bir şefkat kaynağı vardır.

O bahsettiğimiz kadın da bu nameşru evlâdını doğurmuş, dokumuş, üç ay ona baktıktan ve kurumuş memelerinin usas-resile onu besledikten sonra, artık görmüş ki ölüyor.. karakola götürüp bırakmış.. «ben bakamıyorum, siz bakın!» diye.

Medeni kanunların ahkâmı sarıhtır. Evlâdı terkinî suç sayar. Velev ki piç olsun.. Ve velev ki anası yersiz, yurdsuz, hâlikinin himayesinden bile mahrum bir bedbaht olsun..

Bu kadın mahkemeye vermişler. O anda gözlerinde bir ümid ışığı parlamış. Tevkif olunacağını, ve adı hapishane de olsa, sefaletini barındıracak bir dam altı bulacağını sanmış.

Salıvermişler..

O zaman yeise düşen zavallı kadın hürğür hüngür ağlamış. Çocuğu kucağında.. bir an için kurtulacağını zannettiği karanlığa yeniden dalmağa gitmiş.

Alelade bir zabıta vak'ası olarak gazetelerde okuduğumuz bu serencam sosyal bir faciadır.

Bir Sihat ve İctimal Muavenet Vekâletimiz var. Bu Vekâletin birinci kısmı Cümhuriyetten beri harikalar başarmış mucizeler göstermiştir.

İkinci kısmının da aynı hızla, aynı eserleri meydana koymasını candan dile riz.

Tâ ki bir örneğini hikâye ettiğimiz facialar şu iyilik kaynağı olan mübarek yurdda bir daha tekerrür etmesin!.

E. Ekrem Talu

Akdeniz seferleri dünden itibaren başladı

Harb dolayısıyla hükümetimizin gösterdiği lüzum üzerine tatil edilmiş bulunan Akdeniz seferleri dünden itibaren başlamıştır.

İk seferi Konya vapuru yapmış, sabah saat 9.5 ta Mersine hareket etmiştir.

Devlet Denizyolları İdaresi Akdeniz seferlerinin uzun bir müddet yapılamamış olması dolayısıyla Akdeniz İlimanlarına gönderilmesi ve aynı surette oradan İstanbul getirilmesi icab eden bir kısım eşyanın biriktirildiğini gözönünde tutarak Konya vapurundan maada bir vapur daha tahrik etmeğe karar vermiştir.

Sosyete Şilebin Krom Şilebi bugün Mersine hareket ettirilecektir.

İskenderun İlimanına kadar gidecek olan Krom şilebi gidüşte İzmir, Mersin ve Payas İlimanlarına, dönüşte de Payas ve Mersinden başka Antalya, Finike, Kullük, İzmir uğrayacaktır.

TAKVİM

BİRİNCİTEŞİRİN

Rumi senesi 1165	7	Arabi senesi 1888
Eylül	Rumi senesi 1939	Hazir
4		155

CUM ARTESİ

Şaban		İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6 04		4 25	
12 1		10 42	

Şaban		İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6 04		4 25	
12 1		10 42	

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Dün akşam saat 6 da (Kocamustafapaşa - Sirkeci) otobüsüne binerek Lâleliden Sultanahmede gelen bir arkadaşımız anlatıyor:

— Lâleli ile Sultanahmede arası iki nevi otobüsün güzergâhına müsâdiftir. (Kocamustafapaşa - Sirkeci) ve (Bakırköy - Sirkeci) otobüsleri. Bunlardan Bakırköy otobüsleri Lâleli - Sultanahmede mesafesi için 7,5 kuruş, Kocamustafapaşa otobüsleri ise 6 kuruş isterler. Bu da garib bir iştir amma artık alıştık. Benim bindiğim otobüs Kocamustafapaşa otobüsü idi ve (3031) numarasını taşıyordu. Biletçiye iki kişi için alelûsul 12 kuruş uzattım.

Yüzüme bakarak:

— Dört kuruş daha! dedi.

Hayretle sordum:

— Sebeb? Kocamustafapaşa otobüslerinde Lâleliden Sultanahmede gitmek bir kişi için 6 kuruş değil mi?

— Diğer Kocamustafapaşa otobüslerinde 6 kuruştur amma bu Kocamustafapaşa otobüsünde 8 kuruştur!

— Böyle şey mi olur, sebeb?

— Araba bizim değil mi? Biz 8 kuruş istiyoruz.

Arkadaşımız bu vaziyet karşısında 16 kuruş vererek (520338) ve (520339) numaralarını taşıyan iki bilet almıştır. Ve şimdi şöyle demektedir:

— Bunları (İster inan, ister inanma) sütununa yazınız. Okuyucularınız inanıp inanmamakta serbesttirler. Bana gelince bu şehirden otobüsleri kontrol eden, onlara medeni bir şehrin nakil vasıtası kılığını veren bir belediye bulunduğuuna ömrüm oldukça inanmıyacağım..»

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Garb cephesinde Fransızlar yeniden arazi kazandılar

Dün müttefik ordular erkânharbiye reisleri ve kumandanlar arasında bir görüşme yapıldı

Paris, 6 (A.A.) — 6 Teşrinievvel akşam tarihli Fransız tebliği: Cephinin muhtelif kısımlarında hafif unsurlar faaliyette bulunmuştur. Wissenbourg garb muntakasında bir mevzimize yapılan bir hücum geri püskürtülmüştür.

Paris, 6 (A.A.) — 6 Teşrinievvel sabah tebliği: Gece sakin geçmiş, bilhassa Sarbruck'un cenub batısında devriye faaliyeti kaydedilmiştir.

Alman tebliği Berlin, 6 — Tebliği: Garbda dün sükûnetle geçmiştir. Yalnız topçu kuvvetleri hafif bir faaliyette bulunmuşlardır.

Topçu faaliyeti Lüksemburg, 6 (A.A.) — Sakin bir geceden sonra, Alman ağır topları Sierck'in 2 kilometre mesafesindeki Rusofu bombardıman etmişlerdir.

İki tarafın vaziyeti Paris, 6 (A.A.) — Şimdi herkesin nazarı dikkati, Moselle ile Sarre arsındaki Lüksemburgun hemen şarkında bulunan ve Koridor denilen sahaya çevrilmiş bulunmaktadır. Fransızların Lüksemburg hududundaki sürpriz mahiyetinde bir hücumları muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Fransızlar, Borg ormanını tamamen işgal etmişlerdir. Hücum kitabı, bu noktada ele

Tahtelbahir harbi hızını kaybetti Londra 6 (A.A.) — İstihbarat nezareti İngilterenin Alman tahtelbahirlerine karşı aldığı tedbirlerin ne derece müessir olduğunu gösteren bazı rakamlar neşretmektedir.

Harbin ilk haftası zarfında Alman tahtelbahirleri tarafından batırılan gemilerin mecmuu tonilatosu 80 bin, ikinci haftasında 46 bin, üçüncü haftasında 46 bin, dördüncü haftasında 21 bin, beşinci haftasında 9 bin ve son hafta içinde 876 dir.

Brezilya açıklarında olduğu söylenilen korsan gemisinden hiç bir haber alınamamıştır. İngiliz donanması Alman korsan gemilerinin faaliyetine mâni olmak için gizli tedbirler almıştır.

İngilterede Vesika usulü Londra 6 (A.A.) — İngiliz mehafilinde tereyağ, margarin, yağ, seker, et, jam bon ve sucuğun 31 Teşrinievvelden itibaren vesika ile verileceği beyan olunmaktadır. Çay, vesikaya tâbi olmayacaktır. Fakat herkese aynı nevi çay verilecektir.

Almanlar 5 İsveç vapurunu zaptettiler Stockholm 6 (A.A.) — Alman hafif deniz kuvvetleri şimal denizinde ve Oresund'da beş İsveç vapurunu zaptederek Kiel'e götürmüşlerdir. Bu vapurların üçü Kollandaya ikisi de Amerika'ya esya taşımakta idi.

Japonya Berlindeki elçisini Tokyoya davet etti Londra 6 (Hususî) — Berlindeki Japon büyük elçisi Tokyoya çağırılmıştır.

Elçinin daveti, son defa Japon sefirleri arasında yapılması kararlaştırılan değişiklikle alâkadar görülmektedir.

Amerikada bir Alman daha tevkif edildi Newyork, 6 (A.A.) — Almanya - Amerika cemiyetinin lideri Kuhn'un yakın mesal arkadaşısı olan Muller, kaçmağa teşebbüs ettiği için tevkif edilmiştir.

Münakalât Vekâleti yeni binaya naklediliyor Ankara 6 (Hususî) — Münakalât Vekâleti Atatürk bulvarında inşaat tamamlanmak üzere bulunan bir apartmanı kiralamıştır yakında buraya yerleşecektir.

Balkesirde hava taarruzundan korunma tecrübesi yapıldı Balkesir, 6 (Hususî) — Bu gece saat yarılarında şehrimizde hava taarruzundan korunma tecrübesi yapılmış, ışıklar 20 dakika söndürülmüştür.

geçirilmiş olan mevzileri tahkim etmişlerdir. Almanlar, Fransızların Koridorun garb muntakasında daha ziyade ilerlemelerine mâni olmak için nevidane gayretler sarfetmektedirler.

Diğer taraftan müşahideler, Alman erkânharbiyesinin Maginot hattına karşı büyük miyasta ve cepheden bir hücum yapmak ile bitaraf memleketlerden geçerek yan hücumlarında bulunmak şıklarından hangisini tercih edeceğini suale sayan gormektedirler.

Müşahideler, bu suali irad ederken Almanların yeni model ve ağır tipte tanklara sahip olduklarını, bu tankların 6 pusluk toplarla müehhez olduğunu hesaba katmakta ve bu tankların istihkamlara karşı toptan hareket icrasına tahsis edilmiş bulunduğunu söylemektedirler.

Müttefik ordular kumandanları arasında görüşme Paris, 6 (A.A.) — Havas - İngiliz imparatorluk genel kurmay başkanı Sir Emund Ironside ve hava mareşali Sir Gırl Newall, bugün günün meselelerini müzakere için müttefik ordular başkumandanı General Gamelin, Fransız hava kuvvetleri kumandanı General Vullemin ve yüksek askerî şura azasından General Georges ile bir görüşme yapmışlardır.

Fransada komünist me'b'uslar tevkif ediliyor Paris 6 (A.A.) — Komünist me'b'uslardan Florimond Bone, dün öğleden sonra Paris yakınında tevkif edilmiştir. Herriat'ya gönderilmiş olan bir komünist mektubunu imzalamış bulunan iki kişi hakkında tahkikat icrasına başlanılmıştır. Bone, bu işte methaldardır. Diğer komünist me'b'uslar, dün hâkim tarafından isticvab edilmişlerdir.

Askerî makamat, komünist fırkasının yerine kaim olmuş olan yeni amele - köylü fırkası reisi Ramette'yi de tevkif etme tasavvurundadır. Ramette, aranılmaktadır. Henüz bulunamamıştır.

Gümrükler, Posta ve Ticaret Vekâleti Başmüfettiş'eri Ankara, 6 (Hususî) — Gümrükler teftiş heyeti reisliğine maliye müfettişlerinden Osman Cemil Basır, Posta Umum Müdürlüğü başmüfettişliğine Askerî Temyiz mahkemesi aza mülazımı Mustafa İsmail Hakkı, Ticaret Vekâleti başmüfettişliğine maliye müfettişi Lütfi Aral tayin edilmişlerdir.

İthalât tacirlerinin teminat mektubları Ankara, 6 (Hususî) — Türkiye ile Klering veya benzeri anlaşma olmaları memleketlerden, ihracattan evvel, ithalât yapılması halinde Cümhuriyet Merkez Bankasına alâkadarlar tarafından verilmekte olan teminat mektublarına müteallik hükümlerin kaldırılması maksadıyla hazırlanan kararın mer'iyete konulması Heyet-i Vekilece kararlaştırılmıştır.

Deniz sigorta kumpanyaları tarifeleri indirdiler Newyork 6 (A.A.) — Deniz sigorta kumpanyaları, kafilie halinde sevkiyat usulünün ihdasındanberi emniyet arttığı için, Avrupadan gelecek veya Avrupaya gidecek eşyanın sigorta tarifelerini indirmişlerdir.

6 Alman tayyaresi Belçika ioprakları üzerinde uçtu Londra 6 (Hususî) — Brükselden alınan haberlere göre, altı Alman tayyaresi, bugün Belçika arazisi üzerinde uçmuşlardır.

Belçika hudud muhafızları tarafından ihtar mahiyetinde verilen işaretleri müteakib, Alman tayyareleri garb cephesi istikametinde uzaklaşmışlardır.

Sovyetler Birliği - Litvanya müzakereleri Kaunas 6 (A.A.) — Litvanya murahas heyeti, 3/10 tarihinde başlayan Sovyetler Birliği - Litvanya müzakerelerine devam için hariciye nazırı Urbsys'in başkanlığında 7/10 tarihinde Moskovaya gidecektir.

Amerika Sovyetlerle münasebatını kesecek mi?

Newyork 6 (A.A.) — Amerika aleyhindeki faaliyete dair yapılan tahkikat neticesinde Sovyet hükümetinin parasile geniş miyasta komünist propogandası yapıldığı anlaşılması üzerine «Nev-York Journal», diplomatik münasebetlerin kesilmesi muhtemel bulunduğunu çünkü, Sovyetlerin Amerikada komünist tahrikatı yapmalarını şartile 1933 senesinde Amerika ile Sovyetler Birliği arşında yeniden münasebet tesis edildiğini yazmaktadır.

Daladye âyan hariciye encümeninde izahat verdi

Paris 6 (A.A.) — Havas - Âyan meclisi hariciye encümeni huzurunda, Başvekil Daladye, encümeni reisi Berenge'in tertib etmiş olduğu bir sual serisine cevap vermiştir.

Daladye, Almanya - Polonya anlaşmasının doğusunu ve Alman hükümetinin uzlaşmazlığı ve suiniyeti karşısında muvaffakiyetsizliğe mahkûm olan Fransız ve aynı zamanda İtalyan gayretlerini anlatmış ve bu bahiste pek yakında bir mavi kitab neşredileceğini bildirmiştir.

Diğer suallere cevaben de Daladye, Fransanın Rusya, Japonya, Türkiye, Balkan memleketleri ve komşu bitaraf devletler ile olan siyaseti hakkında izahat vermiştir.

Macar - Yugoslav dostluk muahedesi akdediliyor

Roma 6 (Hususî) — Yugoslavya ile Macaristan arasında, yakında bir samimi dostluk muahedesi akdedileceği anlaşılmaktadır.

Yugoslavya Naibi Prens Pol, geçen gün Macar sefirini kabul ederek, kendisine uzun müddet görüşmüştür.

İki komşu devlet arasında akdi derpisi edilen dostluk muahedesi, Balkanlardaki sulhü tarsin edecektir.

Budapeşte, 6 (A.A.) — Macar matbuatı, Yugoslav - Macar münasebetlerinin selâhuna dair Yugoslav gazeteleri tarafından neşredilen makaleleri dostça tefsirlerle istinsah etmekte ve bu münasebetlerin gittikçe samimleştiğini kaydeylemektedir.

8 bin kişilik bir Leh kuvveti Almanlara teslim oldu

Berlin, 6 (A.A.) — Alman askerî kumandanlığının bildirdiğine göre Führer dün Varşovadaki sekizinci ordu kuvvetlerini teftiş etmiş ve Varşova müstahkem mevkiinin zaptına iştirak eden firakalara mensub müfrezelerin geçid resminde hazır bulunmuşlardır.

Lublin'in şarkında Kock civarında Polonya Generali Kleber'in kumandasında takriben 8 bin kişilik bir Leh kuvveti sabahleyin saat 10 da silâhlarını Almanlara teslim etmiştir.

Vistül'ün şarkında Alman - Sovyet menfaat muntakası hududuna kadar olan sahanın işgali için ileri hareketine geçilmiştir.

Gemlik Ortamektebinde derslere başlandı

Gemlik, (Hususî) — Evvelce de yazdığımız gibi bu yıl Gemlik orta mektebi tam kadro ile ve bütün sınıflar açılmak suretile tedrisata başlamıştır. Mektebe geçen sene 125 talebe devam ediyordu. Bu sene yekûn 300 ü bulmuştur.

İk tedrisat umum müdürü Çankırıda

Çankırı (Hususî) — İlk tedrisat umum müdürü İsmail Hakkı beraberinde bir müfettişle Çankırıya geldiler. Eğitim okulları köylerde tetkiklerde bulunarak Ankaraya döndüler.

Sındırgıda bütün zeriyatı

Sındırgı (Hususî) — Tütün zeriyatı muntakasının tahdid için inhisarlar eksper ve belediye azasından bir zat tetkikata başlamışlardır.

Alman kruvazör ve destroyerleri faaliyete geçtiler

Stokholm 6 (A.A.) — İsveç deniz eksperlerinin kanaatine göre, Alman donanmasının tertibatı son zamanlarda değiştirilmiştir. Bilhassa denizaltılarında yeni bir tabiye tatbik olunmaktadır.

Denizaltıları bundan sonra daha faal olarak ticaret muharebesinde Skajerak ile Şimal denizinde çalışacaklardır.

Aynı mütehassısların mütalesasına göre Atlantik denizinde son zamanda korsan gemisi olarak harekete başlayan Alman kruvazörü Admiral Scherr, etrafında denizaltılardan müteşekkil bir perde hattile çalışmaktadır.

Yeni tabiye İsveçin garb sahilinde ve diğer denizlerde mühim miktarda destroyerlerin faaliyete geçmesiyle de tezahür ediyor.

Finlândiya Sovyetlerle müzakereye girişmekten imtina etti

Tallinn, 6 (A.A.) — Stefani ajansından: Moskova radyosu, Finlândiya başvekilinin Sovyet Rusya ile müzakereye girişmekten kat'i surette imtina etmiş olduğunu söyledikten sonra şu mütaleda bulunmaktadırlar:

Finlândiya hükümetinin bir ticaret mukavelenamesi tanzimi maksadile Moskovaya göndermekten kat'i surette imtina etmesi karşısında Sovyet Rusya, icab eden kararları almak hakkını muhafaza eder.

Anıt - Kabir için beynelmilel bir müsabaka açılacak

Ankara 6 (Hususî) — Anıt - Kabre tahsis edilen sahada istimlak muameleleri tamamlanmış bulunmaktadır. Başvekilâtte teşekkül etmiş bulunan komisyon Anıt - Kabrin bir an evvel inşasını temin maksadile beynelmilel bir müsabaka açmağa karar vermiştir.

Ebedî Şefin cihanşumul şöret ve şahsiyeti ile mütenasip olarak yapılacak olan bu abidenin projesi bu müsabaka neticesinde tesbit edilmiş olacaktır.

Nazillinin yeni kaymakamı vazifesine başladı

Nazilli (Hususî) — Kazamıza tayin edilmiş olan yeni kaymakam Ömer Celâl Özgüven gelmiş ve vazifesine başlamıştır.

Sinal ve iktisadi bir merkez olan Nazillinin yıllardır, başarısız bir çok ihtiyaçları vardır.

Elektrik, su tesisatı aşı Nazillinin imar işleri bu cümledendir.

Kazamızda bilhassa köy işleri ve köy kalkınma hareketleri hemen ihmal edilmiş bir halde bulunuyordu.

Yeni kaymakamımız bu ruhu nokta üzerinde hassasiyetle durmuş, köylülük işlerine ehemmiyet verdiği gösterir tarzda hareketlere geçmiştir. Ömer Celâl Özgüven ilk işe başladığı gün kaymakamlık dairesinde bulunan köy bürosunun idare hususiyede çalışmasını muvafık görmüş ve hesabını da bu idareye devretmesini faydalı bulmuştur.

Şimdiye kadar muhitine faydalı olmaları köy bürosunun işah edilmek yeni bir faaliyet ve inkişaf devresine gireceği ümidli Nazillileri sevindirmektedir.

Nazillide sıtma yanan çukurlar do'duruluyor

Nazilli (Hususî) — Güzel köyle Durasilli köyü arasındaki demiryolunun iki tarafındaki derin hendeklerde kışın biriken sular, bahar mevsimi müddetince kaldığından sıvrısinek sürfelerinin üremelerine sebep olmaktadır. Bu yüzden her iki köy ve civarı halkı arasında sıtma hastalıklarına sık, sık tesadüf olunuyordu.

Nazilli sıtma mücadelesinde hekimliği, her yıl buralara mazot döktürmek suretile sıvrısineklerle mücadele etmiş olmasına rağmen hastalığın önüne geçilemiyordu. Bu işin kökten hallini düşünen doktor İsmail, demiryolları idaresinin iştirakini temin ederek bu mikrop yuvası hendeklerin doldurulmasına başlamıştır.

Bu işe 60 amele ile hususî bir tren tahsis edilmiştir. Doldurulan çukurlar, tesviye edilerek güzel bir saha haline getirilmektedir.

On gün kadar devam eden bu çalışmanın masrafı tahminen bin lira tutmuştur. Ecnebi kumpanya elile açılan bu çukurlar böylece devlet elile kapanmış oluyor.

Şiyaset ALEMİNDE

● Hitler nutkunu söyledi

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Alman devlet reisi Hitler dün Rayhstagda iradından evvel isimlendirilen ve «sulh taarruzu» adı verilen nutkunu irad etmiştir. Bütün dünyanın hiç şüphesiz büyük bir alâka ile beklediği bu nutuk, bir çoklarının intizar eyledikleri gibi bir takım şartları ihtiva eden açık bir teklif değildir. Bugünkü harbin sebep ve amillerini izah ederek Almanyanın giriştiği mücadelede haklı olduğunu isbata çalışan bir müdafaaamedir ve müphem bıraktığı netayici ile de her şeyden evvel diplomatik müzakerelelere kapı açmak ve bunların başlamasını temin eylemek istiyen bir çevirme hareketidir. Hitler, mevcudiyeti inkâr edilemeyecek olan bir Leh millleti için ihyan tesis olunacak bir yeni devletin kurumuna taraftardır. Fakat bunun için ileri sürdüğü şartlar bir hayli ağırdır.

Çünkü: Eski hududları içinde bir Lehistan tesis olunamayacağını sarahaten kaydettiği gibi yeni Leh devletinın de tarihi ve rki Leh hududları içinde meydana gelebileceğini ve bu hususta ekonomik şartların gözönünde tutulacağını beyan etmektedir. Hitlerin bu şartları bilhassa serdetmesinin başlıca sebebi, yeni Leh devletinın Almanyaya zarar veremeyecek bir mevcudiyet olmasını temin eylemek içindir. Kendisinin arazi davasıyla alakadar olmadığını isbat etmek için de bugünkü Yugoslav, Macar, İtalyan ve Fransız hududlarının Almaya için kat'i olduğunu kaydeylemektedir. Bütün bu nutuk ana hatlarına irca edilecek olursa şu söyleyebileceğimiz ki Almaya Versay muahedesi kat'iyen yok bilmetedir. Lehistan hareketini bu maksadla yapılmış telâkki etmekte ve 1914 hududlarının temini şartile derhal sulh yapmaya amade olduğunu bildirmektedir.

Hitlerin Sovyet Rusyadan bahsediş de manalıdır. Çünkü şark komusuna tahsis ettiği sözler birkaç cümleden ibarettir. Hitler, bu sözlerinde, yapılan paktın iki taraf menfaatlerini koruyan bir anlaşmadan ibaret olduğunu da işaret ederek bilhassa İngiliz deniz lordu Çörçile oldukça şiddetli birkaç kelime tahsis etmektedir.

Çörçil İngilterenin galibiyetine inanıyor, ben de Almanyanın galib geleceğine inanıyorum, diyerek elini uzatıyor ve işte sulh eli diyor. Muharebe istemiyenler bu ell tutarlar.

İngiltere ile Fransanın bu uzatılan eli nasıl karşılayacaklarını tahmin etmek hemen şu anda mümkün değilse de vaziyetin bazı müzakerelelere yol açabileceğine hükümlenabilir. Bu konuşmaların ilk adınının atılmasını temin eyleyecek elçilik vazifesinin ifası ise, tabii olarak İtalyaya düşmektedir.

Selim Ragıp Emeç

İngiltere Amerikadaki tebasını silâh altına çağırıyor

Vaşington 6 (A.A.) — İngiltere sefaret-i Amerikadaki İngiliz tebasına bu memlekette kalabileceklerini, çünkü kendilerinin silâh altına çağırılmasına lüzum görülmediğini bildirmiştir.

Avrupadan dönen talebe hakkında vekâletin tebliği

Ankara 6 (A.A.) — Maarif Vekilliğinden tebliğ edilmiştir: Almanya ve Fransadan dönen talebin İstanbul Üniversitesinde müteşekkil komisyona en geç 15 Teşrinievvel ve Belçika, İngiltere, İsveç, İtalyandan dönenlerin de en geç 30 Teşrinievvelde kadar müracaat etmeleri lâzımdır. Bu tarihlere kadar müracaat edenlerin talebelik hukuku mahfuz tutulacak, bundan sonra yapılan müracaatlar kabul edilmeyecektir. Bu suretle müracaatta bulunmayanlar Vekâlete karşı olan taahhüdlerini ifa etmemiş addedileceklerdir.

Mussolini Alman sefirile uzun müddet görüştü

Roma 6 (Hususî) — Mussolini bugün Alman sefiri fon Makenzi kabul etmiş ve kendisile uzun müddet görüşmüştür.

Hariciye nazırı Kont Ciano, bu görüşmede hazır bulunmuştur. Görüşme, Hitlerin nutkuna takaddüm etmiş tir.

Edirne Alipaşa çarşısı tamir ediliyor

Edirne, (Hususî) — Mimar Koca Sinanın eşsiz eserlerinden biri olan Alipaşa çarşısının tamiri için Umumi Müfettişliğin gösterdiği yakın alâka müsbet netice vermiştir. Çarşının taminine sarf olunmak üzere 10.000 lirah tahsisat gelmiştir. Yakında umumî tamire başlanacaktır.

Bedesten çarşısının Alpaşanın boş olan kısmına nakledilmesi çarşısı yeni bir canlılık getirmiştir.

Şehir Haberleri

20 esrar ve eroin kaçakçısı yakalandı

Emniyet Müdürlüğü son bir iki gün içinde yaptığı sıkı bir takib ve tarassud sonunda şehrin muhtelif semtlerinde eroin ve esrar kaçakçılığı ve satıcılığı yapan 20 kişiyi yakalamaya muvaffak olmuştur.

Dün de Mustafa oğlu Ziya, Ahmed oğlu İrfan, Süleyman oğlu Kadri adlarında üç sabıkalı eroin kaçakçısı yakalanarak 5 inci ceza mahkemesine teslim edilmiştir.

Zabıta bu husustaki faaliyet ve mücadelelerine büyük bir hassasiyetle devam etmektedir.

Kurnaz bir dolandırıcı yakalandı

Zabıta dün, bir müddettenberi tahkikatle meşgul olduğu bir dolandırıcılık vakasının failini yakalamaya muvaffak olmuştur. Aldığımız malumata göre bu dolandırıcılık hâdisesinin cereyan tarzı şudur:

Bir hafta evvel tahsiline devam etmek üzere Kırkkalede trenle şehrimize dönen Çağaloğlu orta okulu talebelerinden Abdullah beraberinde 150 lira değerinde bir de av tüfeği getirmektedir. Abdullah trende meçhul bir şahısla ahbablık peyda etmiş, bu adam genç talebeye bu dostluğuna hâsıl ettiği samimiyetle bazı nasihatlerde bulunarak:

— Sen henüz çocuk sayılırsın. Bu tüfekle Haydarpaşaya iner imnez nazarı dikkati celbeder, polis tarafından yakalanırsın. Sana bir iyilik etmiş olmak için bunu vapura kadar ben götürüyüm, demıştır.

Abdullah bu sözlere inanarak tüfeği bu hayırhah ahbabına teslim etmiştir. Tren Haydarpaşaya geldiği vakit bu meçhul adam ortadan kaybolmuştur.

Abdullah vaziyeti arkadaşlarına ve mekteb idaresine anlatmış ve bu suretle keyfiyetten Emniyet Müdürlüğü haberdar edilmiştir.

Zabıta, çok kısa bir zamanda Balatlı Yaşar adındaki bu kurnaz dolandırıcıyı yakalamıştır.

Yaşar suçunu tamamen ikrar etmiştir. Suçlu bugün adliyeye teslim edilecektir.

ÖLÜM

Eski sadrazam müsteşarı Abdülhak Şükrü'nün oğlu ve büyük sair Hâmidin damadı, Fen Fakültesi Dekanı Fahri, Hariciye Vekâleti başkâtablerinden Şakir ve Tarık Yeniçayın babaları sabık sadaret müsteşarı ve büyük elçi Bay Emin Yeniçayın cenazesi bugün saat 11.30 da Kadıköy Caferiye mahallesinde Şekerci bakkal sokağında 27 No. lu evinden kaldırılarak Osmanağa camisinde namaz kıldıktan sonra Karacaahmeddeki alle makberesine defnedilecektir.

Mevlâ rahmet eyleye

Telefon şebekesinde ıslahat

Şehirdeki mevcut telefon şebekesinin ihtiyacı karşılamadığı malumdur. Telefon İdaresi şebekeyi genişletmek maksadıyla Şişli'de bir santral binası vüde getirmiştir. Şişli'deki santralin faaliyete geçebilmesi için İstanbuldaki umumî santralla irtibat temin olunması lâzım gelmektedir. Bu maksadla Haliçten büyük bir denizaltı kablosunun karşıya geçirilmesi lâzım gelmiş, Telefon İdaresi belediye arasında yapılan temaslardan sonra kablunun Atatürk köprüsüne en yakın bir yere konması kararlaştırılmıştır.

Şişli santralını faaliyete geçirecek olan büyük kablo, yakında yerine vazelenilecektir. Telefon İdaresi bu husustaki hazırlıklarını tamamlamıştır.

Kablo yerine konduktan sonra Şişli santrali derhal çalışmaya başlayacak, telefon adedinin sayısı çoğaltılabilecektir.

Ticaret İşleri:

Pirinç satışları fazlaladı

Ramazanın yaklaşmakta olması münasebetile pirinç satışları hararetlenmiş ve buna müteahhidlerin mübayaatı da inzımm ederek, bir iki gün zarfında 20 bin kilo pirinç satılmıştır. Bu sebeble pirinç fiyatları 1 kuruş yükselmiştir. Maamafih memleketimizin muhtelif istihsal mintakalarında yeni mahsulün istihsaline başlanmış olduğundan, fiyatların yakında düşeceği muhakkak görülmektedir.

TEŞEKKÜR

Çok kıymetli eşim ve sayın babamız Uluburlu eşrafından ve müteakidini askeriyeden Kuleli askeri lisesi ve Uluköy orta okulu riyaziye öğretmeni Dübekzade Mustafa Nuri Tümbek'in aramızdan ebedi ayrılığı dolayısıyla cenaze merasimine iştirak ederek kıymetli baba, arkadaş ve hocalarını medfîni ebedisine kadar omuzlarında taşımak ve tedfini esnasında göz yaşlarıyla meşgul olan yürekli ve sevgilerini göstermek lütûfunda bulunan ilse ve orta okullar müdür, muallim ve talebelerine, İstanbul maliye erkân, şef ve memurlarına, zabıta âmir ve memurlarına bizzat veya telgraf ve mektupla taziyette bulunan kıymetli zevata ve dostlarımıza ayrı ayrı teşekkürü büyük kederimiz ve göz yaşlarımızı mâni olduğundan kalbimizin en derin minnet ve teşekkür hislerine tercüman olmanızı muhterem gazetenizden saygı ile rica ederiz.

Merhumun eşi: Gülşan Tümbek.

Merhumun kızı: Bedia

Merhumun oğulları: Demiryolu ön yüzbaşısı İrfan Tümbek.

Tophane maliye tahsil şefi Yaşar Tümbek.

Bir kamyon devrildi üç kişi yaralandı

Dün Silâhtaragada feci bir kamyon kazası olmuş, 3 kişi tehlikeli surette yaralanmıştır.

Bülbülderesinde oturan Çelikbaş Mehmed İzzetin tuğla harmanına aid ve şoför Celâleddin'in idaresindeki 3956 sayılı kamyon, Osmaniye telsiz mevki civarından toprak almağa giderken Silâhtaragaya yolundaki kavisi döndüğü sırada birdenbire devrilmiştir.

Bu devrilme esnasında kamyonun içinde bulunan amele Harun ve Mustafa kamyonun altında kalarak ezilmişlerdir. Bu arada şoför Celâleddin de vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Her üç yaralı da baygın ve ifadeye gayrimühter bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılmışlardır. Hâdiseye jandarma ve müddeumumilik el koymuştur.

Şehir işleri:

Kadıköyde modern helâlar yapılacak
Belediye, Kadıköyle Bostancı arasındaki sahadada yapılacak modern helâların yerlerini tesbit etmiştir. Yakında inşaat faaliyetine geçilecektir.

Şehir haberlerimiz bu sayfada bitmedi İstanbulun kurtuluş bayramı intibaları

[Yazısı 7 inci sayfada]

Satie davasının muhakemesine aid tafsilât

[Yazısı 19 uncu sayfamızda]

LOREL ve HARDY HARBE GİDİYOR

Onlar da seferber oldular ve SARAY SİNEMASINDA

Vazife askeriyelerini yapıyorlar. Türkçe sözlü olan bu emsalsiz filmde bütün seyircileri ağarcasına güldürüyorlar.

İlaveten: 2 MECKEY - MOUSE ve FOKS JURNAL en son dünya havadisleri

Bu ün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matinelere.

Hâdiseler Karşısında

Şundan bundan

Hocanın sarığı çok kirli imiş:
— Hoca şu sarığını yıka.
Demişler, hoca cevap vermiş:
— Yıkarsam gene kirlenir.
— Gene yıkarsın.
— Gene kirlenir.
— Gene yıkarsın.

Hoca düşünmüş:
— Peki amma, demiş, ben bütün ömrüm sarık yıkamakla mı geçireceğim?
Dünkü gazetelerden biri şu havadisleri veriyor:

"Mahkûmların ekmeği"

«Hapishamede yatan mahkûmlardan ekmeğin bedelini vermeyen 1500 kişi hakkında İstanbul Defterdarlığı kanunî takibata karar vermiştir. Ekmeğin bedelini vermeyenlerden borçları tahsil edilecek, borçlarını vermeyenler de 30 gün hapis yatırlacaktır. Fakat hapis yatarken gene ekmeğin yediklerinden bunun bedelini de vermedikleri için yeniden borçlanmaktadırlar.»

— Peki amma bu adamlar, yedikleri ekmeğin borcuna mukabil hapiste yatmaları yüzünden bütün ömürlerini hapiste mi geçirecekler?

— Mihver bozulmuş.
— Hangi mihverden bahsediyorsun.
— Kaç tane mihver vardı ki.
— İki tane, biri büyük mihver, yani dünyanın mihveri, öteki de Almanya, İtalya mihveri olan küçük mihver.
— Almanya - İtalya mihveri bozulmuş.

— Büyük mihver bozulduktan sonra küçük mihver mi bozulmıyacaktı?

Meraklı sordu:
— Birkaç oteli kapamışlar.
— Evet, çok kirli bulmuşlar da.
— İyi olmuş amma bundan bir şey mi çıkar?

— Onlar da aynı sebeble kapatılmışlar.

— O zamandanberi bir daha hiç lokanta kapatılmadığına göre bütün lokantalar acaba tertemiz midir?

— Şimdi de birkaç otel kapatıldı ama, bundan böyle otellerin kontrolü varam edecek, herhangi kirli görülenler kapatılacak mı?

— Tabii değil mi?
— Neye tabii olsun
— Neye tabii olmasın!
— Lokanta misali meydanda da.

Eminönü meydanının inşası ikinci defa münakasaya konulduğu halde talib çıkmamış. Ne garib şeydir: Yıkılmadan önce işe giriş, yapım oluncaya kadar hiç kimse yanaşmaz.

Lehistan harbi kaybettikten sonra dünya erkânıharbleri harbe kumandanı heyetinin yanlış hareket etmiş olduklarını söylüyorlarmış. Bizde bir darbe olmuştu.

Araba çamura battıktan sonra yol geçen teren çok olur.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Yılanlar donar, fakat ölmezler!

Soğuğa hiç tahammülü olmayan hayvan yılanlardır. Böyle olmasına rağmen soğukta kolay kolay ölmiyen hayvan da gene yılanlardır. Tama mile donar, fakat donduktan sonra tekrar hayata avdet eder. Onun donması ve tekrar hayata avdet etmesi sıhhatine hiçbir zarar vermez.

Tahta ayaklı kuş

Nevyorkta sergide bir pavyonda tahta ayaklı bir kuş vardır. Bu kuş tahta ayağıyle gayet iyi yürümektedir. Ayağı yapan tahta ayak âmilî, ayağın altına elastikiyetini muhafaza etmesi ve kuş yürürken ayağının sesi çıkmaması için lastik de ilâve etmiştir.

En iyi koşucular Meksikada

Uzun mesafelerde en iyi koşan koşucular Meksika yerlileridir. Son tesbit edilen bir rekor, bunlardan birinin 5 günde 900 kilometre koşmuş olmasının. Gün başına 180 kilometre düştüğü için, bu mesafeyi bir insanın koşabilmesi akla hayret verir.

Kanadlı süvariler

17 nci asırda en ziyade korkulan askerler, Lehistanın kanadlı süvarileri idi. Kanadlı süvariler, o zamanlarda herhangi ordu ile karşılaşsalar galib gelirlerdi.

GÖNÜLİŞLERİ

Manasız bir şüphe ile saadet ihlâl Edilmemelidir

Mektubu bana yazan kadın okuyucumun isimlerinin ilk harfleri İ. T. dir.

20 yaşındadır. İki senelik evlidir. Çocuğu vardır. Kocasile pek genç yaşta tanışmış, sevmişler. evlenmişler, mes'ud yaşıyorlar. Fakat bu saadet içinde okuyucumun üzen onun mes'ud hayatında saadetine engel olan bir nokta var. Bu nokta şudur:

Okuyucumun kocası, okuyucumdan evvel bir genç kıza tanışmış, onunla bir müddet iki arkadaş gibi görüşmüşler. Zaman geçmiş, mektublaşmışlar, fakat bu mektublar arkadaş mektubundan fleri geçmiyormuş. Kocası okuyucumla nişanlandığı zaman bu genç kız ona bir mektub yazmış, saadetine engel olmamak için hayatından silineceği, bir daha kendisini aramıyacağı, onun deli aramasını söylemiş. Kocası bu mektubu okuy-

cuma göstermiş. İşte okuyucumun şüphanesini tahrik eden noktaya geldik. Kocası iyi insan, bugün mes'ud yaşıyorlar amma acaba kocasının binde o ilk tanıştığı kıza karşı hâlâ sevgi mevcut mu? Bu şüphe okuyucumda günden güne daha derinleşiyor ve günden güne rahatı kaçıyor. İlk sevginin, unutulmıyacağına dair de bir söz işitmiş, bu söz de onun şüphelerini takviye ediyor.

Bana, siz ne dersiniz? diyor.

Benim diyeceğim şu: Manasız, şüphe yüzünden kendi saadetine bozuluyor. Bu şüphe o kadar manasız bunun manasızlığı izah bile edilemez. Bence okuyucumun kocasının o tanıştığı genç kıza karşı en küçük bir sevgi kalmamıştır. Okuyucum boşuna üzülüyor. Bitirmeden şunu da söyleyeyim ki, okuyucum, şüphelerinden kocasına bahsetmemelidir. Hiç yoktan o zaman onu körüklemiş, düşünceye sevk etmiş olur. İlk sevgi unutulmaz sözü de mutlak bir kaide değildir.

TEYZE

MİLLÎ ve ALEMDAR

Sinemalarında
LOREL ve HARDY KODESTE
Türkçe sözlü ve
GENC KIZLAR

ROBERT YOUNG tarafından oynanmış gençliğin aşk, heyecan ve macera dolu sergüzeşleri.

LÂLE SİNEMASININ

Size hazırladığı büyük fırsatı kaçırmayınız.

Bugün şaheserler serisinin 2 büyük filmi birden
BETTE DAVIS'in yarattığı FRED ASTAİRE - Gİ G R ROGERS'in
Günahkâr kadınların hayatı en son en mükemmel filmi

DAMGALI KADINLAR BRODVAY SERENADI

Seanslar: 1 - 4 - 8

Seanslar: 2.30 - 6 - 9.30

İlaveten: En son Harp Raporları METRO JURNALDA
Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı halk matinelere

Dünya Sinemacılığının en güzel filmi

NORMA SHEARERE ve TYRNE POWER'in en Büyük muvaffakiyeti
MARIE ANTOINETTE

ŞAHESERLER ŞAHESERİNİ YALNIZ 2 GÜNDE

İPEK ve MELEK Sinemalarında

11874 kişi seyretmiş, alkışlamış ve bu kadar nefis bir filmi asla görmediklerini söylemiştir. Bu filmin 2 devre ve 17 kısmı birden gösterilmektedir. Seans saatlerine dikkat:

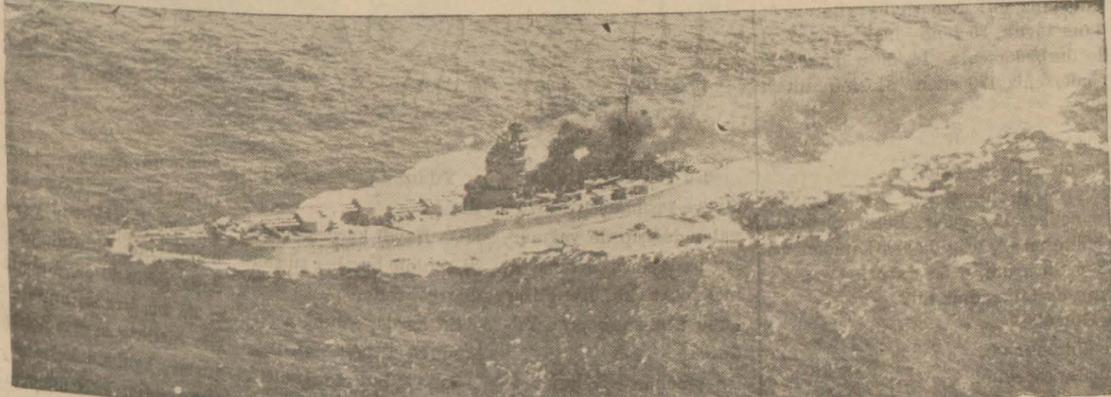
İPEK'te 11 - 1.30 - 4 - 6.30 ve tam 9 da MELEK'te 1.30 - 4 - 6.30 ve tam 9 da

DİKKAT: Muhterem müşterilerimizin muhakkak surette seans başlamadan gelmeleri rica olunur.

Bugün İPEK'te saat 11 ve 1.30 da, MELEK'te saat 1.30 da tenzilâtlı matinelere vardır.

İngiltere denizdeki hazırlıklarını hâlâ niçin bitiremiyor?

("Son Posta," nın denizci muharriri yazıyor)

İngilterenin en büyük harb gemilerinden (Radney) Atlas denizinde tam yolla giderken

Harb başlıyalı bir ayı geçti. Seferberlikler oldu, hücumlar yapıldı. Müdafaa- lar oldu, politika hareketleri birbirini ta- kib etti. Fakat demokrat cephe hâlâ ha- zırlıkla meşgul. Bunun sebebi nedir? Meselenin siyasi taraflarını bir tarafa bırakacak olursak teknik hazırlıkları mü- talea etmek pek zor olmaz. İngiltere do- nanmasının hazırlığı bu kadar güç mü- dür?

Donanma seferberliği kolaydır, fakat...

Deniz kuvvetleri, memleketlerin or- dularına nazaran pek kısa zamanda se- ferber olurlar. Daha doğrusu onlar sulh zamanında bile kısmen seferberdirler. Onlar için taşınacak cephaneye, memleke- tin dört köşesinden gelecek askerler ve kara orduları için mevzuubahs sair müş- külleri yoktur. Donanmanın ufak tefek ihtiyaçları harbe tekaddüm eden gergin- lik devresinde ikmal edilir ve harb pat- ları patlamaz donanma mevkiini alır. Bununla beraber modern harb vasıta- ları ve harb sistemleri bu hazırlığın mü- detini, başka bakımlardan uzatmakta- dır.

Biz bu sebepleri üç nokta etrafında hülâsa edebiliriz:

- 1 - Denizaltılar meydana gelmesi.
- 2 - Abluka şeklinin genişlemesi.

3 - Ticaret gemilerinin yardımcı kru- vazör halinde kullanılması.

Birbirine pek girift olan bu üç mese- lenin bilhassa birincisi dikkate şayan- dır.

Denizaltılar davası

Denizaltı, bilhassa ticaret gemilerine karşı koyan ve ticaret gemilerine karşı muvaffak olan bir silâhtır. Bununla be- raber tesiri öldürücü değildir. Ancak mukabil tedbirlerin alınması lâzımdır. Bu tedbirlerin başında mayn silâhi ge- lir. İngilizler Şimal denizindeki, Ruslar Karadenizdeki Alman denizaltı harekâ- tının önüne mayn ile geçmişlerdir.

Şimal denizi vasi bir sahadır. Bura- nın maynle kapanması bir meseledir. Büyük Harbde bu sahaya dökülen mayn adedi 500.000 i bulmuştur. Yeni harbde, mayne mukabil bulunan vasıtaların da terakki etmiş olduğunu nazarı itibara al- ırsak, dökülecek mayn adedinin daha fazla artması lâzım geldiğini anlarız.

Mayn pek ucuz malolan bir silâh de- ğildir. Hakiki fiyatını bahriyeliler daha iyi bilir. Fakat gene tanesi (5.000) lira- dan daha ucuz olmayacaktır. Böylelikle 500.000 mayn (500.000.000) lira ister. İn- giltere, ne kadar da zengin olsa, bu ka- dar parayı sulh zamanında mayn inşaa-

tına sarfedip sermayesini bağlayamaz. Süphesiz bu kadar maynin bir kısmı ha- len inşaa edilmektedir.

Abluka şeklinin genişlemesi

Eskiden abluka düşman limanlarının tâ ağzına kadar gitmek suretile tatbik e- dilirdi. Fakat denizaltı ve tayyare kor- kusuna abluka hududunu gitgede düşman- dan uzaklaştırmıştır. Bu uzaklığın, ablu- ka vazifesinde kullanılacak harb gemi- lerinin adedine tesiri fazladır. Yakın ablu- laka devrinde limandan çıkacak her düş- man filosunu, bütün kuvvetimizle karşı- lamak imkânını bulurduk. Fakat şimdi, abluka sahasının geniş olması dolayısıyla, düşmanın muvaffak olmak ihtimalleri fazladır. Zira o abluka hattının bir tara- fına hücum eder ve diğer büyük kuvvet- ler yardıma gelmeden bir kısım abluka kuvvetini imha eder ve gecip gider.

İşte İngilizler bu mahzuru düşünerek abluka hattında harb gemilerini değil, tesli edilmiş ticaret gemilerini kulla- nmağa karar vermişlerdir. Bu kruvazörler önde bir muayene hattı yapacaklar, do- nanma da arkada, icab eden ticaret ge- misinin yardımına koşmak üzere, toplu olarak bekliyecektir. Bugün de İngiliz do- nanmasının abluka tertibi böyle olmalı- (Devamı 10 uncu sayfada)

İlmî Bahisler

İngiliz riyaziyeci, sosyolog ve filozoflarından Ruesellin yeni eserini tetkik

İngiliz riyaziyeci, sosyolog ve filozofların- dan Bertrand Russell kıymetli eserlerle ta- nınmış bir âlimdir. Bu zatan (Power - İkti- dar) adlı son eseri - bir nazariyeler kitabı olduğu halde - harben evvelki aylar zarfın- da Londrada en çok satılan kitaplar ara- sındadır. Çünkü, filozof bu eserle son sene- lerin en mühim mevzuu halini alan «İktidar mevkii» ne temas etmiştir.

İktidarın iyi kullanılıp kullanılmadığı mev- zuu az çok düşünöbilen her insanın kafa- sını yormuştur. Zira bu meselenin hal şekli ferdin hayatında, tarihte eşî görölmedik, ani tesirler göstermektedir.

Bertrand Russell İktidar mevkii aşkının in- san ruhunda tuttuğu yerden ısrarla bahse- diyor ve insanı esas itibarile «ekonomik» bir hayvan diye kabul eden Marxiat telâkki- lere isyan ediyor: «Süphesiz, diyor, kendi mevcudiyetini koruma ihtiyacı, insan faa- llyetinde büyük bir rol oynar. Hayvanlar da böyledir. Fakat insanı hayvandan ayıran şu fark var. Bir kara yılan ele geçirdiği avını yutunca onu hazım için uykuya dalar. Ve an- cak yeniden acıkınca uyanır, tekrar hare- kete geçer.»

«İnsan ise bunun aksine, fizyolojik ihti- yacatını tatmin edince, maddi refahını art- tırma yolunda kullanıma mecbur olma- dığı, ihtiyat bir kuvvet edinmiye bakar.

Ferd gibi topluluk ta şöyle biraz rahata kavuştu mu zenginlikten çok iktidara göz diker.

Bu; arzularına muhayyelelerinden başka hu- dud tanımayan iktidara susamış insanın ana vasıflarından biridir. Ve işte biz; cemiyet menfaatine hareket ettiğini iddia eden, ha- kikatte ise kendi arzusunu tatminden başka şey düşünmiyen böyle bir harisin zaptolun- maz iktidar hırsına karşı durmalıyız. Zira o, yalnız ahlâki medeniyetimiz değil, bizzat maddi medeniyetimiz de mahvedebilir.

İktidarın bazı ellerde toplanması hiç bir zaman bugünkü kadar ileri gitmemiştir. Biz- zat Napolyon bile kendi milleti üstünde mo- dern bir diktatörün - bizi yalnız ölüme mah- kûm edebilmekle kalmıyan, fakat günlük ha- yatımıza, his âlemimize kadar müdahale e- den, şununla evlenmemizi, berikle arkadaş-

Lenin

Kromvel

İğmimizi men'e kalkışan, çocuklarımızın üs- tünden otoritemizi alan - tesirini gösterme- miştir.

Böyle bir «şef» in nasıl olup ta meydana çık- tiğini izah etmek imkânsız bir şey değildir. İktidara temayül kendin iki şekilde göste- rir: Şefte bariz ve sarih, onun arkasında gi- denlerde ise üstü kapalı bir şekilde... Gönül rızasile başka birinin arkasına takılan insan- lar; katıldıkları grupun içinde kendilerinin de o grupla beraber kuvvetleneceklerini ü- mid ederler. Yalnız başlarına sıvrılmeğe ken- dilerini kabiliyetli görmiyenler; sıvrılmek için kabiliyet ve zekâna itimad ettikleri bir şefe tâbi olurlar. Bu şefte ne gibi vasıf- lar aranır?

Bu şef her şeyden evvel cesur ve nefsine hududuz bir itimad sahibli olmalı, müşkül zamanlarda isabetli kararlar verebilmelidir. Bu vasıflar bütün şeflerle müşterektir. Bu- nunla beraber Cromwell, Lenin ve Napolyo- nu tetkik ederken şefleri iki tipe ayırmalı- dır: Cromwell'e (Lenin) esas itibarile dind- dar yaradılıştadır. Muayyen fikirlere katı bir inanları vardı. Kendilerini; bu fikirlerini tahakkuk ettirmek için kaza ve kader tara- fından memur edilmiş sayıyorlardı. İktidar mevkiline bağlılıklarını - hiç deñilse gayeleri ve kendi şahsi menfaatlerini düşünmemek bakımından - meşru olduğu kanaatinde idi- ler. Ve bu mevkil; sahiblerine konfor, lüks gibi vâdettiler maddi zevk ve nimetlere kıy- met vermediler.

Buna mukabil Napolyon talihli bir asker tipi idi. Tesadüf onu - o da yalnız mesleğine ilk başladığı sıralarda - bir ihtilâlin kahra- manı yaptı. Fakat başka bir maksad uğ- runda da çalışabildi.»

Ruesell'e göre: «Napolyonun muvaffaki- yetleri karakterinin müstesna vasıflarından değil generallik kabiliyetinden doğmuştur.»

Filozof - beklendiği gibi - Hitleri Cromwel- ve Lenin, Mussoliniyi Napolyon grupuna ka- tıyor.

Ve yeni tip bir İktidar adamına hususî bir ehemmiyet atfediyor. Bu tip; ilmin eli- mize verdiği mekanik kuvvetin - bilhassa tayyarenin - hâkimidir. Ruesell bu tipi can- landırarak için son zamanlarda kudretini - nazariye bakımından en müsald şartlar altında ve hiç bir şekilde tahdid edilmek- sizin - fiile koyan genç bir tayyareciyi, Bru- no Mussoliniyi mîsal olarak alıyor ve onun Habes harbine aid hatıralarından şu parçayı naklediyor:

«Arazi üzerinde ve köylerdeki ağaç yığın- larını yakmak vazifesini almıştık. Bu çok eğ- lenceli bir şeydi. Attığımız bombalar toprağa dokunur, dokunmaz beyaz bir duman, müt- his bir alev yükseliyor, kuru otlar yanmağa başlıyordu. Hele hayvanlar öyle bir kaçı-»

Napolyon

yorlardı ki... Tayyareme dizili bombaları bitirdiğim zaman el bombalarını atmağa başladım. Bilseniz bu; beni ne kadar eğ- lendiriyordu. Etrafı ağaçlarla çevrilmiş bü- yük bir kulübeyi tutuşturmakta epey güçlük çektim. Nihayet sazdan çatıya nisyan aldım. Üçüncü bomba hedefe düştü. İçindeki za- valihlar çatının alevlendiğini görünce delir- miş gibi dışarı fırlayıp kaçışmaya başladı - lar...

Alevden bir çember içinde sıkışıp kalan beş bin Habeşli işte böyle mahvoldu. Bombala- rımızın tutuşturduğu yer sanki bir cehen- nemdi.»

Ruesell bu ifadelerde, gaddarlıkta şimdî - ye kadar tanıdığımız zalimlerin geçen yeni bir oligarşi tipinin tecellisini görüyor ve bir in- san grupunun tayyarelere, harb gemilerine, kuvvet membarlarına, nakil vasıtalarına hâ - kim olduğunu tasavvur ediyor. Bunların, halkın muvafakatını hiçe sayarak İktidar mevkiline gelebileceklerini, bir muntakayı bil- dikleri gibi aç bırakıp hararet ve ıskıtan mahrum edebileceklerini düşünüyor ve di- yor ki:

«Nevyorkun göklere yükselen binalarının birinin tepesinden sokağa bakıldığı farzedil- lince gelip geçener; insan şeklini kaybeder, garib bir karınca manzarası alırlar. Jüpiter gibi yıldırımla mücehhez bir insan farzedi- lim: Bu adam için elindeki yıldırım sifî eğ- lence olsun diye gelip geçenerini başına fırlatırmek ne büyük zevktir. Tıpkı bizim ka- rınca yuvasına basıp ta karıncaların ka - çıtığını görmekten duyduğumuz zevk gibi.

Tayyaresinden Habeşlilere bakan Bruno Mussolini de muhakkak bu hisleri duymuş olmalı! Şuna kanılm ki makine kuvveti; büzi idare edenleri kontrol etmeyi, mazedikinden daha ehemmiyetli bir hale koyan, yeni bir zihniyet doğuruyor. Fennin inkişafı, demok- rasiyi hem daha güçleştiriyor, hem de daha zaruri ve mübrem kılıyor. Büyük bir maki- ne kudretine sahib İktidar adamının salâ- hiyetleri kontrol edilmezse kendin Allah gi- bi - fakat sevgi ve muhabbet ilâhi değil, harb ilâhi gibi - görür.»

Ruesell anarşist değildir. Otoritesiz bir ce- miyet hayatı olamayacağını adli selimin bü- tün inceliğile bilir. «Ancak bu otorite kon- trol edilmelidir» Dünyanın bugünkü vazı - yetinde onu korkutan şey «manen olduğu kadar maddeten de gitgede kontrolden çı- kan bir İktidar» dir. Onca «bahsi o kadar sık sık geçen barbarlığa dönüş te bundan başka bir şey değildir.»

Eski zamanlarda esirlerin öldürülmesi ka- nunu İktizası idi. Eski Yunanlılar gibi Tevratı tapan Yahudiler de bu kanunu tatbik eder- lerdi. Elinde hiç bir kuvveti olmayan mağlûb merhamete lâyık değildi. Euripide bununla mücadele etti, fakat muvaffak olamadı. Bu usulden hiç deñilse nazari olarak vazgeçil- mek için - hristiyanlığın zuhurunu bekle- mek icab etti. Tedhişçilerin tatbik ettikleri tenkil sırasında Kızılarda olduğu kadar, be- gazılarda da zincirden kurtulan vahşet; bize yeniden aynı barbar telâkkie döndüğümüzü gösterdi: Mağlûbun hakkı olmaz.»

Ruesell eserinde «İktidar mevkii» nin baş- lica felsefelerini tetkike bir bahis ayırıyor ve sonunda şöyle diyor:

«İnsan kalbinden İktidar mevkii aşkını ne söküp çıkarmak, ne de onun kalbdeki yerini ehemmiyetsiz görmek kabildir.» Büyük te - sebbüslerin çoğunun menseli ona dayanır. Ancak İktidar faydalı olabilmek için şu üç şarta mümkün olduğu kadar ummalıdır:

- 1 - Cebirden şyade ikna üzerine kurul- malıdır.
- 2 - Hemicinsin saadetini göz önünde tut- malı, bir gaye değil bir vasıta olmalıdır.
- 3 - İcrasına, iyiliklerle denk gelebile - cek, fenalıklar karışmamalıdır.

Çeviren: Neşir Kemal

Bir havagazi borusu patladı

Evvelki gece saat 23 te Aksarayda Horhor ve civarını telâş ve heyecana düşüren bir infilak hâdisesi olmuştur.

Yedikule havagazi kumpanyasına mensub monitörlerden Hasan, beraberinde iki amele olduğu halde Horhor caddesindeki bir ha- vagazi borusunu tamir ederken, boru müt- his bir tarrake ile patlamıştır. İnsanca za- yiatı mucib olmiyan bu infilak yüzünden ci- vardaki bazı evlerin camları kırılmıştır.

TİYATRO

Yazan: İsmet Hulusi

Şehir Tiyatrosunda (İki kere iki)

Muvakkaten kaydıle komedi tiyatro- suna tahvil edilen Şehir Tiyatrosu ope- ret kısmı, muvakkat kaydına rağmen se- nelerdenberi bir komedi... halin- de temsillere devam ediyor. Ti- yatro bütününün üvey... olan bu tiyatro, komedi tiyatrosu olan... tem- sillere başladığı zamandanberi seneden seneye muvaffakiyetsizliğe uğradı. Çün- kü seneden seneye sahneye koyduğu e- serler gerek kalite ve gerek kanite ba- kımından düşüyordu.

Bundan bir müddet evvel Şehir Ti- yatrosu komedi kısmının tekrar operet tiyatrosu olarak çalışacağı gazetelerde yazılmış olduğu halde sezon başladığı za- man gene bir komedi tiyatrosu gördük. Komedi ve operet tiyatroları hakkında müteaddid defalar yazdığım yazıları bir kaç satırla hülâsa edeceğim:

Operet tiyatrosu, operet tiyatrosuna eleman yetiştirilmemesi yüzünden ka- panmaya mahkûm bir hale gelmişti. Ka- dın artistlerden birinin tahsile gitmesi ve birinin de sahneden çekilmesi bu mah- kûmiyeti tacil etti. Ve operet kapandı.

Muvakkaten kapanmış olduğuna gö- re, aradaki zamanda operet için çalışmak icab ederdi ki bu da yapılmadı. Ve bu- gün gene bu yüzden operet ihtiyacı ön- lenemiyor.

Operetin kadın artistlerinden Semiha Şehir tiyatrosu hesabına Almanya tah- sile gönderilmişti. Herhalde dönmüş ol- ması lâzımdır. Eğer döndüyse ki, yalnız onun Avrupaya tahsile gitmiş olması ve bir de şimdi filmlerde gördüğümüz Fe- rihann tiyatrodan ayrılması operetin

kapanmasına sebep gösterilmişti. Yeni - den operet tiyatrosunu kurmak ve ida - me etmek mümkündür. Gayri kâfi bir kadro ile kurulacak bir operetten büyük bir fayda temin edilemezse de metodlu bir çalışma ile kadronun genişletilmesi mümkün olur. Ve o zaman Şehir Tiyat- rosu, şehirde bize yeni baştan ve eskisin- nin noksanları giderilmiş bir operet vü - cude getirebilir.

İlk Operet tiyatrosu, hiç yoktan mey- dana gelmişti. Bir yenisi niye yapılamas- nın. Eser bahsine gelince eskiden oynan- mış operetlerin tekrarına bile razı ola - cak kadar operete hasret kaldık.

Birkaç gün evvel Roma radyosunda çalınan Deli-dolu operetinden birkaç plâğ matbaada dinlerken, bu pek çok de - fla seyrettiğim operetleri gene zevkle seyredeceğimi çok iyi hissettim. Tekrar tekrar temsil edilen tatsız komedileri seyretmeğe herhalde bu operetleri sey - retmek tercih edilir. Bu arada yeni ope- retler de sahneye konulursa ne mutlu operet sahnesine.

Gelişi güzel yazdığım bu satırlara ko- medi tiyatrosunda seyrettiğim ilk piye- sin bende bıraktığı intibai ilâve edeyim. Komedi tiyatrosunda, İ. Galib Arcanın yazdığı «İki kere iki» komedisi temsil ediliyor.

İ. Galip, Türk Tiyatrosu mecmuasın- da şöyle diyor:

«Niçin mi? Çünkü ben bir piyanist de- ğilim ki piyano çalayım, bir bestekâr de- ğilim ki beste yapayım, bir ressam de- ğilim ki tablo yapayım, benim san'atım,

tiyatrodur, otuz senelik tiyatrocuyum. Bu otuz senenin en az yirmi senesinde tiyatro eserleri okudum ve yazdım. Bu güne kadar elli iki piyesi tercüme ve a - dapte ettim. Üç piyes de doğrudan doğ - ruya yazdım. (İki kerre iki..?) yi de bu- nun için yazdım. Piyesin ismini (Yalan- cılar) koymak çok daha uygun olacaktı. Fakat, üç dört sene evvel Victorien Sar- don'un La Piste unvanlı bir komedisin - den (Yalancılar) isimle bir adaptasyon yaptığım için iki eser arasında ilatibas ha- sili olmasını diye telif olarak yazdığım bu piyesin ismini (İki kere iki) koydum. Eseri hafif komedi tarzında yazmak iste- dim. Tam olarak bir adam hayatında hiç yalan söylemeden bir hafta olsun yaşa - yabilir mi?»

Elli iki piyes tercüme ve adapte et - mek üç piyes yazmak muhakkak bir rek- ordur.

Aktör olarak hayatımın otuz senesini sahneye vakfeden ve tiyatromuzda bir kudret olan Galib san'at yaşamın bir mis- li fazlası tiyatro eseri yazmakla da ti - yatromuza ikinci bir hizmet daha ifa et - miş bulunuyor.

Galibin komedisi eğlencelidir. Vasfi, Mahmud, Muammer, Yaşar, Said, Resid, Muazzez, Rukiye Kemal, Kadri, Hakkı, Necib, Saim, Halide, Neclâ, Şevkiye, Samiye, Nevin, Perihan rol almışlardır.

Bizim komedi tiyatrosu san'atkarları oyunu zevkle oynarlar ve seyirciye ko- medinin zevkini vermek için çabalarlar. Gene öyle yapıyorlar.

İsmet Hulusi

Hapşiran Cemal

Hizmetçiler içerisinde en iyi kalbli olanı muhakkak Gülsümdür. Onda herkeşe, her canlı malûka karşı sonsuz bir acıma hissi vardır. Sokakta sakat bir insan görse günlerce o insanı düşünür, üzülür. Bir kedinin miyavladığını duysa, hemen sokağa, bahçeye çıkar. Hasta kediyi bulur, onun karnını doyurur. Hatta bir defa bu yüzden bayanımdan çok azar işmişti. Bir gün sokak kapısında bir köpeğin havladığını duymuş, kapıyı açmıştı. Hava bozuktu. Sokak çamurdu. Kapının önündeki köpeği gördü. Köpek çamur içinde kalmıştı. Üşüyordu. Gülsüm ona çok acıdı. Hemen eve aldı. Mutfağa götürdü, karnını doyurdu, köpeğin karnı doyar doymaz vücudüne kuvvet gelmişti. Mutfaktan koşarak çıktı. Gülsüm de arkasından çıkmıştı amma, köpek sanki kırk yıldır o evin köpeği imiş, evin her tarafını bilir gibi salona doğru çıktı. Asıl garibi ömrü oldukça kuş tüyü yastıklar üzerinde oturmuş aılık bir tavırla, ka-

şı anlamıştı. Fakir adam ve onu dövenler sinema aktörlerinden başka birşey değillerdi. Bir sinema sahnesini filme alıyorlardı...

Evvelki gün olan hâdisede buna biraz benzer amma bu hâdisede daha çok gülünçtür. Eve kömür geliyordu. Kömür çuvalı sırtında merdivenleri çıkan hammal Gülsüm gördü. Hammal nezle olmuştu. Gülsüm ona acıdı. biraz mantol tozu koklatsa, hammalın nezlesine iyi gelecekti. Gülsüm hammal daha içeri girmeden odasına koştu. Kendi nezle olduğu zaman eczaneden aldığı mantol tozu kutusunu buldu.

Hammal, kömürü banyonun yanındaki ufak kömürlüğe koyacaktı. Daha hainmal oraya varmadan Gülsüm kutu elinde yolunu kesti:

— Bunu kokla, dedi. Nezlen geçer. Hammal bir an neye uğradığını şaşırmıştı. Gülsüm ısrar etti:

— Sana kokla, diyorum, kokla nezlen geçecek, burnuna iyi çek.

Gülsümün elile burnuna doğru uzattığı kutudaki tozu hammal burnuna çekti. Fakat çeker çekmez, bir hapşırık tuttu.

— Hapşu! Hapşu!

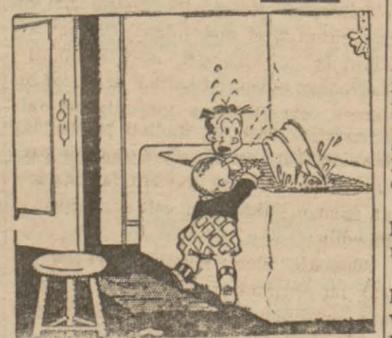
Diye hapşırdu. Hammal hapşırırken tabii vücudü de ileri geri oynamıştı. kömürler birer ikişer, çuvaldan Gülsümün başına düşüyordu. Hammalın da hapşırması bir türlü geçmiyordu. Artık çuvalı zaptedemez oldu. Bütün kömürler yere döküldü. Tabii birçokları da oradan kaçamayan Gülsümün başından aşağı indi.

Gülsüm hammala iyilik edeyim, derken kendine fenalık etmişti. Hem yerler kirlenmişti, hem de kendi üstü başı.

İyilik ederken de, iyilik etmenin vakitini hesablamak lazımdır.

ti. Fakat çeker çekmez, bir hapşırık tuttu.

meceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecem cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecem» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

Eğlenceler

Bakalım çocuklar bunu bilebilecek misiniz?

Bir tren vagonuna inekler ve tavuklar koymuşlar. 37 tane baş ve 134 tane ayak var. Bilin bakayım. Vagona kaç tane tavuk, kaç tane inek var.

Bilmediniz mi? Ben söylüyeyim: 7 tane tavuk, 30 tane inek var. 7 yi iki ile darbederseniz 14, 30 u da dörtle darb ederseniz 120 eder. İkisinin tutarı 134 dır.

★

Size bir bilmece daha! Hava güzel olunca, ben evden çıkarım o da beraber çıkar. Ben yürürken kâh önüm sıra yürür, kâh arkamdan gelir. Ben dururum, o da durur.

Bunu da bilmediniz mi?

— Gölge!

Dediniz..olmadı.

Küçük köpeğim!

★

Bu oyunu arkadaşlarınızla oynarsınız; arkadaşlarınıza:

— Akıldan birden yukarı bir rakam tut bana söyleme deyiniz. Arkadaşınız meselâ 3 tutmuş olabilir.

— Bir mislini zammet deyiniz.

Arkadaşınız hesaplar altı eder.

Siz de bu sefer çift bir rakam söyleyiniz. Meselâ:

Ben de 8 diyorum. O rakama sekiz ilâve et! dersiniz.

Sekiz altı daha 14 eder değil mi? Bu sefer de:

— Hepsinin yarısını çıkar!

Deyiniz. Arkadaşınız hesaplar. Yedi kalır.

— İlk tuttuğun rakamı da çıkar!

Deyin. Onu da çıkar:

— Geriye kalanı söylüyeyim, der, ve sizin söylediğiniz rakamın yarısını söyleyiniz.

— Dört.

— Hakikaten dört kalmıştır.

★

Arkadaşlarınıza çabuk cevap veremeleri şartile sorarsınız:

— Bir elde kaç parmak var?

Beş diyeceklerdir. Gayet çabuk ikinci suali sorarsınız:

— İki elde?

— On!

Derler. Gene gayet çabuk sorarsınız?

— On elde!

On elde 50 parmak vardır. Fakat sualleri bu tarzda sıralayıp sorarsanız çoğu aldanırlar; yüz derler.

★

Bir babanın iki oğlu varmış. Baba yüz kilo gelirmiş. Oğullarının her biri de elliser kilo. Bunların bir tek sandalları varmış. Sandalla nehirden karşı sahile geçeceklermiş. Sandal ancak yüz kilo alıyormuş, acaba karşıdan karşıya her üçü de nasıl geçebilirler?

Siz bunu arkadaşlarınıza sorunuz. Bakalım bilecekler mi?.. Fakat ben size nasıl geçeceklerini öğreteyim.

Çocuklardan ikisi elliser, kilodan yüz kilo geldiklerine göre sandala binerler ve karşıya geçerler. Çocuklardan biri orada kalır. Öteki sandalla döner. Yüz kilo gelen babaları tek başına sandala binip geçer, ve orada bulunan oğlu, sandalla döner, ve kardeşini sandala alıp gelir. Her üçü de nehri geçmiş olurlar.

Sandığın anahtarı

Bu yaz Yıldızlar sayfiyeye taşınmışlardı. Havalarda değişip de yağmurlar başlayınca, artık dönmek vakti idi. Bir Pazar günü Yıldızın babası, Yıldızın:

— Bugün eşyaları toplayacağız, sen kardeşinle beraber sandığı getirin öte beriyi koyalım! dedi.

Yıldız, kardeşini buldu:

— Haydi kardeşim, dedi, seninle beraber şu sandığı getirelim!

İki kardeş sandığın bulunduğu odaya gittiler.

Sandık boş olduğu için çok hafifti.

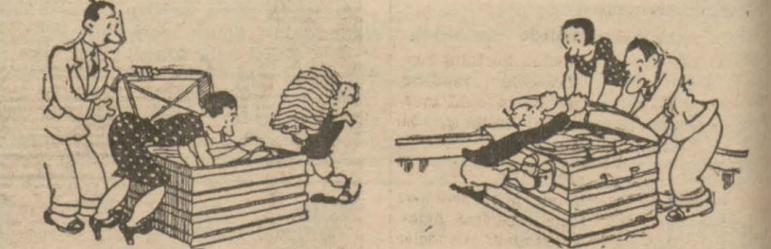
Bir tarafa tuttu, bir tarafından kardeşini yavaş yavaş babalarının bulunduğu odaya götürdüler. Babaları da bu sırada, anneleriyle birlikte eşyaları toplamışlar, Yıldızla kardeşinin sandığı getirmelerini bekliyorlardı

Yıldız, babası, kardeşi, ne var ne yok hepsini taşıyorlar, anne de bunları birer birer sandığa yerleştiriyordu.

Gitgide dışarıda eşya eksiliyor, sandık doluyordu. Hemen hemen dışarıda hiç bir şey kalmamıştı.

Yıldızın kardeşi çok çalmıştı, o gün hepsinden çok yorulan o oldu.

Nihayet son parti eşyayı da getirmişti. Fakat sandık artık güç kapanaçaktı.

Yıldızın kardeşi annesi babası üçü birlik olup güçlükle sandığın kapasını kapatabilmişlerdi.

Sandığın tekrar açılmaması için Yıldızın babası sandığın üzerine oturdu.

Sandığın anahtarı yoktu. Ötekiler anahtarı arıyorlardı.

Dakikalarca saatlerce aramışlar - dı. Nihayet Yıldız:

— Buldum!

Diye bağırdu. Anahtar bulundu diye sevindiler, fakat sevinçleri boş gitti!

Yıldız bir daha bağırdu:

— Buldum, anahtarı; sandığın dibinde unutmuşum.

Yeni Bilmecemiz

Metinle Dünder, iki erkek kardeşler. Birgün Metin banyoda yıkanyordu. Anneleri Dündera, babasının kolalı gömleğini verdi:

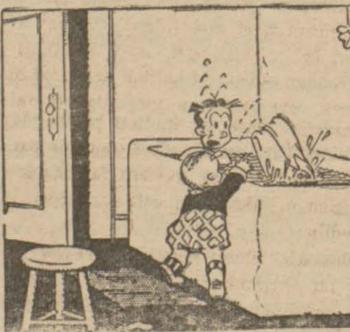
— Bunu babana götür!

Dedi. Metin gömleği aldı, babasına götürürken kardeşinin banyoda olduğu aklına geldi.

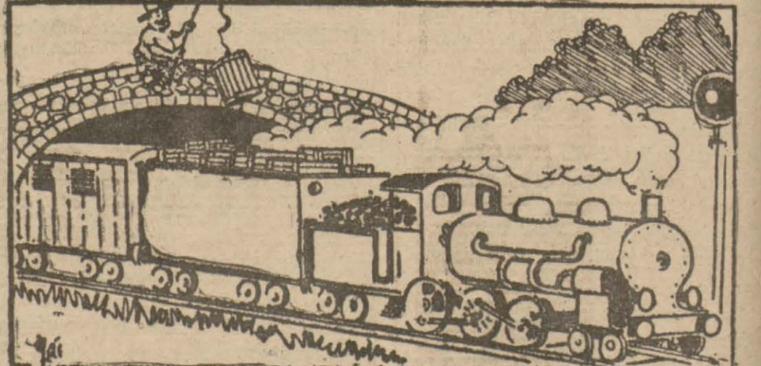
— Şuna bir bakayım!

Diyerek banyoya girdi, kardeşile şakalaşırken annesinin tertemiz kolaladığı gömleği banyoya düşürüverdi. Şimdi kimbilir annesinden ne kadar azar işitecektir.

Siz bu resmi gazeteden kesin, uygun gelecek renklerle boyayın, bize gönderin en iyi boyanmış olanlardan bir kişiye üç liralık kitab, bir kişiye bir kilo çikolata, elli kişiye de ayrı ayrı çok güzel hediyeler vereceğiz. Bil-

meceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecem cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecem» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

İstanbul kurtuluş bayramını dün büyük tezahüratla kutluladı

İstanbulun kurtuluş yıldönümü, dün şehrimizde büyük tezahüratla kutlanmıştır.

Sabah saat 9.5 a kadar bütün askerî kütahlar ve muhtelif teşekküller Sultanahmed meydanına gelmişler, kendilerine tahsis olunan yerleri almışlardır.

Alayın geçeceği tramvay caddesinin iki tarafında da binlerce insan yer almıştı.

Merasime saat 10 da Sultanahmed meydanından atılan 21 pare topla başlanmış, ilimandaki bütün vapurlar düdüklükleri çalarak merasimin başladığını ilân etmişlerdir. Düdüklükler çaldığı sırada bütün nakil vasıtaları oldukları yerde birer dakika durmuşlar, merasime iştirak etmişlerdir.

Alay saat 10,5 ta Sultanahmed meydanından hareket ederek, tramvay yolunu takiben Taksim meydanına gelmiştir.

Alay geçerken halk büyük bir heyecan ile kahraman askerleri alkışlamıştır. Taksim meydanında da binlerce halk yer almış bulunuyordu.

Meydanda hazırlanmış olan tribünde Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar ile bütün Şehir Meclisi azaları, askerî erkân, üniversite ve Maarif erkânı, cemiyetler, bankalar müesseseleri yerlerini almışlardır.

Merasime bayrak çekme töreniyle başlanmış, bu sırada bandomun çaldığı istiklâl marşı hürmetle dinlenmiştir.

Bunu müteakib meydanda hazırlanmış olan kürsiye Şehir Meclisi namına gazeteci ve muharrir Refik Ahmed Sevengil gelmiş, İstanbulun kurtuluşunun ehemmiyetini tebarüz ettiren bir nutuk söylemiştir.

Refik Ahmedden sonra da Üniversite gençliği namına bir genç çok heyecanlı bir sesle Türk gençliğinin bu bayramı ve millî bayramlarımızı nasıl karşıladıklarını anlatan bir söylev vermiştir.

Nutuklardan sonra İstanbul Belediyesi ve Şehir Meclisi namına ve diğer teşekküller adına getirilmiş olan çelenkler abideye konulmuştur.

Öğleden sonra

Öğleden sonra saat 16 da Belediye ile Şehir Meclisi azalarından, cemiyetler müesseselerinden ve Parti başkanlıklarından birer heyet İstanbul Merkez Komutanlığına giderek, İstanbul halkının orduya karşı olan şükranını arz etmiştir.

Halkevlerinde

Halkevlerinde de İstanbul kurtuluş bayramı münasebetiyle merasimler yapılmış, muhtelif zevat tarafından halka millî mevzular etrafında konferanslar verilmiş, bu millî günümüz tes'îd edilmiştir.

Geceki merasim

Gece, Taksim meydanında Şehir bandosu geç vakte kadar millî marşlar çalarak halka iyi bir bayram gecesi geçirtmiştir. Caddeler ve resmî ve hususî binalar elektriklerle tenvir edilmiştir.

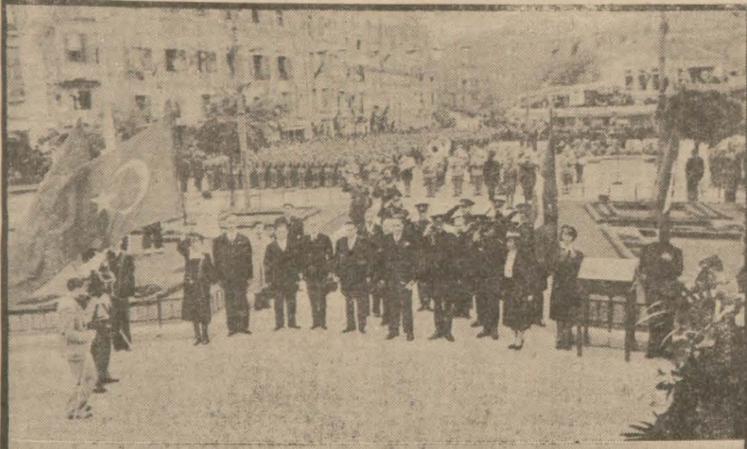
Vali Lütfi Kırdarın ziyafeti

İstanbul Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar bayram münasebetiyle kahraman ordumuz şerefine Perapalas salonlarında saat 20.30 da mükellef bir ziyafet vermiştir.

Samimi bir hava içinde cereyan eden ziyafet esnasında Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar bir nutuk söylemiş ve ezvümle demiştir ki:

— Tarihimizin şan ve şerefle dolu sayfaları arasında mutena bir mevki işgal etmekte olan büyük bir günün yıldönümünü yaşamak zevki sabahatberi kalblerimizi

(Devam 10 uncu sayfada)

Dünkü merasimden iki intibâ.

Kahraman piyadelerimiz geçerlerken

Kıymetli bahriyelilerimiz geçerlerken

İzciler tribün önünden geçiyorlar

ZİRAAT

"Ne ekersen onu biçersin,"

Ziraat Vekâletince tohumluklarımızın islahına çalışıldığı nisbette, eldekilerin temizlenip ilâçlanmasına da ehemmiyet verilmektedir. Bu maksadla yurdun muhtelif yerlerinde 150 den fazla (Temizleme evi) faaliyete geçirilmiş olup, bunların sayısı her yıl biraz daha arttırılacaktır.

Yazan: Tarımman

Ziraat Vekâletince tohumluklarımızın islahına çalışıldığı nisbette, eldekilerin temizlenip ilâçlanmasına da ehemmiyet verilmektedir. Bu maksadla yurdun muhtelif yerlerinde 150 den fazla (Temizleme evi) faaliyete geçirilmiş olup, bunların sayısı her yıl biraz daha arttırılmaktadır.

İstenilen evsâfda ve yeteri kadar mahsul elde edebilmek için her şeyden önce iyi bir tohuma ihtiyaç bulunduğunu herkes bilir. Tohumluk iyi olmadıkça, arzulanan neticeye ulaşmak hemen hemen imkânsızdır. Çünkü toprağın iyi hasıllanması, şöyle ekilip böyle biçilmesi, mahsulün miktarını biraz arttırsa da, kalitesine pek o kadar müessir olamaz. Kalite üzerindeki asıl rol, tohumun biyolojik ve fiziksel özellikleridir. Onun için bir memleketin ekilip biçilen mahsullerini islahâ girişirken her şeyden önce (işe yarar tohumluklar) tedariki düşünülür.

Bir tohumluğun iyilik veya fenalığı muhtelif bakımlardan müteale edilir: Evvelâ, o tohumluk mahallî iklim ve toprak şartlarına uyabiliyor mu? Bu anlaşıldıktan sonra, mevcut şartlar altında verdiği mahsul, o yerde alınabilecek mahsulün en yüksek derecesi midir? diye araştırılır. Daha sonra verdiği mahsulün evsafı, kullanılacağı işe elverişli midir? Ekildiği yerlerin çokça görülen hastalık ve böcülerine karşı dayanıklılığı var mıdır? Mahallî ve haricî piyasada ne dereceye kadar geçer bir çeşittir? Bütün bunlar ve bunlara benzer sair hususlar bizim için muvafık olunca, o tohumluk ta makbul bir tohumluk sayılır.

Ziraatte her mahallin ideal tohumluklarını bulup meydana koymak, her memlekette baş başına bir mesai yolu açmıştır. Bu mesainin heyeti umumiyesine kısaca (tohum islahçılığı) deniyor. Tohum islahile uğraşan müesseseler bugün ziraat dünyasının en gözde merkezleri olmuştur.

Filhakika ilkel maddesini ziraatten alınan sanayiî bugünkü inkişafı bu müesseselerin hayırlı mesaisile mümkün olmuştur. İnce ve yumuşak kumaşların dokunmasını mümkün kılan, fabrikaların iğne ve çarklarındaki mükemmeliyetten ziyade, o makinelerden geçen pamuğun mükemmeliyetidir. Eğer islah müesseseleri ince ve uzun telli pamuk çeşitlerini yetiştirmeseydiler, daha çok yıllar o kumaşları göremezdik. Bunun gibi diğer bütün ziraat mahsullerinde vaziyet aynıdır: İyi bir bira için ustaca bir fabrikasyondan evvel, iyi kaliteli arpa; iyi bir ekmeç veya makarna için usta bir hamurkârdan önce, iyi kaliteli bir buğday lazımdır. Ucuz ve iyi şeker, rastgele pancardan değil, ancak modern fabrikalarda işlenen yüksek dereceli pancardan elde edilir.

Kısacası, tohum meselesi ziraatte büyük bir ehemmiyeti haizdir. Ve bugünün ziraatında tohum islahçılığı apayrı bir mevki işgal etmektedir.

Cumhuriyetin ziraatimize bahsettiği en büyük mazhariyetlerden biri de Türkiye'de birçok tohum islah müesseselerinin kurulmuş olmasıdır. Yurdun muhtelif bölgelerinde çalışan tohum islah istasyonlarımız bugün kadar mahallî tohumluklarımızın bir çoğunu islahâ muvaffak olmuş ve ideal örnekler meydana koymuştur. Şimdi islah edilmiş buğday, arpa, yulaf, pamuk, mısır, patates ve benzeri bir çok tohumlarımız bulunuyor ki, bunlar eskilerine nisbetle hem daha fazla mahsul vermekte, hem daha para eder bir mal meydana getirmektedirler.

Ziraat Vekâletinin kayda şayan bir ısrarla üzerinde durduğu tohum islah meselesi, Türkiye ziraatinin en mühim gayelerinden birini başarmak yolundadır. Hergün verimleri biraz daha artan tohum miktarı, on yıl evvelkinin otuz beş mislini bulmuştur. Böyle, böyle yarı bir atide tamamen ideal tohumluklar kullanmaya başlayarak, büyük bir is-

tihsal terakkisine ulaşacağımız muhakkaktır. Daha şimdiden, iyi tohum kullanma nisbeti fazla olan mntakalarda birer karşı verim nisbetinin çoğaldığı görülüyor. (Bir yazımda bunu rakamlarla göstermiştim.)

Ziraat Vekâleti tohumlukların bir taraftan ihtiyaçlara göre islahî işine devam ederken bir taraftan da, eldeki tohumlukların nisbeten daha iyi yetişmelerine müessir olacak ikinci bir işle uğraşmaktadır: Bu da, alelümum tohumlukların temizlenip ilâçlanmasıdır.

Hususî bir seçime ve temizliğe tâbi tutulmayan tohumluklar, ekseriya yabancı ot tohumlarını ihtiva ettikleri gibi, herhangi bir sebeble yozalmış (— Müttereddi) taneleri de ihtiva edebilirler. Böyle yarı fena taneleri, yarı da yabancı taneleri ihtiva eden bir tohumluğun meydana getireceği ekin, ileride iyi mahsule gebe olamayacağından, önceden bir temizleme ve seçmenin büyük ehemmiyeti vardır. Diğer taraftan bir takım hastalıklara karşı önceden tedbir alınması bugünkü ziraatte bir zarurettir. Aksi halde her türlü ihtimamla yetiştirilen bir ekinin dörtte-biri, hattâ yarısı bu hastalıklar yüzünden mahvolabilir. Yalnız sürme yüzünden buğday hasılatımızın her yıl 50 bin lira zarar gördüğü tahmin edilmektedir.

Bizim eldeki tohumluklarımız, pek karışık ve yozlaşmış olduğundan temizleme ve ilâçlamaya pek muhtacdır. İşte Ziraat Vekâleti bir yandan büsbütün değiştirme veya islahâ çalışırken, bir yandan da bu mevcudları temizleyip ilâçlamaya çalışmaktadır. Kaldı ki islah edilmiş tohumların da iyi evsaflarında devam edebilmeleri, onların daima seçilip temizlenmesine ve sonra ilâçlanıp iyi şartlarla ekilmesine de bağlıdır. Yoksa iyi tohumlar da kötü bir lâkaydi içinde yeniden yozlaşabilirler. Binaenaleyh tohumların islahî kadar, sonradan temizlenip ilâçlanarak ekilmesi de fennî bir zarurettir. Bu hususa ehemmiyet veren Ziraat Vekâleti yurdun muhtelif köşelerinde (tohum temizleme evleri) inşa ederek bunlara birer selektör yerleştirilmiş ve bu mevsim faaliyete geçirmiş bulunmaktadır. (Selektörler tohumları fennî surette temizleyip seçen ve sonra lüzumu vehile ilâçlayan makinelerdir.) Köylü, elindeki tohumluğu bu temizleme evlerine götürerek parasız ve süratle temizleyip ilâçlatabilir. Şimdilik Trakya ve garb vilâyetlerimizde sayıları artmış bulunan bu tohum temizleme evlerine karşı köylünün yakınlık göstermesi ve ayağına gelen bu vasıtalarından istifade etmesi lazımdır. Tekrar edelim ki, iyi tohum, islah müesseselerinin işi olduğu kadar bu iyi tohumun iyiliğinde devam ettirilmesi işi, daha ziyade köylünün işidir. Ve bu da işte bu temizleme ve ilâçlamaya verilecek ehemmiyetle kaimdir.

Verilen malûmata göre bu yıl inşa edilen tohum temizleme evleri tamamen ikmal edilmiş ve faaliyete geçirilmiştir. Halen 150 den fazla selektör çalışmaktadır. Ziraat Vekâleti bunların sayısını boynuna arttırmak kararındadır. Köylünün islah edilmiş tohumlara ehemmiyet vermesini, gerek islah edilmişleri gerek elindekileri temizleme evlerinde veya kendi evlerinde temizleyip ilâçlamayı ihmal etmemelerini öğüdülemek isteriz.

(Ne ekersen onu biçersin) ata sözümüzde büyük bir hikmet vardır.

Tarımman

Fayans ihtikârı yapıyor

Piyasada stokları az olan ve yalnız Almanya'dan gelmesi itibarıyla de müvaredatı duran fayans fiatlarında büyük bir yükseklik görülmektedir.

Bütün modern inşaat müteahhidleri fayansla döşemek mecburiyetinde buldukları kısımları ikmal edememekte, apartman ve benzeri inşaat natamam kalmaktadır.

Bu arada elinde mevcut stokları gizliyerek satmakta olan bir ticarethane tesbit edilmiştir.

Bu müesseseye beheri 6 kuruş olan fayansı 12 kuruşa satmaktadır.

Vali abideye çelenk koyuyor

«Son Posta»nın zabıta romanı: 9

KAÇAN ÖLÜ

Nakleden: Hatice Hatib

Şüpheli bir hareket

Burly koltuktan sıçrar gibi kalktı. Etrafını süzdü. Burası on beşinci Lui tarzında tefriş edilmiş bir oda idi. Açık kapıdan yandaki odanın bir kısmındaki sediri gördü. Ve işi anlayarak kendinden geçkin bir halde:

— Marraud çıldırmamış, diye bağırdı.

Herkesi unutmuş gibi idi. Eve ve akrabaları ona endişeli bakışlarla bakıyorlardı. Fakat o bu bakışlara ehemmiyet vermiyordu. Por-treyi yerinden indirirken için atıldı. Fakat birdenbire bir el onun kolunu tuttu. Onu topukları üzerinde şiddetle çevirerek, tablodan uzaklaştırdı.

Banker onun ta yanında idi. Gözleri garib bir ışıkla yanıyordu.

Zanette'nin bu hareketi Burly'nun aklını başına getirdi:

— Affedersiniz mösyö, dedi. Birdenbire tablo düşüyor zannettim. Ve o düşmeden yakalayayım diye yerimden fırladım.

Dev cüsseli adam da bu söze inanmış göründü:

— Siz de beni affediniz Mösyö Burly dedi. Ben de sizi birdenbire çıldırması zannettim. Daima masumları müdafaa eden avukatların başlarına gelmeyecek bir şey değildir bul.

Gayet biçare bir gülüşü vardı. Ve özü bir hakaret olarak ta alınabilirdi. Burly bankerin barışmak ister gibi uzattığı el bakıyordu. Bu kocaman, küt parmaklı ve kemikli eller bir insan elinden daha ziyade bir vahşi hayvan pençesine benziyordu. Bu el ince bir kadın boğazını nasıl kolayca sıkabilirdi.

Banker onun elini sıkı sıkı tuttu. Burly ikrah ile titredi ve kimse farkına varmadan gayri ihtiyari olarak elini çeketine sıldı.

Banker:

— Affedersiniz, dedi, artık ayrılmamız icab ediyor. Bugün Lyonsa gideceğim, valizlerimi yapmak mecburiyetindeyim. Valizimden sonra sizi sık, sık beklerim.

Banker odadan çıktı. Biraz sonra onun arkasından çıkan Georges biraz evvel geçmiş olan hâdiseleri pek ciddiye almamasını Burlyden nezakete rica etti:

— Bütün bunları mazur görünüz. Erkek kardeşimin karısının ölümündenberi asabı çok bozuk.

Dedi.

Eveden eniştesinin yaptığı şeyleri mazur görmesini rica etti.

Eve onun yaptığı hareketleri mazur gösterecek bir sebep bulmak için bütün zekasını işletmeye gayret ediyor. Fakat makul bir öbür de bulamıyordu.

— Eğer kendisi kız kardeşim hayatta iken tanınmış olsaydınız, onun şimdi ne derece deşmiş olduğunu anlardınız. Evvelce eniştem dünyanın en tatlı adamı idi. Ben onu âdeta bir baba gibi severdim. Bana karşı sonsuz bir şefkati vardı. Size itiraf edeyim ki ben onu kız kardeşime tercih ederdim. Kardeşim çok sinirli ve huşun bir kadındı. Esasen Georges de size benim söylediklerimi söyleyecektir. Eniştem Georges'a karşı da son derece de iyi bir kardeşti. Onu çok büyük bir şefkatle büyütmüş, âdeta ona bir babalık etmiştir. Ben bu son zamanlarda sayfiyede idim. Dönüşümde eniştemde gördüğüm değişiklik beni fevkalâde hayrete düşürdü. O bütün başka bir adam olmuştu. Şimdi o çok hırçın, çok sinirli ve kendini çok çabuk hiddete kapıran bir adam olmuş. Georsege da şimdi fena muamele ediyor. Bana o kadar sert

davranmıyor amma... Zavallı Georges da ma onun hiddetine maruz kalıyor. Galiba eniştem, Hélé'nin felâketinden için için bizi mes'ul tutuyor.

— Ne demek? Niçin siz bu faciadan mes'ul olabilirsiniz?

Eve için çekerek:

— Belki de bu hususta eniştem bütün haksız değildir. O menhüs gün, kız kardeşim sokaktan geldiği zaman biz Georgesle bu köşede oturmuş konuşuyorduk. Kardeşimin yüzünü görünce onda bir fevkalâdelik olduğunu hemen anlamıştık. Fakat buna fazla ehemmiyet vermedik. Kız kardeşim ilk önce odasını kapandı, sonra Georges'u yanına çağırdı. Georges onun odasına gitmiş, bir müddet konuşmuşlardı. Georges benim yanına avdet ettiği zaman onu çok garib bir halde bulduğunu anlattı. Ancak beş dakika sonra tabancanın sesini işittik. Aman başka şeylerden bahsedelim... Sizi bir daha ne zaman göreceğiz?

Genç kız Burly'yi kapıya kadar teşyi etmişti. Avukat Eve'e sordu:

— Kız kardeşiniz Georges'a ne söylemiş;

— Bilmiyorum. Georges bana bu mülakatlarından hiç bahsetmemişti.

— Niçin enişteniz size böyle hiddetli?

— Kız kardeşim benim kollarım arasında can verdi. Onun odasına kostuğum zaman o halâ yaşıyordu.

«Allahım... Allahım... diye inliyordu. Ne kadar ızdırab çekiyorum... Zavallı kocam... Niçin ona inanmak istemedim...» Bu sözlerden sonra karışık cümlelerle bir paradesüden bir mektubdan bahsetmişti... Fakat söylediklerini iyice anlamıyordum. Georges'u bir doktor bulması için yolladım. Çünkü alle doktorumuz ... yani... şey alle doktorumuz gelemezdi. Doktor yetişmeden kız kardeşim öldü. Şimdi eniştem, eğer doktor vaktinde yetişmiş olsaydı karısının kurtulacağına inandığı için bize karşı böyle hiddetli, bizi affedemiyor.

(Arkası var)

TIYATROLAR

ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı dram kısmı akşam saat 20,30 da

Romeo - Jülyet

İstiklâl caddesi komedi kısmı

Gündüz saat 14 de

(Kel oğlan)

Gecə saat 20,30 da

İki kere iki

Raşid Rıza ve Sadık Te tyatroso

9 Birinciteşrin Pazartesi akşamı

Üsküdar Hâle sinemasında

Üvey baba

İsmail Dümbüllü temsilleri — Beykoz

İskele gazinosunda

Afrika güzeli

Halk opereti — Taksim eski Çağlayan

Bu akşam

Bu hesabda yoktu

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden: Memur alınacak

Merkez, işletmeeler ve atelyeler teşkilâtında istihdam edilmek üzere müsabaka ile memur alınacaktır. Müsabakaya iştirak edeceklerin aşağıdaki evsafı haiz olmaları şarttır.

- A — Türk olmak ve Türkiye cümhuriyeti tabiiyetini haiz bulunmak,
- B — Orta mekteb veya lise tahsilini bitirmiş olmak,
- C — Azami 35 yaşında bulunmak «35» yaş dahil,
- D — Hüsnühâl eshabından bulunduğuna dair polisten müsaddak vesika ibraz etmek,
- E — İdare hekimleri tarafından yapılacak sıhhi muayenede Devlet Demiryollarında istihdamâ mâni bir hastalığı bulunmamak.

1 — Müsabakada kazanan orta mekteb mezunlarına 60, lisan bilenlere 67, lise mezunlarına 74 lira, lisan bilenlere 83 lira ücret verilecektir.

2 — Müsabaka 16/Birinciteşrin/938 Pazartesi günü saat 10 da Ankarada Cer daire - 4nde, İstanbulda Sirkeci, Haydarpaşa ve İzmirde İşletme müdürlüklerinde yapılacaktır.

3 — Müsabakaya gireceklerin aranılan vesikalarla 14/Birinciteşrin/939 Cumartesi gününe kadar 2 ci maddede yazılı İşletme Müdürlüklerine müracaatları lazımdır.

«5045» «8000»

İstanbul Defterdarlığından:

Muhammen senelik bedeli müddeti icar	Lira	Lira
Maslakta Zincirlikuyuda Levent çiftliği müstemlâatından 252,800 metre murabba arazi.	400	1 sene
Tophanede Necatibey caddesinde Kışla altında kâin 351 sayılı dükkân.	120	3 sene

Yukarıda mevki ve numaraları yazılı gayrimenkuller hızarlarındaki muhammen bedelleri ücretinden icara verilecektir. İhale 15/10/939 tarihinde müsadif Pazartesi günü dir. Senelik icar bedelleri dört müsavî taksitte olup taksitler peşinendir. Taliblerin % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırmız mezkûr gün ve saatte Defterdarlık Millî Emlâk müdürlüğündeki komisyonu müracaatları. (7756)

Hitlerin nutku

(Bastarağı 1 inci sayfada)

sivil halkın tabiiyetini tekli ettiğini, fakat Polonya kumandasının buna cevap vermeğe tenezzül etmediğini söylemiş ve demiştir ki: — O zaman yalnız askerî hedeflerin bombardıman edilmesini emrettim ve Praga banliyösünün harekâtından teccidini tekli ettim. Bunu da reddettiler.

Şansölye bundan sonra, Varşovanın teslimi hakkında tafsilât vermiş ve birbirini takib eden üç tekliif cevabı kaldığını bildirmişti.

B. Hitler, Varşovanın 48 saatte teslim olduğunu söyledikten sonra, Leh askerlerinin şecaatini teslim ve zirhî teşekküllerle hava ordusunu methetmiştir.

Hitler: «Ordumuzun kuvveti sayesinde kendimizi tamamen emniyette hissediyoruz.»

Demiştir.

Şansölye, Alman zayıflığının beklendiğinden az olduğunu iddia etmiş ve demiştir ki: — Gerçi bazı Alman fırkaları faik kuvvetler önünde ağır zayıflar vermişlerdir, fakat bu hal Alman kışatının yalnız taarruzda değil, müdafaaaya da mecbur kalmalarından ileri gelmiştir.

Führer birçok Alman fırkalarının bilhassa Vistül üzerinde Reichenau'n ve Blaoowiz'in kumandası altında yapmağa mecbur kaldığı süngü muharebelerini tasvir etmiş ve burada Leh merkez ordusunun cansiperane bir şekilde muharebe ettiğini söylemiştir.

Hitler, mebuslardan Alman zayıflığını a-yakta dinlemelerini istemiştir: 10.000 ölü, 30.000 yaralı ve 3.000 kayıp.

Muharebenin neticesi Polonya ordusunun tamamen ortadan kalkması ve 600.000 esirdir.

Führer müteakiben eski Versailles muahedesinden doğan devletin yıkılmasından bahsetmiş, Polonyayı «güya devlet» sıfatıyla tasvir ve Leh hükümetinin ekalliyetler hakkındaki usullerini tenkid ederek demiştir ki: — Bu rejim hiçbir zaman arkasında bütün halkın yüzde on beşinden fazlasını bulamamıştır.

«Polonyadaki Alman ekalliyetlerine karşı yapılan zulüm ve itisaflardan» bahseden B. Hitler, bu ekalliyetlerin vaziyetini islah için 1934 denberi yapılan gayretleri kaydedikten sonra, Leh hükümetini harbu olmak ve hattâ doğu Prusyasının ilhakını istemekle itham etmiştir.

Polonyalılar Danzig meselesini halletmek istememiş, anti-nazi mücadelelerde bulunmuşlardır. Alman ordusunun kuvveti istihfaf edilmiştir.

Müteakiben Alman - Rus münasebetlerine temas eden B. Hitler, iki rejimin karşılıklı olarak birbirine hürmet ettiklerini ve iki memleketin barış yolunda birlikte yürüyerek her birinin kendi hâlelerinin refahına hizmet ettiklerini söylemiş, prensipine riayet edilmesinin icab eden milliyetler meselesinin halinden sonra iki memleket arasında bütün ihtilâf mevzularının ortadan kalkacağını bildirmişti.

Hitler, Versailles muahedesine ve Milletler Cemiyeti ile istihza etmiş ve İngiltereden müstemleke istemenin haklı olduğunu bildirmişti.

Führer müteakiben Almanyanın şimal devletleri, Danimarka, Holanda, Belçika ve İsviçre ile olan iyi münasebetlerini kaydedilmiş, sözünü tutmadığı hakkındaki ithamları reddederek Versailles muahedesinin tadilini vadeyiemiş ve bu sözünü de Alman millette tabii ve hayatı hakkını vermek suretile tutmuş olduğunu bildirmişti.

Şansölye, Macaristan ve Yugoslavya ile olan münasebetleri kaydedilmiş, İtalya ile yeni bir dostluk temhir edildiğini söylemiş ve Fransadan bahsederek münasebetleri tavzih çalışığını ve Sar meselesinin dürüst bir surette hallindenberi iki memleket arasında hiçbir toprak müteabesi mevcut olmadığını bildirmişti.

Hitler, İngiltere ile yaklaşmak için yaptığı gayretlerin de ötekilerden az olmadığını söyledikten sonra «nizamdan nefret eden ve nizamsızlığı arzu eden» İngiliz devlet adamlarını tenkid etmiş ve sözlerinin nasıl tefsir edileceği endişesini hissetmeksiz İngiltere ve Fransa ile olan münasebetler hakkındaki fikrini bildirmişti.

Şansölye bundan sonra Yahudilere «bu eski harb zenginlerine» hücum etmiştir.

B. Hitlerin kanaatinde, halle muhtaç kalan meseleler için boz yere milyonlarca insan fedasına mahal yoktur, zira ne Versailles dirilecektir, ne de Almanya ölecektir.

Hitler, sözlerine şu suretle devam etmiştir: — Almanyanın şartları hedeflerini ve Polonya meselelerini, müteakiben milletlerin hayatını içlik eden şu diğer meseleleri halleylemek lazımdır: Almanyanın şartları hududlarının tesbiti, devlet ve milliyetler meselesi, Yahudi meselesi, ekonomi meselesi, bu toprakların emniyetinin garanti edilmesi ve Rus - Alman münasebetlerini bozmayacak esaslara dayanan bir Polonya devletinin tekrar tesisi.

Avrupa, Rusya ve Almanya gibi iki büyük devletin bütün bu şeyleri halle muvafakat etmesinden dolayı memnun olmalıdır.

Almanya vaziyeti aydınlatmağa ve silahsızlanmağa tevessül etmeğe amadedir. Barışın esaslarını kurmak için bir konferans lazımdır. Fakat top sesleri arasında değil ve milyonlarca insan hayatı feda edilmeden ve şehirler harap olmadan önce.

Daima bir Fransız - Alman hududu mevcuttur ve bu beyanat, münderecatını anlamazlarsa, sonuncu beyanat olacaktır. Döyü-

Tekliflerin akisleri

(Bastarağı 1 inci sayfada)

Enternasyonal siyasat hususunda, Hitler kendini Avrupa nizaminin ve hürriyetin şampiyonu olarak gösteriyor. Bir tarafta, faikiyeti ve sulh aşkı bir iman halinde bulunan Almanyayı ve diğer tarafta da garb devletlerini koyuyor.

Hitler, Prusya kralları ile Çarlar arasındaki dostluğa şöyle bir temas etmek suretile bolsevilerle yaptığı ittifakın izahını bertaraf ediyor ve Stalin Rayhştagda şiddetle alkışlatıyor.

Merkez ve Şarki Avrupada Almanyayı alâkadar eden meselelerin tasfiye edildiğinden olarak itiraf ediyor ve kendisi için yegâne kıymet ifade eden ve binaenaleyh tuttuğu yegâne vâdin Versailles muahedesini yırtmak olduğunu söylüyor.

İşte bu suretle Hitlerin düştüğü muhtelif tezadlar izah edilmiş oluyor: Almanyanın arzularına boyun eğmeleri için diğer devletlere yapılan tazyikler ve Merkez ve Şarki Avrupanın bir müstemleke gibi istismarı.

Hitler işte bu esas üzerinde Avrupanın sulhünü kurmak istiyor.

Londra diyor ki

Londra, 6 (A.A.) — (Röyter): Hitlerin nutku hakkında Londrada şağıdaki deklarasyon neşredilmiştir:

Hitlerin bugün Rayhştagda söylediği nutkun metni ancak öğleden sonra malûm olduğundan bunun hakkında ancak iptidal bir tetkik yapılabilmştir.

Nutuk iki kısımdan mürekkebdir:

Birinci kısımda bilhassa geçmiş hâdiseler anlatılmaktadır.

Bu kısım hakikatin tahriirleri ile doludur ve tahriirler, İngiliz milleti ve bütün dünya tarafından kolayca tanınacaktır. Meselâ, Polonyada insani harb usullerinin kullanıldığı hakkındaki sözler, parlamentoda yapılan beyanat ve Amerika Birleşik devletlerinin Varşova büyük eiçisinin raporu ile tekbiz edilmiş bulunmaktadırlar. Bizat Çeklerin kendilerinin Almanyaya ilhak edilmek istedikleri hakkındaki sözler bahsinde dünya, çoktan kendi hükümünü vermiştir. B. Hitlerin hiçbir zaman vâdini tutmaktan geri kalmadığı beyanata ise, kelmelerin Hitler için herkesin bildiğinden başka bir mana ifade ettiğini göstermektedir. Hitlerin bütün Polonyanın ne siyasi, ne kültürel, ne de manevi bir esası yoktur sözleri, bizat gene kendisinin 21 Mayıs 1935 de «Polonya devletini vatanperver büyük bir milletin yurdu olarak tanıyıyor» sözleri ile tezad hallindedir. Hitlerin harbden İngilterenin mes'ul olduğu hakkındaki ifadeleri ise hiçbir esasa dayanmamaktadır. Almanya tarafından bu son iki sene zarfında birbirini müteakib yaratan buhranlarda İngiltere hükümetinin sulhü idame için yaptığı gayretler, bütün dünyanın malûmudur.

Bugünkü nutkun ikinci kısmında, Hitlerin diğer bazı sulh teklifleri diye ileri sürdüğü noktalar vardır.

Ortaya konulduğu şekillerinde, bu teklifler, birçok bakımdan karanlık ve muğlaktır. Şurası kaydedilmekteki ki bu tekliflerde Almanya tarafından diğer milletlere yapılan haksızlıkların tamiri için hiçbir telmih mevcut değildir.

Bununla beraber, İngiltere başvekilli ve İngiliz hariciye nazırımın da söyledikleri gibi, bu teklifler, dominyonlar hükümetleri ve Fransız hükümeti ile istişare halinde, inceden incoye tetkik olunacaktır.

Fakat şu iki noktanın hatırlanması lazımdır:

1 — Pek muhtemel olarak, Avrupayı teccavüz tehdidinden kurtarmıyacak olan her hangi bir teklif kabul olunur diye telâkki edilmeyecektir.

2 — Alman hükümetinin mazide verdiği teminat o kadar çok vesilede kıymetsiz olarak kendisini göstermiştir ki sulhün esas temelini teşkil etmesi icab eden itimadı testâkin kelimelerden daha başka bir şey lâzım gelecektir.

Amerika diyor ki

Washington, 6 (A.A.) — (Röyter): İyi malûmat alan mehafil Amerikan Hitler tarafından yapıldığı şekilde bir sulhü kabul edemeyeceğini söylemektedir. Çünkü Amerika daha geçen günü Polonyanın fetihini ve paylaşmasını ve keza Çekoslovakyanın şimdiki âkubetini tanımadığını beyan etmişti.

Aynı mehafilde söylendiğine göre Polonya ile Çekoslovakya Almanyanın hâkimiyeti altında bulundurulacak bir sulh Amerikada revaç bulamaz.

Washington, 6 (A.A.) — (Havas): Ayan azaları ve mebuslar, B. Hitlerin nutkunda görülmeleri için mümkün bir esas mevcut olmadığı ve B. Hitlerin itimad etmenin imkânında bulunduğunu kanaati üzerinde müteftiktir.

Londra, 6 (Hususî) — Hitlerin nutku hakkında dünyanın belli baş merkezlerinden gelen ilk haberler, umumiyetle itibarile, müsaid değildir. Nutuk gayri vazih ve ümid vermeyen bir mahiyette telâkki edilmektedir. Hitlerin nutku Avrupayı sulhe yaklaştırmıştır, denlemez. Nutuk yalnız Moskova ve Pestede müsaid karşılanmıştır.

Almanya, Romanyaya: «Rusyadan korkma, bana güven!», demiş

(Bastarağı 1 inci sayfada)

seriya taarruz halinde olduklarını gösteren yeni bir delildir.

Görünüşe bakılırsa, Almanya Romanyaya Rusya cihetinden endişesi mevcut olduğu takdirde kendisine güvenebileceğini ve Transilvanya meselesi hakkında Macaristandan gelebilecek tehdid sebebinin de geçen Mart ayında Macaristanın Çeko-Slovakya'dan aldığı Ruten ekalliyetini Ukranyaya çekmek isteyen Kremlin olacağını izaha çalışmaktadır.

Mudanya kış tarifesinin tatbikine başlandı

Mudanya kış tarifesinin tatbikine dünden itibaren başlanmıştır.

Bu tarifeye göre; Mudanyaya haftada üç sefer yapılacaktır.

Tarife o suretle tanzim olunmuştur ki, Mudanya ve Bursada oturan halk aynı gün de İstanbula gelip tekrar dönülecektir.

Denizyollarının temin ettiği bu son kolaylık alâkadarlarca son derece memnuniyetle karşılanmıştır.

Bir otel hırsızı tevkif edildi

Zabıta sıkı bir takib sonunda İbrahim Ne-zihî isiminde meşhur bir otel hırsızını yakalayarak, adliyyeye teslim etmiştir.

İbrahim İzmirde birçok otel soyduktan sonra İstanbula kaçmış, burada da Sirkeci otellerine dadanarak, müşterilerin eşyalarını çalmıştır.

Dün adliyyeye verilen maznun, Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkiminin kararile tevkif edilmiştir.

şeyceğiz ve 1918 bir daha tekrerr etmeyecektir.

Hitler sözlerini bitirirken Ahnan zaferinden şüphe etmediğini söylemiş ve harbden galib çıkanlar da mağlûplar kadar ezileceğine inanan milletlerin ve onların şeflerinin, kendisi tarafından uzatılan eli kabul ettiklerini bildirmiş, diğerleri isterlerse bu eli reddedebilirler demiştir.

Hitler, nutkunu saat 13,25 de bitirmiştir.

Müteakiben Göring söz almış ve: «Führer, seni takib edeceğiz» demiştir.

Bundan sonra celse tatil edilmiştir.

Londra belediye reisi askeri heyetimiz şerefine ziyafet verdi

(Bastarağı 1 inci sayfada)

feti vermiştir. Bu ziyafette birçok yüksek devlet ricali, ezcümle Mareşal Lord Birdwood, hariciye müsteşarı Butler, harbiye müsteşarı Lord Cobham ve Türkiye'nin Londra büyük elçisi Dr. Tevfik Rüştü Aras hazır bulunmuştur.

Fransada bir Çek devleti kuruldu

(Bastarağı 1 inci sayfada)

Osusky, Fransız başvekilli Daladye ile imzalamış olduğu anlaşmanın mahiyetini izah etmiştir.

Bu anlaşma mucibince yalnız bir Çeko-Slovak ordusu değil, bir Çeko-Slovak devleti de kurulmuş bulunmaktadır.

Çeko-Slovak anayasasına göre kurulan Çek ve Slovak zabıtları tarafından seçilecek ve idare edilecek olan Çeko-Slovak ordusu, Çeko-Slovak devletine bağlı olacaktır.

Çeko-Slovak devleti ise bütün idari salâhiyetleri haiz olacağı gibi, haricîte diplomatik mümessiller de bulundurabilecektir.

Geyve Halk okuma evi faaliyetine geçti

Geyveden yazılıyor: Geyvede Halkevi teşekkülü mevcut olduğundan, kaymakam Said Yücenin yardımı ile «Halk okuma evi» vücade getirilerek Cümhuriyet Halk Partisi binasında yer verilmiştir.

Temsil, kütüphane, spor ve köycülük kolları üzerinde çalışan halk okuma evinin şimdiki iki yüze yakın üyesi vardır. Muhte kemdisini çok sevdiren hukuk hâkimi Hasan Sü-lâ-y ve arkadaşlarının gösterdikleri faaliyet cidden takdir değer bir mahiyettedir. Bir radyo alınarak halkın istifadesine arz edilmiştir.

Spor ve temsil kollarını teşkil eden gençlerimiz de şubelerinde esaslı surette çalışmaktadır.

Sındırgıda spor işleri

Sındırgı (Hususî) — Balıkesir beden terbiyesi bölge şeflerinden Abdî Ağabeyoğlu buraya gelerek Sındırgı spor işlerini tetkik ve tetfış etmiştir. Yeni kaymakam Şehab Tarıma spor ve gençlik işlerine ehemmiyet vermektedir. Bu suretle büyük bir atalet devresi geçiren kaza spor işlerinin intizam altına alınacağı ümid edilmektedir.

KARA KULE

18 nci asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı Baron Wratislaw'ın hatıraları: 70

Türkçeye çeviren: Süreyya DİMEN

Yeni hünkâr

Bütün bu caniyane işler yapıldıktan, yeni hünkârın bu çok gaddarane ve zalimane iradeleri yerine getirildikten sonra boğulmuş kardeşler, kıymetli halılar içinde, büyük brادرlerini huzuruna getirilmiş ve kendisine gösterilmişlerdi.

Saltanat sürmekte kendisine rakib olabilecek bütün elemanları ortadan kaldırdıktan, bütün tehlükeleri bu suretle bertaraf ettikten sonra, yeni hükümdar; bunların muhteşem bir surette tehliz ve tekfin edilerek babalarının gömüldüğü türbe ve onun yanına defnolunmalarını ve her birinin sandukalarını üzerine sorguçu birer kavuk konulmasını irade etmişti. Ondan sonra da sarayda bir temizliğe girişerek birçoklarını yerlerinden etmiş ve kendi bendelerini etrafında toplamıştı.

Yeni hünkârı adamad, yani onun kızlarından birinin kocası olmuş bulunan İbrahim Paşa; bir gün Boğaziçinde, ve kulemizden biraz ötede, sahibi bulunduğu gayet lâtıf bir bahçeyi ziyaret etmek üzere söyle bir deniz gezintisine çıkmıştı. Bunu daha evvelinden haber alan İhtiyar ağamız, hemen koşup bize gelmiş ve elçimize karşı daima sempatik hareket etmiş olan İbrahim Paşanın bahçelerini görmek üzere kulemizin önün - den geçeceğini haber vermiş ve binaenaleyh her iki hisardan, yani bizim bulunduğumuz (Kara kule) ile Anadolu yakasındaki Hisardan, selâm tövâ...

Avazımız çıktığı kadar paşaya saadet te - menni ederek bağırmanızı tavsiye etmiştir. Verdiği bu haberin sonunda da, bir yolumu bulup, bizzat paşadan bizim için şefaatle bulunacağımızı da vadediyordu. Bu haber ve tavsiyeden dolayı ağaya candan teşekkürler sunduk.

Vaktaki top seslerini duyduk. Hançerle - rimizin bütün kuvveti bağırmağa ve İbrahim Paşaya esadete dömeğe koyuldu.

Tam paşanın kule önünden geçtiği esnada idi ki, ağamız, bindiği küçük bir sandalla İbrahim Paşanın kayığına yanaşmış ve kendisini selâmladıktan sonra, kuleden kapalı bulunan bizlerin İhtiyar ağamızın kuyruğunda bulduğumuzu arz ve izah etmişti.

Paşa; bizim ne mahiyette mahpuslar olduğumuzu, neden dolayı bu zindana kapatılmış bulunduğumuzu sormuş ve bizlerin müteveffa, Avusturya elçisinin maiyeti ve uşaqları olduğumuzu duyunca bizlerden bir kaçının bahçeye getirilmesini emretmişti.

Ağamız, etkileri zil çalarak, karaya yanaşmış, bir an bile kaybetmek istemiyerek koşu koşu, nefes nefes earamıza gelmişti. Paşanın kendisine verdiği emri anlatıktan sonra içimizden kimleri göndermek istediğini sormuştu.

Bu tatlı haber üzerine ağamız sırtındaki binin etkelerini öptükten ve bu vehile candan şükranlarımızı sunduktan sonra rahib John Winorz ile doktoru mebus olarak aramızdan - ittifağa - seçtik.

Doktor, altmış yaşlarında, kir ve uzun saçları omuzlarından sarkan İhtiyar ve hayli gün görmüş bir zattı. Fakat bu zavallı mebuslarımızın sırtlarında ancak partial ve pis birer gömlek ve bolca bit vesair haşerat ile her türlü kir ve murdarlık vardı. Bu zararlı çıkarıldıkları zaman bir hayli müddet güneşin parlak ışıkları altında gözlerini açmağa imkân bulamazlardı. Çünkü gözler bu kadar zamandır böyle ışık görmek nimet ve saadetinden mahrum bulunuyorlardı!

Birdenbire geldi, elimi tuttu.

— Ne demek istedin? Bu sözlerin altında gizlendiği mana nedir. Alay mı ettin, şikâyet mi? Söyle! Söyle diyorum...

Parmaklarımı kurtarmak için elimi бүкüyör, çarpınıyordum.

— Birakınız bent; bırakınız...

Gözlerimde ne gördü biliyorunuz; elleri yanına düştü ve ben arkamı bakmadan odama çıktım. Başında, bütün varlığında müthiş bir fırtına kopmuştu; bu fırtına, gözlerimden akan yaşlara rağmen ölmeye ve o gündün sonra bütün nağemi kaybettim. Artık kendimi zorlamaya lüzum görmüyör, yelsimi herkesin içinde doluşturmaktan çekiniyordum.

O gün hava fevkalâde ağır ve boğucu idi. Bulutların alçalması sıcaklığı artırmış, pek yakın bir fırtına kopması ihtimallerini doğaltmıştı. Bu sebepten öle yemeğinden sonra herkes evde oturmağa karar verdi.

Ben etrafımdakilerle fazla meşgul olmu - yor, elimdeki işlemi işliyordum. Ötekiler birçok konuştular, radyo çaldılar, birç oyna - dılar; fakat vakit geçmiyordu. Saat beşe

SPOR

Futbol işlerinde yeni bir mesele

Beden Terbiyesi Umumi Müdürlüğünün kararları teşkilâtta alınan federe olmayan kulüpler, lig maçlarında ikinci kümeyle ithal olunmuşlar ve mevcudu çoğalan bu kümede A ve B namile iki gruba ayrılmıştı.

Futbol talimatnamesi mucibince iki devre olarak yapılan lig maçlarının sonunda birinci kümenin sonuncusu ile, ikinci kümenin birincisi otomatik bir şekilde yer değiştirirlerken ve bu sene ikinci kümede iki grup birincisi çıkacağından bu yer değiştirme meselesi ortaya yeni bir hâdise çıkarılmıştır.

İkinci küme kulüpleri fikstürü için yapılan toplantıda bu husus hakkında ne gibi muamele yapılacağını öğrenmek isteyen kulüp murahhaslarına, futbol ajanı Kemal Halim bu mesele hakkında kat'î bir cevap verememiş ve işi tetkik edeceğini bildirmiştir.

İstanbul lig maçları başlamadan evvel, lig oyunlarına aid bir talimatname hazırlanmadığı için, en nihayet verilecek geliş gününe kadar kulüplerin haklı itirazlarını muhbir olacaktır. Nitekim millî küme talimatnamesi de ayak üzeri bir karar yüzünden son dakikada büyük karışıklıklara sebep olmuş ve bugün de yeni mevsim lig maçları başlamış olduğu halde millî küme şampiyonu olan takım henüz belli olmamıştır.

Futbol Federasyonuna bağlı olan her münatanın başka başka sistemler içinde faaliyet yapmaması için alâkadar federasyonda bu işe şimdiden bir şekli hal bulmasının faydalı olacağını zannediyoruz.

Ömer Besim

Ankarada büyük stadyom ve beden terbiyesi binası

Ankara. 6 — Vilâyet dahilindeki bütün spor kulüpleri Beden Terbiyesi kanunu hükümlerine göre yeni şekillerini almışlardır.

Bütün kazaralarda ihtiyacı karşılayacak şekilde spor alanları vücude getirilmesi bölgece kararlaştırılmıştır ve buna aid keşifler hazırlanmıştır. Merkezde de Atatürk parkı planına dahil olan büyük stadyomun inşasına bu yıl başlanacaktır. Şimdiki futbol sahasında yazlık ve kışık spor faaliyetlerine müsaid olabilecek şekilde 100 bin liraya bir beden terbiyesi binası yaptırılacaktır. Projeleri imkân edilece bina yakında ihaleye çıkarılacaktır.

Bu sene bölge faaliyet programının bir hususiyeti de kayak gubasının de ilâve edilmiş olmasıdır. Bu işe çok elverişli olan Kazdağında kayak sporlarına aid hazırlıklar yapılmaktadır.

Gaatasaray hakem düdüğüne itiraz etti

Galatasaray kulübü, geçen hafta yapılan Fenerbahçe maçındaki golden evvel hakem tarafından çalınan düdüğe itiraz etmiştir. Hakem de bu noktayı raporunda zikrettiğinden, ilk lig maçı ortaya yeni bir hâdise çıkarılmıştır. Hakem heyeti her iki raporu tetkik ederek kararını verecektir.

Balkan oyunları yarın bitecek

Onuncu Balkan oyunlarına bugün ve yarın Atınada devam edilecektir. Atletlerimizin iki gün sürecek müsabakada alacakları derecelere puvan vaziyeti üzerinde çok müesir olacak mahiyettedir.

Hakem heyeti azası kim olacak?

Münhal bulunan İstanbul hakem heyeti azasığa Süleymaniye klubünden Orhan ile, Galatasaray klubünden Osman Müeyyed nazmed olarak gösterilmişlerdir. İstanbul hakem heyeti iki nazmedden birini seçecektir.

«Son Posta» nun tarihi tefrikası: 16

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Benli Yusuf

Odanın tâ ortasında bir yatak döşenmişti. İki atlas şiltenin üzerine Şam ipekisinden bir çarşaf serilmiş, yatağın üzerine de inci işlemeli bir atlas yorgan atılmıştı. Yatakta uzun boylu bir esmer güzeli delikanlı yatıyordu. İri kara gözleri, hafif çatık gibi duran kaşlarının altında biraz içeriye doğru çökmüştü. Fakat bu siyah gözlerde, mavi gözlere mahsus baygın bir bakış vardı. Delikanlının sırtında mavi ipeklerden bir gecelik entarisi vardı. Delikanlının her iki eli de bezlerde sarılıydı. Yatağın ayak ucunda diz çökmüş olan sekiş dokuz yaşlarında çok güzel bir erkek çocuk, delikanlının çıplak ayaklarına mahsus baygın bir bakış vardı. Delikanlının sırtında mavi ipeklerden bir gecelik entarisi vardı. Delikanlının her iki eli de bezlerde sarılıydı. Yatağın ayak ucunda diz çökmüş olan sekiş dokuz yaşlarında çok güzel bir erkek çocuk, delikanlının çıplak ayaklarına mahsus baygın bir bakış vardı.

onun saçlarını okşamağa başladı. Delikanlı gülümsüyerek:

— Ah benim suitanım.. dedi. Sen bir insan değil, bir meleksin...
Gevherli Onanım:
— Ben melek değil, sadece senin kulun, cariyeyim a benim nevcivanım, a benim behlil Yusuf Beyim...
Dedi.
— Estağfurullah sultanım, ben sizin kulunuz, kölenizim..
— Kaç yıldır ben senin peşindeyim Benli Yusuf...
— Benim sultanım, insan bir haber salmaz mı, emredip te bir kölesini çağırılmaz mı?..
— A benim nevcivanım, o zaman benim Güllü Fatmadan başkasını gördüğün var mı idi?

Delikanlı kulaklarına kadar kızardı:
— Eh.. sultanım.. dedi.. Gençlik..
— Ey Benli Yusuf.. Bilir misin ben seni ilk defa nerede gördüm?
— Vallahi bilemem sultanım...

— Tam bir buçuk yıl oluyor... Koçu ile çiftliğime giderken Kağhdhane çayırından geçiyordum. Çayırda delikanlılar güreş tutmuşlardı. Sen de aralarında idin Yusuf... Ayağında kibet, çıplak vücudun dal gibi salınarak Koçumun yanından öyle bir geçtin ki, gönüm peşinsıra su gibi akıp gitti.

— Ah sultanım.. beni utandırıyorsun... İnsan o zaman, bir haber, bir emir salmaz mı hiç..

— Ey Benli Yusuf.. Buraya geleli de ne kadar olduğunu biliyor musun?..
Benli Yusuf yattığı yerden başını sallı - yarak:

— Bilemem efendim sultanım...
Diye cevap verdi.

— Tam altı gün oluyor.. tam altı gecedir de, sabahlara kadar başucundayım yığılım.. Benli Yusuf sarılı ellerini uzatarak Gevherli Hanım sultanım elini tuttu. Ve İhtiyarın, buruşuk, kemikli elini ağzına götürerek minnet ve şükranla öptü.

— Daha kendine geleli iki saat ancak var.. Benim sultanım efendim... Melek simamızı, gözlerimi her açışta görürdüm amma, öldüm de cennette miyim, derdim.

Gevherli hanım güldü:
— Eh yığılım.. pek te yanlış değil, öldün de dirildin.. dedi.
— Başından neler geçti.. bir toparlıyabilsem efendim...

Benli Yusuf bezler içinde sarılı olan ellerine baktı:
— Daha zindana atar atmaz dövmeğe başladılar... Ne kadar dayak yediğimi bilmiyorum. Sonunda bayıldım. Kendime gelince ellerimin tırnaklarını söktüler.

Delikanlı biraz durdu. Başından geçenleri şöyle bir gözü önüne getirdi. İcini çekti:

— Asmağa götürürlerken etrafımı hiç görmedim. Gözlerimin önüne sanki bir bulut, bir perde çekildi. Yalnız kulaklarım uğulduyordu. Bir de, bindirdikleri atın üstünden sık sık duyulanur gibi olurken, cellâdların iki yanından tutuklarını hatırlıyorum... Sonra. Kara Alinin yüzünü de ölüncüye kadar unutamam. Sesi de hâlâ kulağımdadır, adeta fasıldar gibi: «Korkma delikanlı.. Kara Aliyi de unutma..» dedi. İpi boynuma nasıl geçirdi... Altımdan atı nasıl aldılar... Ve sonra, ben, buraya, sultanımın sarayına nasıl getirdim.. biliyorum.

(Arkası var)

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 6. 10. 913

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Londra	5.14	5.24
Ney - York	180.025	180.025
Paris	2.96875	2.96875
Milano	—	—
Cenevre	29.15.5	29.15.25
Amsterda.	69.11.25	69.81.25
Berlin	—	—
Brüksel	21.975	21.6975
Atina	—	—
Sofya	—	—
Prag	—	—
Madrid	—	—
Varşova	—	—
Budapeşte	—	—
Bükreş	—	—
Belgrad	—	—
Yokoham	—	—
Stokholm	81.19	81.19
Moskova	—	—

«Son Posta» nun tefrikası: 60

NAKLEDEN

doğru henüz fırtınanın kopmadığı gören Refika Hanım sabırsızlanarak iç sıkıntısını meydana vurdu:

— Burada insan boğuluyor, biraz bahçeye çıkıp dolalım.

Fahriye Hanım itiraz etti.

— Hayır, siz de benim gibi yapın, yağmurda islanmak istemezseniz odanıza çekilip istirahat edin.

— Ben biraz gezmeği tercih ediyorum. Nevzad Beyin halindeki gevşekliğe bakılırsa burada kalmaktan daha menur olacağımı zannediyorum, o halde siz bana refakat eder misiniz Cahid Bey?

Dişlerini dudaklarına geçirerek başını işime eğdim. Nevzad Bey bir salon adamı nezaketle yerinden kalktı.

— Aman hanımefendi, sizinle konuşmak benim için ne büyük şerefi!

— Teşekkür ederim; fakat Cahid Bey bana refakat eder: esasen kendisine bazı eserler hakkında danışmak ta istiyorum.

— Emredersiniz efendim.

Yan yana merdivenleri inerek evin arkasındaki ağaçlığa doğru yürüdüler. Refika Ha

DAĞLARIN ESERİ

MUAZZEZ TAHSİN BERKAND

— Evet, nerede ise yağmur yağacak, arkana ihtiyaten bir hurka al...
— Merak etmeyin efendim.

Böyle tedbirleri düşüncecek halde değil dim; süratli adımlarla merdivenlerden inerek sahil istikametinde yürümeye başladım. Bulutlar büsbütün alçalmış, sıcak tahammül edilemeyecek bir dereceye gelmişti. Dişarımın evden daha serin olduğunu baha - ne etmesi için Refika Hanımın gezmek arzusunun cidden fevkalâde olması lazımdı; yoksa, bir fırtınanın çıkıyormuş gibi kızgın ve yakıcı olan bu havaya serin demezdi.

Denize doğru yürürken bulutların bakıra kaçan bir sıyahlıkla koyulaştığını, sislerin çamurlu, yeşil bir renk aldığı, birkaç kayık ve yeikenlinin kıyıya yanaşmak için acele ettiklerini görüyordum. Göğsümü böyle sıkın, nefesimi kesen şey de mutlaka fırtınanın yaklaşmasından gelen gayri tabii bir sıkıntı idi ve deniz kenarındaki kayaların üstüne oturup başımı uzaktan gelen hafif rüzgâra burakırsam mutlaka bu gayri tabii zall olacaktır.

Ağır, düşünceli adımlarla yürüyerek bahçenin bir tarafında yükselen yüksek duvarın gölgedeki bir taş yığınına kadar geldim ve orada bacalarının kuvveti kesilerek oturduğum. Beş dakika dinlendikten sonra yoluma devam etmek niyetinde idim. Fakat oturur oturmaz vücudum öyle kesildi, başım o derece kuvvetini kaybetti ki yerimden kırılamadan oracıkta kaldım.

Birdenbire arkamda bir anahtarım kilide sokulmasından çıkan bir ses duyarak başımı çevirdim ve arkamda ki duvarda, o vakte kadar farketmediğim dar bir kapının yavaş yavaş açıldığını ve yanmda bir çocukla bir kadının çıktığını gördüm.

Kadın genç ve zayıftı. Arkasında soluk basından bir kimono vardı. İki uzun siyah örgü sarı yüzünü, iri mavi gözlerini çerçeve - liyordu. Fevkalâde güzel olan bu kadının bir Türk olmadığı ilz nazarda anlaşılıyordu.

Elinden tuttuğu zavallı mahlûka bir yaş vermek imkânı yoktu. Saçsız koskocaman bir kafa, patlak bir çift göz, salyali bir ağız çarpık ince bacaklar ve iri ayaklarla o bir insandan ziyade bir ucubei hikatti ve dahi ilk nazarda onun aptal olduğunu anlamamağa imkân yoktu.

Yabancı kadın beni görünce şaşırmadı; bilâkis bir iki saniye durarak parlak gözlerini üzerimde dolaştırıp ve çocuğu elinden tutarak bana doğru yürüdü.

Kısk, korkak bir sesin:
— Sen kimsin? diye sorduğunu duydum.
(Arkası var)

Memleket Haberleri

Tokad'da hayvancılığın inkişafına çalışılıyor

Bu maksadla hayvan sergilerine ehemmiyet verilmekte ve iyi hayvan yetiştirenlere mükâfat dağıtılmaktadır

Ehli hayvan sergisinde davetlilere izahat verilirken

Tokad (Hususi) — Muvaffak bir surette tanzim ve tertib edilen sergiye Vilâyet Hususi İdare bütçesinden 2 bin lira sarf ile Karacabey harasından çok güzel, köylü ve yetiştirici tarafından beğenilen 4 aygır daha getirilmiştir.

Köylü ve yetiştiriciye dağıtılan mükâfat miktarı 1000 liradır.

Hayvan yetiştirme mıntakası olarak seçilen vilâyetimizde köylü ve yetiştiricinin hayvan mahsullerini kıymetlendirmek ve her bakımdan memleket için faydalı olmasını temin maksadıyla hayvan sergisine ehemmiyet verilmektedir.

Bu sene damızlık materyelini arttırarak köylü ve yetiştiriciye müsaid im-

kânlar temini gayesiyle Vilâyet Hususi İdare bütçesinden 2 bin lira sarf ile Karacabey harasından çok güzel, köylü ve yetiştirici tarafından beğenilen 4 aygır daha getirilmiştir.

Valimizin bu hususta göstermekte olduğu yakın alakayı halk şükranla karşılamaktadır.

Gelecek yıllarda bu mesainin daha ziyade artacağı ümit edilmektedir.

Ziraat Vekâleti de bu sahada köylü ve yetiştiriciye müzahir olmaktadır.

Bu arada Zootehni mütehassısı Cevdet Güvenerin takdire değer mesaisini de tebarüz ettirmek isterim.

Geyvede tütün zeriyyatına ehemmiyet veriliyor

Geyveden yazılıyor: Kazamızda tütüncülük zeriyyatı son yıllar içinde göze çarpacak bir derecede inkişaf etmektedir.

Bilgili ekicilerin yetiştirdikleri (basma ve başı bağı) tütünleri tüccar ve inhisar idaresi tarafından çok beğenilmektedir. Bu tütünler kalite bakımından son derece nefis olduklarından fiatları da yüksektir.

Inhisar idaresinin Maltepe Enstitüsünün tecrübe için geçen yıl iki ekiciye verilen tohumlardan iyi neticeler alınarak, bu tohumun bütün Geyveye teşmil düşünülmüştür.

Inhisarlar umum müdürlüğü bu maksadla buraya mübayaat şubesi müdür muavini Şükrü, mütehassıs Hazım ve eksper Halilden mürrekkeb bir heyet göndermiştir.

Bu heyet tütüncülerle muhtelif mevzular üzerinde hasbihalde bulunmuş ve ekim mınkalarında tetkikler yapmıştır.

Yapılan bu tetkikat neticesinde, seçilen tohum bir tip olarak bütün ekicilere tevzi edilecektir.

Geyve tütüncüleri bu alakasından dolayı inhisar idaresine minnettardırlar.

Adanada ehli hayvanlar sergisi açıldı

Adana, (Hususi) — Seyhan mıntakası ehli hayvanlar sergisi bugün Adana şehir hipodromunda açıldı. Sergide, bölgedeki her cins hayvanlar teşhir edilmektedir.

Memlekette hayvancılığın inkişafı ve hayvan cinslerinin ıslahını teşvik etmesi itibarıyla bu sergi pek istifadeli bir hareket olmuştur. Sergide beğenilen hayvanların sahiblerine ikramiyeler verilecektir.

Serginin açılması münasebetiyle başta vali, kumandan, hükümet ve müesseseler müdürleri olduğu halde parlak bir tören de yapılmıştır. Sergi 10 gün devam edecektir.

İzmirde memnu mıntakada eğlenti yapanlar yakalandı

İzmir (Hususi) — Dört erkek ve üç kız, Yenikale civarındaki memnu mıntakada bir eğlenti tertibi ettikleri sırada yakalanmışlar ve adliyeye verilmişlerdir. Adliye, dört erkek hakkında hem memnu mıntakaya girmekten, hem de mektebli kızları iffal etmekten takibat yapılmaktadır.

İzmir 10 uncu enternasyonal fuarının programı

İzmir (Hususi) — Bu sabah bir toplantı yapan Fuar Komitesi, onuncu İzmir Enternasyonal Fuarı programını mınakaşa ve kabul etmiştir. Onuncu İzmir Fuarı hazırlıklarına derhal başlanacak ve her türlü inşaa faaliyeti ilkbahara kadar ikmal edilecektir.

İzmirde evlenmeler yüzde 61 arttı

İzmir, 5 (Hususi) — Son iki ay içinde İzmirde evlenmeler bir rekor teşkil edecek kadar artmıştır. Eylül ayında 146 çift evlenmiştir ki artma nisbeti, geçen senenin aynı ayına nisbetle yüzde 61 fazladır. Son ay içinde bilhassa 20-22 yaş arasında evlenenlerin arttığı görülmüştür.

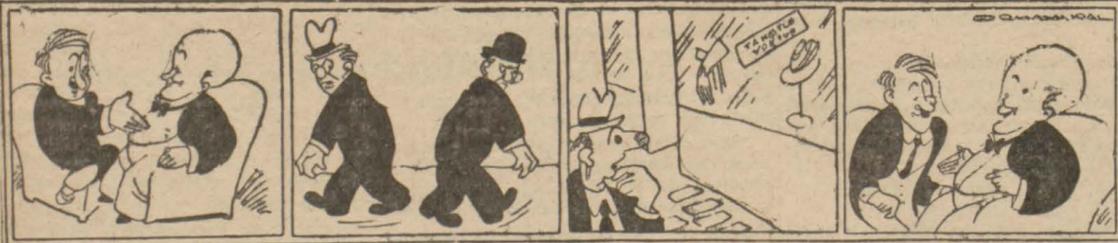
Ticaret Odaları kongresine Denizliden de iştirak ediliyor

Denizli (Hususi) — Teşrinievvelin 23 ünde Ankarada toplanacak Ticaret Odaları kongresine Denizli Vilâyeti için İsmail Cillev ve Esad Kaymakçı murahhas seçilmişlerdir.

İnegöl panayırı

İnegöl (Hususi) — Senelik panayır kasabamızda açılmıştır. Altı gün devam edecek olan bu panayıra akın başlamıştır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey dünyanın geçirdiği şu buhranlı günlerde...

... Kimsenin kimseye itimadı kalmadı.

... Hattâ taksitle iş yapan müesseseler bile muameleyi keamışler...

Hasan Bey — Demek memurlar bir ay olsun maaşlarını ellerinde tam olarak görebilecekler.

F. L.

Satiye davası görülürken suçlular arasında mınakaşalar oldu

Dünkü celsede Refi Bayar, Jerans Müdürü avukat Atif Ödül dinlenildiler

Satiye yolsuzluğu suçularının muhakemelerine 1 inci Ağırceza mahkemesinde ve büyük bir kalabalık huzurunda dün devam edilmiştir. Dünkü celse hâdisesinin mazmunları arasında şiddetli mınakaşalar geçmiş ve meraklı sahnalar arz etmiştir.

Refi Bayarın ifadesi

Duruşmaya suçlulardan Refi Bayarın sorusu ile başlanmıştır. Refi Bayar, şunları söylemiştir:

— Her şeyden evvel şunu söylemek isterim ki, ben bu dava ile hiçbir surette alakadar olmadım. Geçen celsede benim Atina seyahatimden bahisle, bunun müteakib safhasında benim kumusunun aldığını iddia ettiler. Bu varid değildir. Ben Atina seyahatimde iddia edildiği gibi, Mısıy Piyosla da görüşmedim. Yusuf Ziya Öngile mal ve idari bazı işlerden dolayı muhtelif vesilelerle temas etmiş olabilirim. Ancak, aramızdaki konuşmada Satiye binası bahsi geçmiş olabilir de, teklif mahiyetinde bir şey söyledim iddiası asılsızdır. Sonra avukat Atif Ödül 6250 lira aldığını dair makbuz imzalaması hususunda da hiçbir şey söylemiş değilim. Kumusunun meselesinden kat'iyen malûmatım olmadığını, kat'iyetle söylüyorum.

Emanet dairesine yatırılan para

Bu sırada reis mazuuna şu suali sormuştur:

— Sizin aldığınız kumusunu iade ettiğinizden bahisle emanet dairesine para teslim etmişler. Bu doğru mudur?

— Hayır, ben böyle bir para göndermedim.

Jerans Şirketi müdürünün ifadesi

Refi Bayar müteakib, mahkeme mazmunlarından Jerans şirketi müdürü Meteos Temelin sorusuna geçmiştir. Jerans müdürü şirketin vaziyeti üzerinde izahat vermiş, alım satım işlerinde şirketin faaliyetinden bahsetmiş, sonra Satiye meselesine ve kumusunun işine temas ederek demiştir ki:

— İşin içerisinde bir günâ sulistimal yoktur. Bu arada, müsaadenizle bazı izahat vermek lüzumunu hissediyorum. Tevkifimden sonra Atif Ödül, tevkifhanede bana gelerek: «Refi Bayar, bu paranın kendisi tarafından alındığını söyleyince, hepimiz kurtulacağız. Sen de onun aldığını söyle. Biz, böyle söylemek kararındayız» dedi. Ben de avukat ve kanunşinsin olan bu zatın telkinleriyle

bilâhare ifademî bu yolda değiştirdim. Hakbuki, hakikat ilk ifademdedir.

Avukat Atif Ödülün ifadesi

Bunu müteakib Atif Ödül söz almış ve soru hâkimliğinde yapılan müvacehelere aid zabıtın mahkeme okunmasını talep etmiştir. Zabıt okunmuş ve Jerans şirketi müdürüne yeniden sualler tevcih olunmuştur. Meteos, burada hâdiseyi başka şekilde anlatmaktaydı.

Neticede Meteos Temel mevzuabahs 6250 lirayı Atif Ödülüne verdiği iddia etmiştir.

Meteosun tevkifhanede kendisine telkinat yapıldığı iddiası diğer suçlulardan da sorulmuş, kat'i bir şey söyleyememekle beraber, telkin yapma hâdisesini teyid etmemişlerdir.

Kumusun meselesi

Atif Ödül nihayet Neşet Kasımgille Meteos Temelin tevkifhanede aynı odada yattıklarını söyleyerek, kumusunun meselesinin bir kere de ondan sorulmasını istemiştir.

Neşet Kasımgil, ayağa kalkmış ve:

— Tevkifhanedeki 25 gün zarfında, doğrusunu isterseniz ağzımı açıp ta Meteosa, «buraya neden geldiniz» diye dahi sormadım.

Bundan sonra reis Satiyenin keşif raporunu üzerinde sabık Denizbank Umum Müdürü Önişten bazı izahat almış ve celse sona ermiştir.

Duruşma, binaya takdir edilen kıymet ve ferağ muamelesi hakkında belediyeden ve tapu dairesinden bazı evrakın celbi ile hâdiseye ilâkâli şahidlerin dinlenmesi için, 20 Teşrinisanıye talik olunmuştur.

Denizbank - Satiye Şirketi davası

Satiye yolsuzluğu hâdisesinin, Denizbank müessesesi yerine kalm olan Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğü ile, hali tasfiyedeki Satiye şirketi arasında doğrudan doğruya hukuki ihtilâftan mütevellid davaya da, Asliye 1 inci Ticaret mahkemesinde dün bakılmıştır.

Dünkü celsede Satiye şirketi vekilleri, Denizbank kanunu mucibince alım ve satım işlerinde istimalâkin şart olmadığını ve pazarlığa da cevaz verildiğini beyan etmişler ve Satiyenin satın alınması için verilen Denizbank meclisi idare kararının ve Denizbank kanununun meclisteki müzakere zabıtları suretinin celbini istemişlerdir.

Mahkeme, bu talepleri kabul ederek, muhakemeyi talik etmiştir.

İngiltere denizdeki hazırlıklarını hâlâ niçin bitiremiyor?

(Baştarafı 5 inci sayfada)

dir. Yalnız büyük donanma, denizaltı korkusile limanda bulunmaktadırlar. Bununla beraber bu donanma, tayyarelerin keşif raporlarına istinaden abluca hatına taarruz edecek Alman kruvazörlerini vaktile önleyebilir.

Ticaret gemilerinin teslihi

Bu davadan ticaret gemilerinin teslihi edilmeleri ihtiyacı doğar. Ticaret gemileri, esasen, denizaltı tehlikesini bertaraf etmek noktasından da teslihi edilmektedirler. Bilhassa donanmaya mazot getirecek gemiler adamakıllı silâhlandırılıyorlar.

Bu kadar geminin silâhla tehzizi de bir zaman meselesidir. Büyük Harbde İngilizlerin Alman denizaltılarını avlamak üzere teslihi ettikleri gemi miktarı (5.000) i, Fransızların da (2.000) i geçmiştir. Şüphesiz bunlara limanlarda çalışan romorkör, çatana, stimbol, balıkçı teknesi gibi gemiler de dahildir. Nasıl ki Büyük Harbde biz de bu maksadla Haliç vapurlarını bile istihdam etmiştik...

Bu müşküller hatırlandıktan sonra İngiltere deniz hazırlığının uzun sürmesine hak verilir. Bu müşküller esaslı noktaları ihtiva eder. Bundan başka denizaltılara karşı milyonlarca su bombası inşaa, mania ağlarının inşaa, tenvir dubaları yapılması, ticaret gemilerinin kapan gemisi haline ifrağı gibi teferrüat vardır. Burada Büyük Harbden misaller getirmek isterim. Lâkin İngiliz ve Alman deniz harb tarihlerinin istatistiklerini başka şekilde göstermeleri buna mâni oluyor. Bununla beraber Büyük Harbde 60 milden ibaret olan bir Manş kanalının ağlarla kapanması aylar sürmüştür. İşte demokrat cephe böyle bir külfetli işin henüz başında bulunmaktadırlar.

İngiliz bahriye nazırı (Çörçil) in Akşam Kamarası huzurunda daha hazırlığımız bitmedi demesine bir hakikat nazarla bakmalıdır. Bu hazırlık daha da uzun sürecektir. Fakat bir kere de (bütün işler tamam oldu!) dendi mi karşı taraf 20 sene içinde unutturdu, abluکانın en pratik manasını öğrenecektir.

İstanbul kurtuluş bayramını dün büyük tezahüratla kutuladı

(Baştarafı 7 nci sayfada)

mes'ud bir heyecanla lezzetle doldurmaktadır. Bu büyük gün, hepimizin bildiğinin gibi, İstanbul Türk ordusu tarafından ikinci defa fehd edilmiş olması gibi cihanşümul kıymet ve ehemmiyetli bir hâdisenin doğduğu sevinç ve iftihar ile doludur.

Vali bundan sonra hür Türk milletinin ve Türk ordusunun gösterdiği fedakârlık ve kahramanlığı tebarüz ettirmiş ve sözüne şü suretle devam etmiştir:

— Türk ordusu denilen kutsal yıldırım, vatanın dört bucağında yeni bir feyiz ve inkişaf hamlesile canlanıp ıldayarak makûs talii yendi.

Vali bundan sonra sübaylara dönmüş, şöhrelerini şöyle bitirmiştir:

— Türk ordusunun büyük ve değerli başı sayın Mareşal Fevzi Çakmağın gereffi adını saygı ile anıyorum ve sonsuz kahramanlar yetiştiren büyük Türk ordusuna şerefine kadehimi kaldırıyorum.

Ziyâfet samimi bir hava içinde geç vakte kadar devam etmiştir.

Çankırı valisi ve sihiye müdürü köylerde

Çankırı (Hususi) — Valimiz Refik Noyan beraberine sihiye müdürünü alarak Kurgon köyüne müteveccihen gitmiş, tetkiklerde bulunmuşlardır.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler: eŞhadebaşında: Üniversite), Eminönünde: (Bensason), Aksarayda: (Şeref), Alendardda: (Abdülkadir), Beyazıdda: (Cemil), Fatihde: (Emilyadi), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübdde: (Arif Beşir). Beyoğlu cihetindekiler: İstiklâl caddesinde: (Dellâsuda), Bostanbaşında: (İtimad), Taksimde: (Limonçyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Karaköyde (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaşta: (Süleyman Receb). Boğaziçi, Kadıköy, Adalaradakilere: Kadıköyde: (Hasan, Sıhbat), Üsküdar da: (Merkez), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Şinasi Rıza).

"Son Posta,"nın Hikâyesi

BONSERVİS

Çeviren : H. Alaz

Oldukça yakışıklı bir delikanlı olan İvan Feodoroviç şöyle biraz havalanmaya karar verdi. Hesab memuru sıfatıyla çalıştığı müesseseyi kendi arzusu ile terketti. Bavaluna bir iki kat çamaşır ve daha buna benzer diğer bazı zaruri şeyleri doldurarak trenle bindi. Trenle iki gün iki gece yol aldıktan sonra Kırım sahilindeki B. şehrine geldi. Kendisine uzak bir oda kiraladı. Mütevazı fakat neşeli bir hayat sürmeğe başladı.

İvan Feodoroviç'in niyeti, bir iki hafta kadar istirahat etmek, sonra da kendisine küçük bir iş bulurak sonbahara kadar burada kalmak, sonbaharda da doğduğu kasabaya giderek biraz anasını, babasını ziyaret etmekti.

Fakat... Evdeki hesap pazara uymadı: İvan Feodoroviç bu on beş günlük istirahat müddeti esnasında genç ve güzel bir kadınla tanıştı. Bu hâdisenin bütün sebeplerini altüst etti. Kayık gezintileri, mehtab âlemleri, içki fasılları, onun esasen pek de düzgün olmayı başardığını ispat etmişti.

Bütçesindeki sarıntıları karşılamak üzere ihtiyaz ettiği ilk tedbir, bavulundaki lüzumsuz bazı eşyaları okutmak oldu. Fakat bu da geçici ve muvakkat bir tedbir idi. Vaziyeti kurtaracak en esaslı çare süratle bir iş bulmaktı.

Derhal B. şehrindeki büyük müesseselerden birine başvurdu. Hesab memuruna ihtiyacı olan bu müessesede, İvan Feodoroviç'in müracaatını çok iyi karşıladığı. Fakat, merkezî bir şehri bırakarak, nişbeten küçük bir yer olan B. ye gelip iş aramasını biraz garib buldular. Müessesenin direktörü, bu fikrini açıkça söylemekten kendini alamadı:

— Müracaatınız iyi, hoş, ama, dedi, biraz garib. Bundan önce bulunduğunuz müessesede güzel çalışırken ne diye oradan ayrıldınız? Çalışmağa ihtiyacınız var mıydı, ne diye eski yerinize kalmadınız da tâ buralara kadar geldiniz?

İvan Feodoroviç, anlaşılmasın gibi görünürken bu hareketlerinin psikolojik sebeplerini anlatmaya koyuldu. Fakat bu keyfiyet direktörü tatmin edecek yerde büsbütün şüphelerini artırdı.

Müessesenin bugünlerde hesap memuruna olan ihtiyacı herkesten iyi muhasibi, her ne pahasına olursa olsun, dakikâ kaybedilmeyecek İvan Feodoroviç'in ise alınması taraftarı. Direktörün tereddütlerini ve şüphelerini izale etmek maksadıyla:

— Bay direktör, dedi, bence meseleyi uzatmakta bir mana yok... Ayağımıza kadar gelen nimeti tepmek için hiç bir sebep göremiyorum. Esasen mevcud nişbetenize göre, iş talebi hususunda müessesemize yapılan her müracaatın dikkate alınması mecburuz. Sonra müracaatının, nüfus kâğıdı, askerlik vesikası, mekteb şahadetnamesi vesaire gibi evrakı da bulundurma, yegâne eksik olan şeyi Bonservisdir. Halbuki resmî bir müzekabildir. İş kırtasıyeciliğe dökmekte hiç bir mana göremiyorum. Hesab memuru yorsunuz! Bu işde okkanın altına ben gidiyorum.

Direktör mes'ul muhasibe hak verdi: — Evet, dostum, dedi, yenden göke kabir haklısınız! Hesab memurlarımızdan birisi iznil; diğer serseri ise oburluğunun neticesi olarak, kokmuş balıktan zehir lenerek hastaneye vattı. Üçüncüsüne gerih fitbolcu. Müsabakalara hazırlanacakım diye işinin semtine bile uğramıyor. Fakat bütün bunlara rağmen Bonservis'in olmadığı hiç kimseyi iş almak tarafı değilim.

Münakaşanın bu safhasında İvan Feodoroviç de söze karıştı:

— Bay direktör, dedi, bence meselenin en kestirme hal şekli şöyledir: Siz bir taraftan beni iş alır diğer taraftan da bunlara önce bulunduğum müesseseye bir mütakale yazarak sicillimi istetirirsiniz.

Direktör kurnaz kurnaz gülerken: — Ya herifer bizim müzekkereye cevab vermezlerse? Veyahut sicilliniz belli siz o müessesede bir suç işlediniz? Ben açık konuşmamı seven bir adamım: almanca kat'iyyen taraftar değilim. aksi takdirde fena bir vaziyette karşılaşırsak bütün mes'uliyet benim omuzlarıma yük

lenecek... Kendi mevkiimi tehlikeye sokmak hiç işime gelmez!

O günlük mesele bu kadar kaldı. Ta bir delikanlıya işe almadılar.. aradan bir iki gün geçtikten sonra İvan Feodoroviç tekrar müesseseye başvurdu:

— Peki, dedi, sizin dediğiniz olsun! Siz benim müracaatımı nazarı itibara alarak bundan önce çalıştığım müesseseye bir tezkere yazınız! Oradan cevab gelinceye kadar ben beklerim. Fakat cevap gecikirse halim dumandır.

Aradan on beş gün geçtiği halde cevap gelmediğini gören delikanlı, daha fazla beklemeyerek memleketine gitmeğe karar verdi. Bu yabancı şehirde, böyle parasız olarak oturmakta ne mana vardı? Derhal paçaları sıvadı. Neşeli bir hava tutturarak şehrin pazarına yollandı. Maksudı, ayağındaki yeni pantolonları satarak yol parası tedarik etmekti.

Pazarda bir iki dolastıktan sonra pantolonlarına bir müşteri buldu. Müşteri hem pantolonları satın alacak, hem de üstelik kendi ayağındaki pantolonları verecekti. Fakat müşteri biraz huysuz çıktı. Pantolonları sahibinin üstünde görmekle iktifa etmek istemedi. Pantolonlar da delik olup olmadığımıza kanaat getirmek için onları ışığa tutmak arzusunu izhar etti.

İvan Feodoroviç fazla düşünmeye lüzum görmedi. Derhal oradaki bos barakalardan birine girerek pantolonları ayağından çıkardı ve müşteriye uzattı. Kendisi de don naca barakamın içinde muayenenin neticesini beklemeye başladı.

Müşteri pantolonları uzun uzadıya tetkik ettikten sonra her nedense onları beşmedi. Kalbura dönmüş bu pantolonlar için bir ruble bile vermeyeceğini söyledi. Kısmen öfkelenmişti için, kısmen de fenalık olsun diye pantolonları kaldırdığı gibi delikanlımın sıngınında barakamın damına fırlattı.

Zavalı İvan Feodoroviç yarım saat kadar ne vapacağını bilmeksizin, saçın bir halde barakanın içinde oturdu. İvan Feodoroviç'in haline acıyan iki çocuk, oradan tedarik ettikleri sopalarla pantolonları indirmeye çalıştı. Fakat baraka vüksekti. Pantolonları indirmek bir türlü kabul olamıyordu.

Çocukların pantolonları aşırmasından korkan İvan Feodoroviç, kimsenin kendisini görmemesi için iki tarafına bakarak barakadan dışarı çıktı ve pantolonları indirme ameliyesini sevk ve idare etmeye koyuldu.

Çok geçmeden, bu acayib manzarayı seyretmek için bir seyirci kafesi toplanmaya başladı. O sırada, oradakilere denirisi bir merdiven tedarik etti.. umumî bir sevinç ve alkış arasında pantolonlar indirildi ve sahibine verildi.

Tam pantolonlar barakanın damından indirilerek sahibine teslim edildiği bir sırada, çok vakitlerini pazarda geçirmesini seven, kahramanımız müracaat ettiği müessesenin mes'ul muhasibi, ne olduğunu anlamak maksadıyla kalabalığa yaklaştı. Delikanlıyı görünce gözmez:

— Yahı, diye haykırdı. Sen nerelerdesin? Bonservisin geldi; halbuki sen buralarda gezip duruyorsun! Meselenin mahiyetini, delikanlımın sergüzeştini mes'ul muhasibten öğrenen ahali, yeniden bir alkış tufanı kopardı.

Delikanlı, pantolonları giyerek mes'ul muhasibe birlikte müesseseye yollandı. Direktör delikanlıyı görünce sevinçli bir eda ile:

— Bonservisin geldi, dedi. Tebrik ederim. Evvelce çalıştığın müessesede seni adamakıllı tezkire ediyor. Derhal işe başlayabilirsiniz.

Beş parası olmadığı için delikanlı biraz avans almak istedi. Fakat yeni işe girdiği için bunun mümkün olmadığını söylediler. İyi kalbli mes'ul muhasib buna da bir çare buldu.

— Aylığını aldığın zaman iade edersin!

Kaydedi, delikanlıya kendi parasından kırk ruble ödünç verdi.

Delikanlı paraları alınca şöyle düşündü: «Bu yabancı şehirde oturup çalışmanın ne manası var? İyisini ben bu parayla şimendifer biletini tedarik ederek memleketime yollanayım. Oraya gidince de mes'ul muhasibin parasını iade ederim.»

Delikanlı aklına gelen bu düşünceyi tatbik etmekle geçikmedi. Derhal garra giderek biletini tedarik etti ve hemen o gün memleketine yollandı.

Delikanlıyı tezkire eden Bonservis, tabii, müesseseye yadigarı kaldı.

CUMARTESİ 7/10/39

13.30: Program ve memleket saat ayarı. 13.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 13.50: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: 1 — Muzaffer İkar. a — Peşrev. b — Kaptanzade Ali Rıza — Şarkı: Leyle olur ki hüzn içinde. c —

d — Nikogos - Muhayyer şarkı: Var mı hacet. e — Selim III - Muhayyer sünbule şarkı: Ey gençler nazik tenin. f — Muhayyer sünbule saz semaisi. 2 — Semahat Özdesen. a — Lemi - Hicaz şarkı: Son aşkımlı candandır. b — Arif bey - Suzinâk şarkı: Çekme emel. c — Sadettin Kaynak - Hüzzam türkü: Çıkar yüceilerden. d — Rafî bey - Karcağar şarkı: Güllüver sevdiğim. 14.30: Müzik: (Riyaseticümhur bandosu) Şef İhsan Küncer. 1 — V. Turine: Mars. 2 — Oscar Strauss: Walzer Walzertraud. 3 — Oscar Fetras: Operetten revü (Potpuri). 4 — F. Leroux: Pour baryton (Fantazi). 5 — M. Moszkowski: Mars. 15.15/15.30: Müzik (Dans müziği. Pl.). 18: Program. 18.05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radio cazı). 19: Türk müziği: (Geçid konseri) 12 okuyucu sıra ile. Çalanlar: Vecihe, Fahire Fersan, Cevdet Çağla, Reşad Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Refik Fersan. 20: Konuşma. 20.15: Türk müziği: Halk türkülleri. Mahmud Karındaş, Sadı Yaver Ataman. 21: Müzik: (Küçük orkestra). Şef Necib Aşkın. 1 — José Padouk: Macar melodisi. 2 — J. Strauss: Artis hayatı (Vals). 3 — Hans Mainzer: Serenad. 4 — Tschalkowsky: Vals No. 5. 5 — Hanns Löhr: Tempo - Temp (Galop). 6 — Micheli: İkinci küçük süit. 7 — Drigo: Esmeralda balet süiti No. 1. 22: Ajans ve ziraat haberleri. 22.15: Konuşma: (Ecnebi dilerde). 22.45: Müzik (Cazband Pl.). 23.25/23.30: Yarınki program ve kapanış.

★

PAZAR 8/10/1939

12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Klâsik eserler ve halk türkülleri, Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti: İdare eden: Mes'ud Cemil; 13.30: Müzik (Küçük orkestra): Şef Necib Aşkın. 1 — Ralph Benatzky: Gränzing'e bir daha (Vals). 2 — Heinz Munkel: Venedik hatırası (Serenad). 3 — Puccini: La Bohem operasından bir parça. 4 — Franz Lehár: Vals; 5 — J. Strauss: Vlyana ormanlarının efsanesi (Vals). 6 — J. Strauss: Polka; 7 — Rossini: Mozaik, No. 1; 14.00 Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 19.25: Müzik (Radio, caz orkestrası); 19.00: Çocuk saati; 19.30: Cevdet Kozan; 1 — Okuyan: Sadı Hosses; 1 — Türk müziği çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Nihavent peşrevi; 2 — Udi Hasan - Nihavent şarkı: (Sana bilmemki neden); 3 — Ahmed merhum - Nihavent şarkı: (Bir busene ermek için); 4 — Avni bey - Nihavent şarkı: (İsiz gecede ben gene hicram düşündüm); 5 — Yesari Asım-Sultanıyegâh şarkı: (Biz Heybelide); 2 — Okuyan: Meharet Sağnak; 1 — Arif bey - Sabah şarkı: (Nigâhi mesri - ne); 2 —

3 — Sabah şarkı: (Hayal yare değme); 3 — Arif bey - Karcağar şarkı: (Gönülüm hayal zemandır); 4 —

Karcağar türkü: (Pimarın başında); 3 — Okuyan: Mustafa Çağlar; 1 — Hafız - Hüzzam Beste: (Al-dım hyaali perçemim); 2 — Şevki bey - Hüzzam Şarkı: (Gam dideleriz saki sen buydolu bade); 3 — Taksim; 4 — Hüzzam türkü: (Uzun olur Efelerin biçimi); 5 — Hüzzam türkü: (Sana da yaptırıyor Neciyem aman); 20.30: Konuşma; 20.45: Türk müziği (Fasıl heyetli); 21.30: Müzik (Dans müziği-Pl.); 22.00: Memleket saat ayarı, ve ajans; 22.15: Ajans spor servisi; 22.25: Müzik (Canband-Pl.); 23.25 Yarınki Program ve Kapanış.

★

PAZARTESİ 9/10/1939

12.30: Program ve memleket saat ayarı; 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri; 12.50: Türk müziği (Pl.); 13.30: Müzik (Karışık program-Pl.); 18.00: Program; 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri; 18.25: Müzik (Radio, caz orkestrası); 19: Konuşma; 19.15: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Reşad Erer; 1 — Okuyan: Melek Tokgöz; 1 — Kürdillhicazkâr peşrevi; 2 — Kemanî Sahak - Kürdillhicazkâr şarkısı: (Çiğınca seviştik); 3 — Bedriye Hoşgör - Kürdillhicazkâr şarkısı: (Kararan sularda); 4 — Nefise-Kürdillhicazkâr şarkı: (Sevdim her güzel); 5 — Osman Nihad - Kürdillhicazkâr şarkı: (Gözümünden gitmiyor); 2 — Okuyan: Sadı Hoşses; 1 — Zeki Arif - Arak şarkı: (Mızrabı bıyaz Selâhatin Pınar - Hüzzam şarkı: (Bilmem niye sinemdeki yare); 3 — Udi Hasan - Hüzzam şarkı: (Aşkımlı uyuyor); 4 — Sadettin Kaynak - Hüzzam şarkı: (Erzurumda bağ olmaz); 3 — Okuyan: Radife Erten; 1 — Haşim bey - Bestenigar şarkı: (Kaçma mecburundan ey ahu); 2 — Hüsnü-Bestenigar şarkı: (Çok sürmedi geçti); 3 —

Evci şarkı: (Şahane gözler şahane); 4 — Halk türküsü: (Haticem saçlarını taranmış); 5 — Halk türküsü: (Ekin ekim çöllerde); 20.15: Konuşma; 23.30 Türk müziği (Fasıl heyetli); 21.15: Müzik: (Küçük orkestra): Şef Necib Aşkın; 1 — Beethoven: Patetik sonatının adacı kantabilesi; 2 — Emmerich Kalman: Fasingsfe potpuri'si; 3 — Jos. Gung'a: Hidropaten (Vals); 4 — Humphries: Mazinin hülyaları; 5 — Erich Einig: Bir zamanlar bir Çigan vardı (Çigan entermozo-su); 6 — J. Strauss: Binbir gece; 7 — Berger: Manon (Vals Boston); 22.00: Ajans, ziraat, ešham-tahvilât, kambiyo, nukut borsası (Fiat); 22.20: Müzik: (Küçük orkestra-Yu-

Bir Haftalık

RADYO PROGRAMI

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

kardaki programın devamı); 23.25: Müzik: (Cazband-Pl.); 23.25: Yarınki program ve kapanış.

★

SALI 10/10/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Çalanlar: Ruşen Kam, Vecihe, Cevdet Kozan, Reşat Erer. 1 — Okuyan: Muzaffer İkar; 1 — Ferahnâk peşrevi. 2 — Zekâî Dede - Ferahnâk beste: (Söyletme beni canım efendim.) 3 — Lemi - Ferahnâk şarkı: (Lerzan ediyor.) 4 — Reşad Erer - Keman taksimi. 5 — Tanburi Cemil - Evci şarkı: (Bir nigâhın kalbimi etti esir. 6 — Sadettin Kaynak - Evci şarkı: (Doğuyor ömrüme.) 7 — Muzaffer İkar - Evci şarkı: (Gözlerim kan ağıyor.) 8 — Evci saz semaisi. 2 — Okuyan: Radife Erten; 1 — Tanburi Cemil - Hicaz şarkı: (Hep şafet vassında.) 2 — Şevki bey - Hicaz şarkı: (Demem cana beni yâdet.) 3 — Türkü: (Alişimin kaşları kara.) 13.30 - 14: Müzik (Karışık program - Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Eğlenceli müzik - Pl.) 18.55: Konuşma (Halk iktisad saati.) 19.10: Türk müziği: Klâsik program. Ankara Radyosu Küme ses ve saz heyeti. İdare eden: Mes'ud Cemil. 19.50: Konuşma (Ormanlarımızı tanıyalım ve koruyalım.) 20.05: Türk müziği: (Karışık program.) 21: Konser takdimi: Ha Bedîl Yönetken. 21.15: Müzik (Radio orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar.) 1 — Lort zing: «Czar und Zimmermann» operası uver türkü. 2 — Beethoven: «Prometheus» den parçalar. 3 — Grieg: Senfonik danslar. 22.30: Ajans, ziraat, ešham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat.) 22.20: Serbest saat. 22.30: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

★

ÇARŞAMBA 11/10/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. Türk müziği (Pl.) 13.30 - 14: Müzik (küçük) 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: orkestra - Şef: Necib Aşkın. 1 — Franz Lehár: «Tarla kusunun ötüğü yer» isimli o - peretten. 2 — Ferrel: Ay-Ay-Ay. 3 — Gangiberger: Küçük toplantı (Revü - Entermezo-zosu.) 4 — Bizet: Arlezien, süit No. 1. A. Prelude. B. Menuetto. C. Adagietto. D. Carl lon. 5 — Micheli: İspanyol serenadi. 6 — Tschalkowsky: Roman. 7 — Czernik: Raksetden kallyer. 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans, ve meteoroloji haberleri. 18.25: Türk müziği (Fasıl Heyeti.) 19.25: Konuşma (Dış politika hâdiseleri.) 19.40: Türk müziği (Karışık program.) 20.20: Temsil. 20.50: Konuşma (Haftalık posta kütüsü.) 21.10: Müzik (Riyaseticümhur bandosu): Şef İhsan Küncer. 1 — Von F. Gorn - nupf: Mars. 2 — Waldteufel: Espana (vals.) 3 — Massenet: Overture du «Rol de Lohore» 4 — Saint - Saens: Prelude du «Deluge» 5 — G. Bizet: Carmen. 22: Ajans, ziraat, ešham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat.) 22.20: Serbest saat. 22.30: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

★

PERŞEMBE 12/10/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği. Çalanlar: Cevdet Çağla, Kemal Niyazi Seyhun, Hasan Gür. 1 — Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 — Nihavent peşrevi. 2 — Artaki - NUhavend şarkı: (Kok-lasam saçlarım.) 3 — Lemi - Nihavent şarkı: (Zevkin ne işe söyle, hicab evleme.) 4 — Lemi - Nihavent şarkı: (Bin gül çıkar-dım.) 5 — Hasan Gür - Kapun taksimi. 6 — Rahmi bey - Bayatıaraban şarkı: (Bana nol du değisti şimdî hallim.) 7 — Sadettin Kaynak - Bayatıaraban şarkı: (Ömrümün neşesiz geçti baharı.) 2 — Okuyan: Radife Erten; 1 — İshafan şarkı: (Kim demiş aklım alan.) 2 — Lemi - Karcağar şarkı: (Hüsnüne etvarmazlık.) 3 — Refik Fersan - Muhayyer şarkı: (Her güzel bağından.) 4 — Muhayyer saz semaisi. 13.30 - 14: Müzik (Karışık program - Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radio caz orkestrası.) 19: Konuşma (Ziraat saati.) 19.15: Türk müziği: Çalanlar: Cevdet Çağla, Kemal Niyazi Seyhun, Hasan Gür, Esref Kadrl. 1 — Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 — Bavatl peşrevi. 2 — Salâhattin Pınar - Bavatl şarkı: (Artık yetişir çektiğim.) 3 — Rahmi bey - Muhayyer şarkı: (Serapa hüsnü ansın.) 4 — Hafız Yusuf - Hüseyin şarkı: (Sacım bükümleri.) 5 —

Güllizar şarkı: (Gülşen bahçesinde.) 6 — Muhayyer türküsü: (Bu gün ayın ördü.) 2 — Okuyan: Meharet sağnak. 1 — Hasan Gür - Kanun taksimi. 2 — Medeni Aziz - Hicazkâr şarkı: (Vazgeçti nazî edadan.) 3 —

Hicazkâr şarkı: (Akşam olur güneş gider şimdî buradan.) 4 — Lemi - Uşşak şarkı: (Çeşmani o mehvesin eladir.) 6 —

Oyun havaları. 20.15: Konuşma (Doktorun saati.) 20.30: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 21.15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 — Adolf Eckstein: Mayıs ayında (Muhtelif parçalardan potpuri.) 2 — Zieh - Memleket hasretli. 4 — R'ö Gebhardt: Rorer: Gece (Vals.) 3 — Giulio de Micheli: mans (Violonsel ve orkestra için.) 5 — Leo-

pold: Çigan fantezisi. 6 — Reinold Beckert: İkbahar (Melodi.) 7 — Paul Lincke: Oltim-plyadlarda (Marş.) 22: Ajans, ziraat, ešham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat.) 22.20: Müzik (Küçük orkestra - Yu-karındaki programın devamı.) 22.35: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

★

CUMA 13/10/1939

12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.) 13.30 - 14: Müzik (Karışık program - Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 18.10: Konuşma (Haftalık spor servisi.) 19.25: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Fahire, Refik Fersan. 1 — Okuyan: Semahat Özdesen. 1 — Lemi - Hicaz şarkı: (Sorulmasın bana yeisim.) 2 — Hayri - Hüzzam şarkı: (Ölür - sem yazıktır.) 3 — Lemi - Karcağar şarkı: (Bir gölge ol.) 4 — Şemsettin Ziya - Kür - dilhicazkâr şarkı: (Baktım elinden.) 2 — Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan. 1 — Dede - Bayatı şarkı: (Nice bir aşkula.) 2 — Rifat bey - Uşşak şarkı: (Düstüm yine bir afevl meşhuru cihana.) 3 — Mahmud Celâlettin Paşa - Uşşak şarkı: (Mecnun gibi ben.) 4 — Suphi Ziya - Uşşak şarkı: (Güçendi bir az sözlerime.) 3 — Okuyan: Safiye Tokay. 1 — Şevki bey - Hicaz şarkı: (Bilmiyorum bana ne oldu.) 2 — Yesari Asım - Hicaz şarkı: (Bilmem niye bir buseni.) 3 —

Hicaz türküsü: (Dağlar dağlar vıran dağlar.) 4 — Sirto - Refik Fersan. 20.10: Temsil. 21.10: Müzik (Radio orkestrası - Şef: Dr. E. Praetorius.) 22: Ajans, ziraat, ešham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat.) 22.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

★

CUMARTESİ 14/10/1939

13.30: Program ve memleket saat ayarı. 13.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 13.50: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. 1 — Okuyan: Melek Tokgöz. 1 — Lemi - Rast şarkı: (Sazın gibi sinem dahi.) 2 — Sadi - Segâh şarkı: (Ruhunda ölen nağmede.) 3 — Mustafa Nafiz - Suzinâk şarkı: (Sensiz bu sabah.) 4 — Neyzen Burhan - Suzinâk şarkı: (Haylı demdir.) 2 — Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan. 1 — Şeh naz peşrevi. 2 — Ali bey - Hicaz şarkı: (Der caz şarkı: (Yüceldiğe yüceldi.) 4 —

dimî arzemeğe o şuha.) 3 — Nedim - Hicaz şarkı: (Gülşen hüsnüne kimler ve riyor.) 5 — Dede - Hicaz şarkı: (Şu karışık dağda bir yeşil çadır.) 14.30: Müzik (Riyaseticümhur Bandosu - Şef: İhsan Küncer.) 1 — Paul Wachs: Les Muscadins (Marche-entermezo.) 2 — O. Strauss: Tralala (vals.) 3 — Guatelli: Overture Orientale. 4 — Aime Lachaume: Gavotte Badine. 5 — G. Verdi: Fantaisie sur «Le Trouverre». 15.15 - 15.30: Müzik (Dans müziği - Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radio caz orkestrası.) 19: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Reşat Erer, Cevdet Kozan, Mes'ud Cemil. 1 — Saz eserleri: 1 — Şerif Muhiittin - Nihavent saz semaisi. 2 — III. Selim - Suzidilâra peşrevi. 3 — Tanburi Cemil - Suzidilâra saz semaisi. 4 — Tanburi Cemil - Zeybek havası. 2 — Okuyan: Muzaffer İkar (Yeni şarkılar.) 1 — Cevdet Kozan - Ud taksimi. 2 — Lemi - Nikriz şarkı: (Yavrı güz yanağım.) 3 — Şemsettin Ziya - Neva şarkı: (Ko sinem ateşe yansın.) 4 — İzmirlî Hayri - Hüzzam şarkı: (Her gün o güzel sahile.) 5 — Sadettin Kaynak - Segâh şarkı: (Elif.) 6 — İzmirlî Hayri - Hüseyin türküsü: (Cemile kız.) 7 — Yesari Asım - Hüseyin türküsü: (Sarı zambak.) 8 — Saz semaisi. 20: Konuşma. 20.15: Türk müziği (Karışık program - Muhtelif şarkı ve türküler. Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla. Okuyanlar: Müzeyyen Senar, Meharet Sağnak. 1 — Şevki Bey - Hicaz şarkı: (Fırakınla zalim.) 2 — Asım Bey - Hicaz şarkı: (Her zahmı çiğersüza.) 3 — Fahire Fersan - Kemece taksimi. 4 — Lemi - Hicaz şarkı: (Severim her güzel.) Yalnız kemece refakatlile. 5 — Uşşak Müstezat: (Hasretle bu şeb.) 6 — Artaki - Uşşak şarkı: (Sevdama yakın gel.) 7 — Halk türküsü: (Söyleyin güleşe.) 8 — Şevki Bey - Uşşak şarkı: (Esiri zulfümüm. 9 — Rahmi Bey - Suzinâk şarkı: (Bir sihri tarap.) 10 — Halk türküsü: (Benliy aldım kaçaktan.) 21: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 — Dvorak: Hümoresek. 2 — J. Strauss: Neşeli vals operetinden: (Buse - ler vals.) 3 — Beccce: Noturno. 4 — Hans Schott: Süvari vals. 5 — Franz Sadek: Vlyana, sen benim rüyalarımın şehrisin. 6 — Franz Lehár: Çigan aşkı. 22: Ajans ve ziraat haberleri. 22.15: Konuşma (Ecnebi dil - lerde.) 22.45: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

Kalay buhranı zail oluyor

Avrupada harb patlayınca şehrimizde kalay fiatlarında yükseklik başlamış ve 280 kuruşu satılan kalayın bir kilosuna 10 liraya kadar yükselmişti.

Bu vaziyette şehrimizde yalnız 25 tonluk bir stok bulunması ve bunun 12 tonunun ilk günler zarfında muhtelif müesseseler tarafından alınmış olmasına sebep olmuştur.

Evvelki gün bir İtalyan vapurule bir miktar kalay gelmiştir. Bundan başka yolda da bir parti kalay mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Bu sebeple yakında kalay buhranının zail olacağı ümit edilmektedir.

Tornacı aranıyor Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden :

Sivas demiryolu atelyesinde çalıştırılmak üzere birinci sınıf ve ikinci sınıf tornacı işe alınacaktır. İmtihanda matlub evsafta görülenler tavzif edilecektir. İmtihanlar İzmirde, İstanbulda, Eskişehirde ve Ankarada yapılacaktır. Talib olanların İzmir ve Sirkeçide İstıhale Müdürlüklerine, Eskişehirde Atelye Müdürlüğüne ve Ankarada Cer dairesine müracaat etmeleri lazımdır. #8125#

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

KURULUŞ TARİHİ 1919

Tamamen yatırılmış sermaye T. L. 2.200.000

Merkezi: ANKARA

Her nevi **BANKA** muameleleri

Dahilde ve haricte muhabirleri vardır

Telgraf adresi:

Umum Müdürlük: TÜRK BANK

Şubeler: TİCARET

NEVROZİNBaş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.**BORSA KIRATHANESİNDE: İÇKİSİZ SAZ**Yarın saat 14 - 18 e kadar çalacak SAZ HEYETİ: Kemani
NECATİ - Piyanist Udi Mısırlı İBRAHİM - Klarnet Şükri - Ke-
mençe SOTİRİ - Okuyucu AĞAZAR, FARUK, SUZAN,
AFİTAP, FAİDEÖksürenlere: **Katran Hakkı Ekrem**
Hakkı Katran Pastilleri de vardır.**1940 Takvimi**Resimliay matbaasının pek büyük
bir ragbet kazanmış: Arabî - Rumi
seneleri, hava tebeddüllerini bay-
ramları, yıldönümlerini göste-
ren, evkatı şerifeli duvar takvim-
leri satışa çıkmıştır. Her sene bu
takvimlerin arkasına konan hikâ-
yeler yerinde, bu sene büyük
bir sürpriz bulacaksınız.
RESİMLİY MATBAASINA
BAŞVURUNUZ**DOYÇE ORIENT BANK**Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin**Türkiye şubeleri**Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman
dişlerinizi fırçalayınız.**KANZUK**KUVVET ŞURUBU
VİTALİNKansızlık, Dermansızlık, İştahsızlık gibi vak'a-
larda kullanılan en tesirli şuruptur. Çocukların
çabuk büyümelerini temin eder.
VİTALİN şurubu her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

**6 Tornacı ile 6 tesviyeci aranyor
Bakırköy Bez Fabrikasından:**Ereğli Bez fabrikası atölyesinde çalıştırılmak üzere 6 tornacı ile 6
tesviyeciye ihtiyaç vardır. Taliblerin bilimtihan ehliyetlerini isbat etmek
seraiti anlamak üzere Bakırköy Bez Fabrikasına müracaatleri.**Türk Maarif Cemiyetinin**

Zengin ikramiyeli

Büyük Eşya Piyangosu

Çekiliş 5/11/1939 ikramiye 15400 lira

Biletler Piyango bayilerinde, Cemiyetin Merkez ve Şubelerinde Yenipostahane
karşısında Erzurum Hanında Resmî İlan İşleri Bürosunda Bir lira mukabilinde
satılmaktadır. «7869»**İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:**1 - Onuncu ve on birinci sınıflarda nihari talebe için yer yoktur. Diğer
sınıflar için yatılı ve yatazsız, kız ve erkek talebe kaydına devam olun-
maktadır.
2 - İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.
Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası Telefon: 22584**Devlet Denizyolları İşletme Umum
Müdürlüğü İlanları****İskenderun hattına ilâve Yük Postası**İskenderun hattında gidiş ve dönüş yüküne yardımcı bir posta olmak üzere (KROM)
vapuru 3 Birinciteğrin 939 Pazar akşamı İstanbuldan İskenderuna kalkacaktır. Genel
gidişte yalnız İzmir ve Mersine uğrayarak İskenderuna gidecek ve dönüşte Payas,
Mersin, Antalya, Finike, Küllük ve İzmir iskelelerine uğrayacaktır.Not: Payas için gidişte yük alınır. Lüzum hâsıl olursa dönüşte Alanya'ya da uğran-
lacaktır. (8129)**Bir Muhasip Aranyor**Maden işletmesinde çalışmak üzere Almanca veya Fransızcaya aşina ve
askerlikle alakası olmayan bir muhasip aranyor.Taliplerin Fotograf ve tercüme halleriyle tasdikli bonservis suretlerini
Zonguldakta Maden Kömür İşleri T. A. Ş. adresine göndermeleri**İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN:**

Adı	İşi	Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Matrahı	Nisbeti	Vergisi	İhbarname No. sı	Senesi
İsmail Hakkı Saracoğlu	Avukat	Hubyar	Cermanya har	23	360 00	% 12	30.00 K.	4/54	931
Hakkı Sarraçoğlu	Emir	Emir	Hamidiye	6					926
Ömer Faruk	Takibi mesalh	Hubyar	Elkâtib han	10	216 00	% 100	216.00	İtirazın müruru müddetten red- dine dair olan 18/8/939 gün ve 5270 sayılı karar	934
Arif Cemal	Tütün tüccarı ve komisyoncu	Emir	Sanasaryan H.	29	0 00			Temyiz komisyonununun 23/8/939 gün ve 6038 sayılı bozma kararı	931
Kırzade Şevki	Tüccar	Emir	Nurhan	1	65072 84	% 8-15	7560.92	17/2/939 gün ve 47240 sayılı ka- rar şube temyiz lâyihası	926
Şarl Vanel	Komisyoncu	Hubyar	Ksantopulo H.	9	6000 00	% 12-15	750.00 K. 750.00 M. 300.00 % 40	10/42	933
"	"	"	"	9	6000 00	"	750.00 K. 750.00 M. 300.00 % 40	10/43	932
"	"	"	"	9	6000 00	"	750.00 K. 150.00 B. 1800.00 Z.	10/44	934
İ. Filippis ve Ş.	Manifatura	Emir	De'airkapı	49	222 00	% 45	59.11 K. 11.82 B.	10/34	935
Arif Cemal	Tütün ve tüccar komisyoncu	Emir	Sanasaryan H.	29	0 00			Temyiz komisyonununun 14/9/939 gün ve 6416 sayılı bozma kararı.	929

Hocapaşa maliye şubesi mükelleflerinden yukarıda adı, işi ve ticaret adresleri yazılı şahıslar teker tek ticaretle yeni adreslerini bildirmemiş ve tebellüğe salâhiyetli bir kimse de göstermemiş ve yapılan araştırmalarda da bulunamamış olduğundan hızarında gösterilen yıllara aid kassa, buhran ve zam vergilerini havi ihbarnamelerle ve komisyon kararlarının tebliği mümkün olamamıştır.

Keyfiyet 3692 sayılı kanunun 10 ve 11 nci maddelerine tevfiğin tebliği yerine geçmek üzere ilân olunur. (8138)

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fas-
laca miktarda ilân yaptırılacaklar
ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade
edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek
sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş
edilmiştir.
Son Posta'nın ticari ilânlarına aid
işler için şu adrese müracaat edil-
melidir.İlancılara Kollektif Şirket
Kahramanzade Han
Ankara caddesi**Son Posta Matbaası**

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL